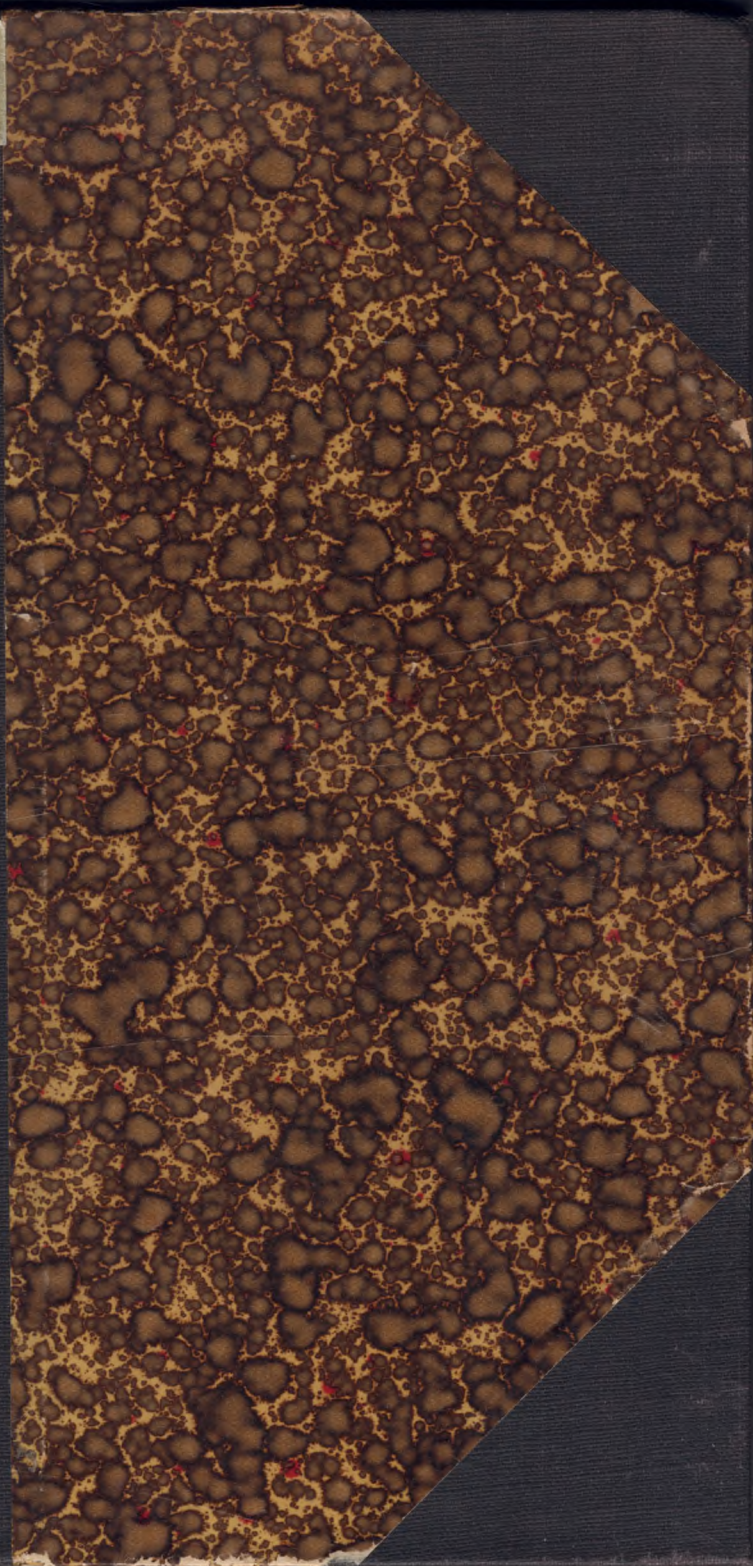
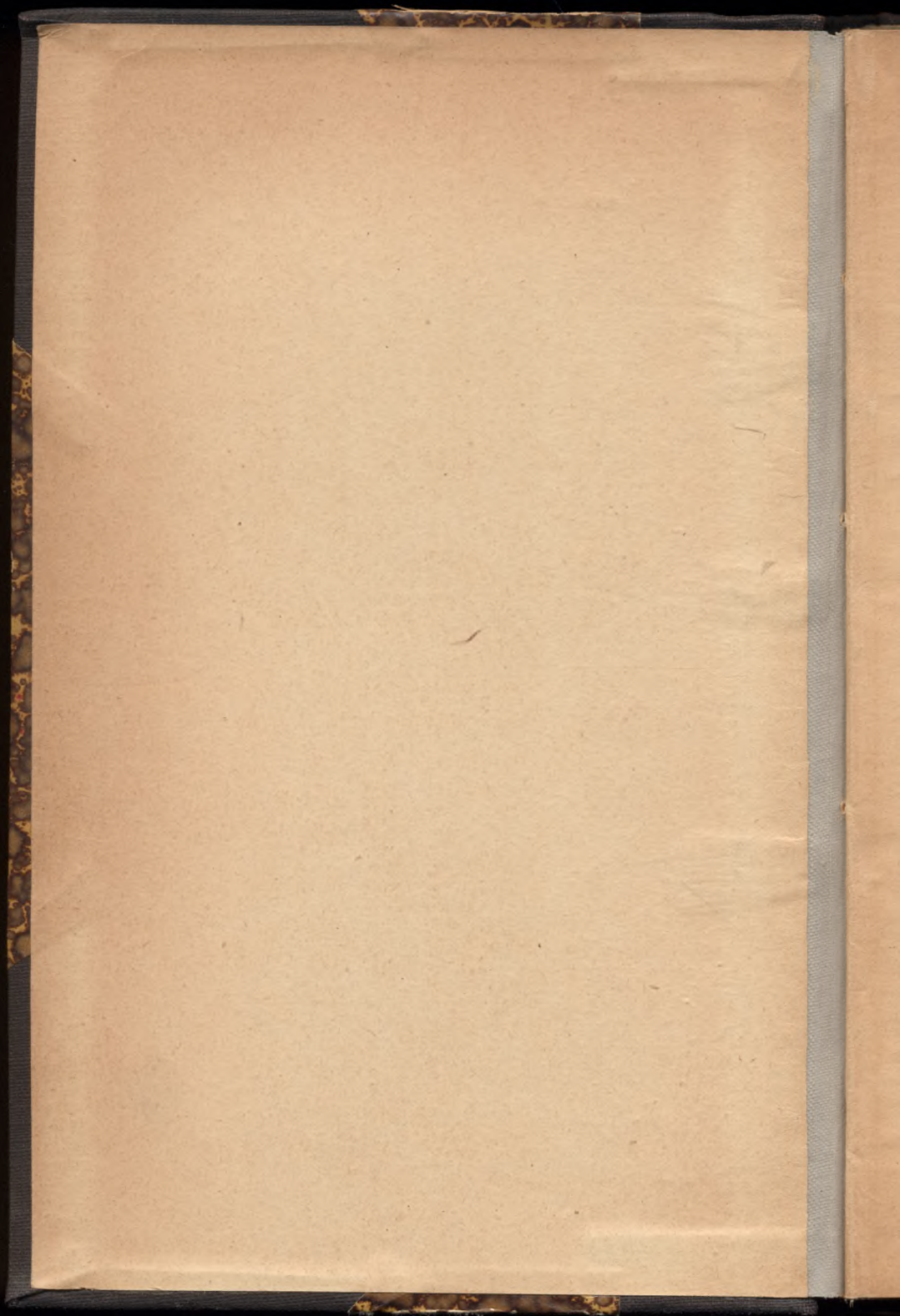
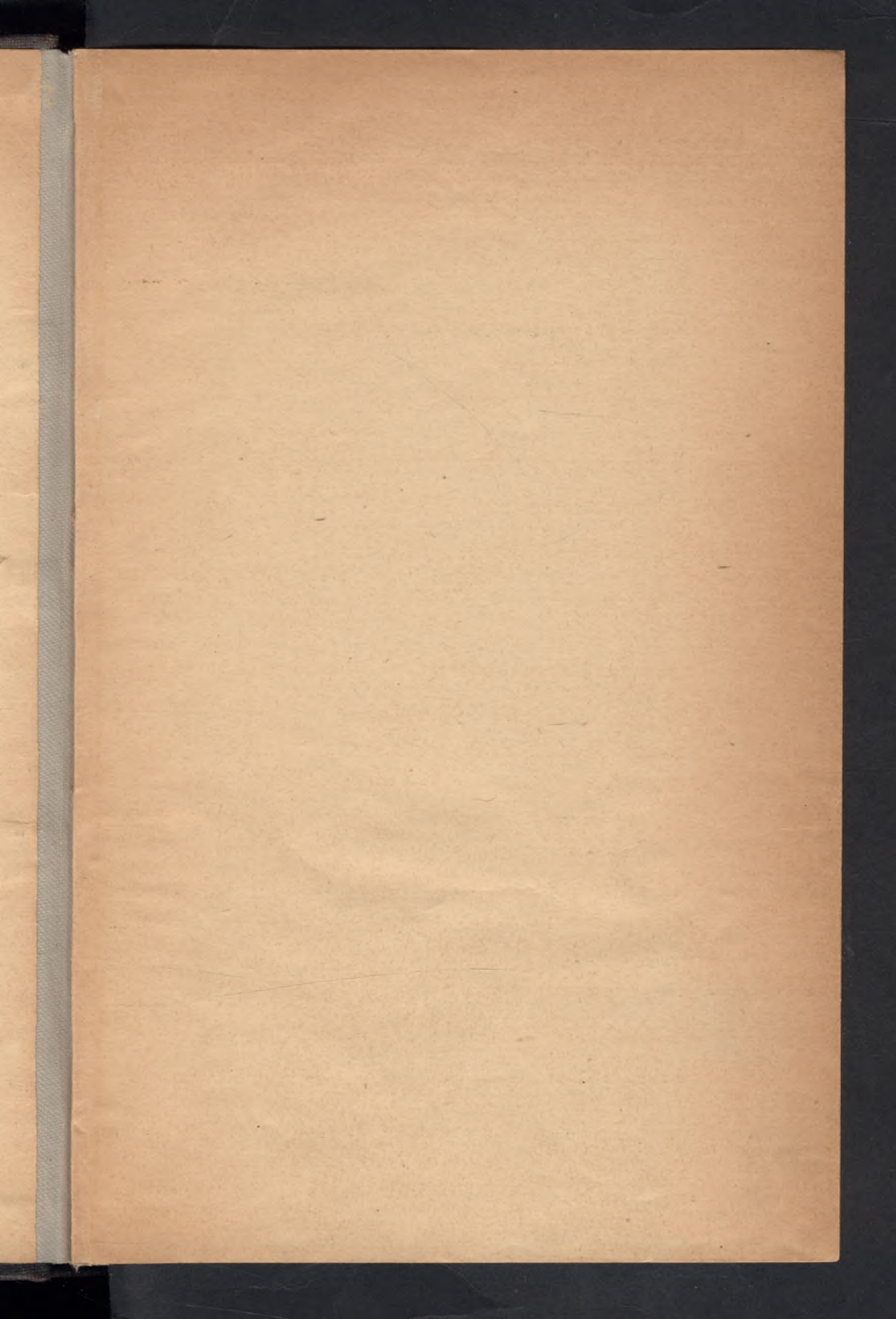
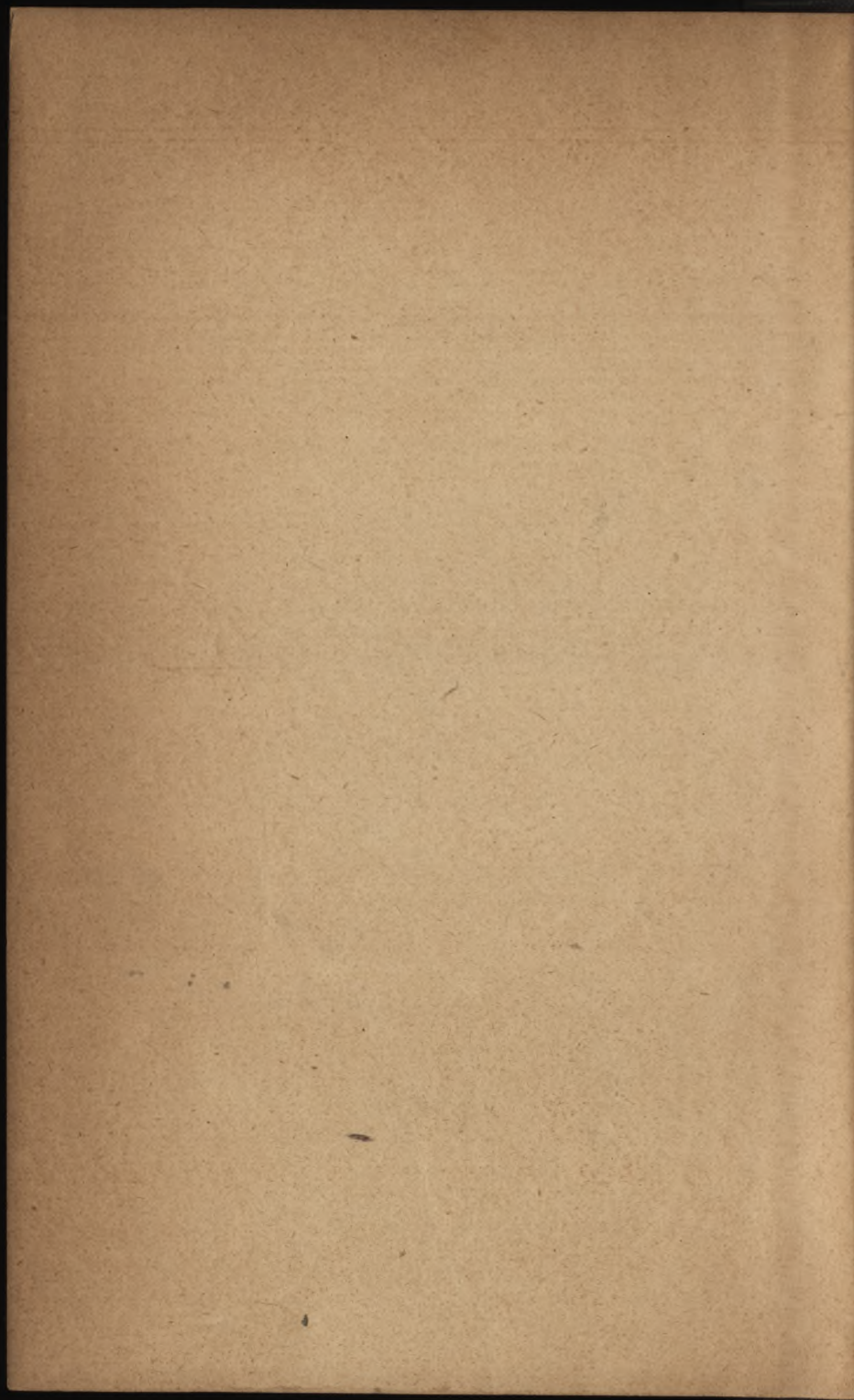

84801

MR. BOBBY

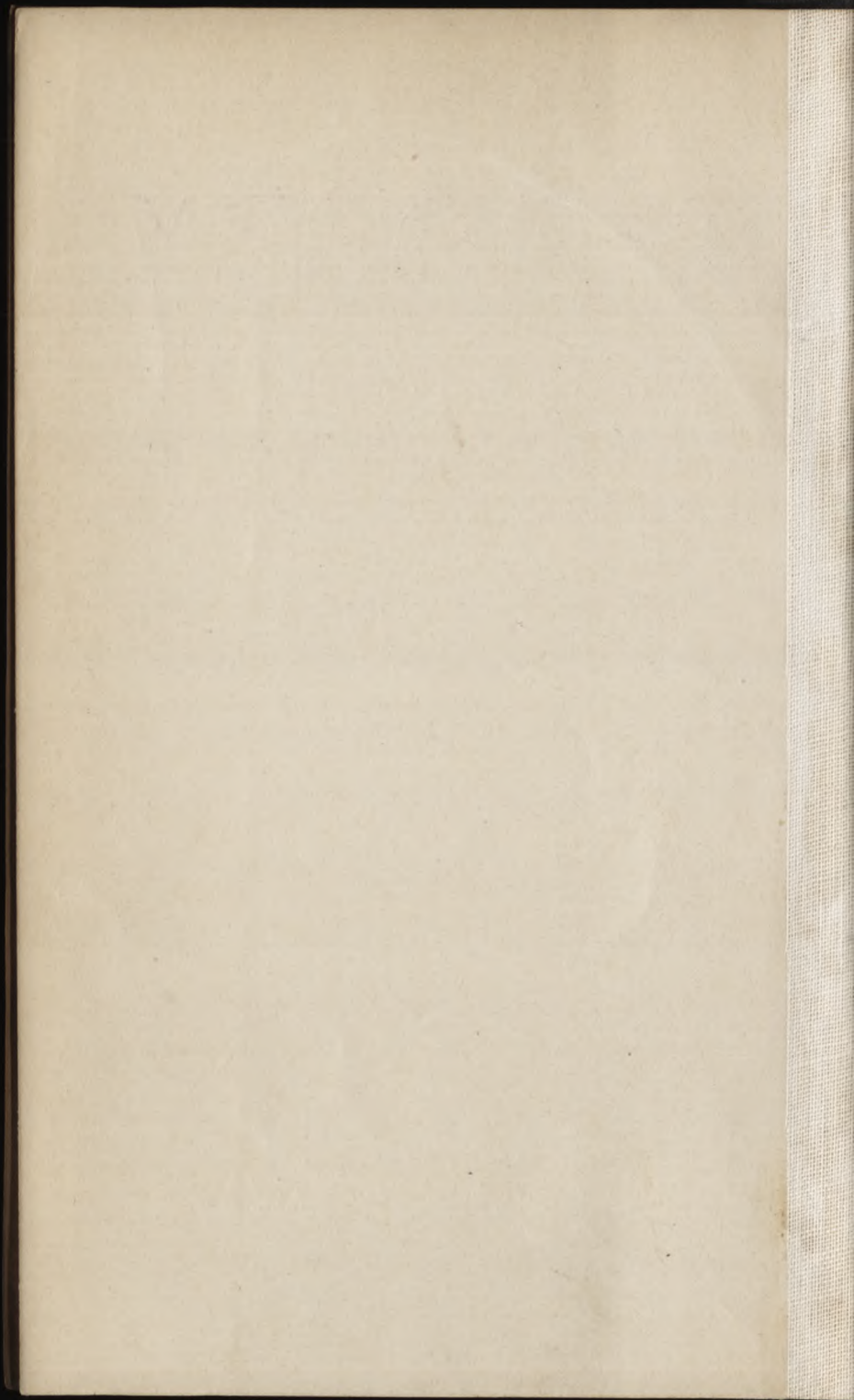
KOMÉDIA 3 FELVONÁSBAN

IRTA

VAJDA ERNŐ

DICK MANÓ KIADÁSA

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 12.

MR. BOBBY

KOMÉDIA 3 FELVONÁSBAN

IRTA :

VAJDA ERNŐ

DICK MANÓ KIADÁSA
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 12.

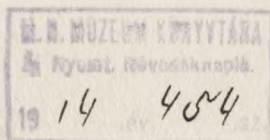
Handwritten:
P. 1. 1510 50

COPYRIGHT BY Dr. ALEXANDER MARTON
1914 BUDAPEST

A DARAB NYILVÁNOS ELŐADÁSI JOGA
KIZÁRÓLAG A „SZERZŐI JOG ÉRTÉKESÍTŐ
KÖZPONT“-TÓL (Dr. MARTON SÁNDOR,
BUDAPEST, IV., BÉCSI-UTCA 1. SZÁM)
SZEREZHETŐ MEG.

84801

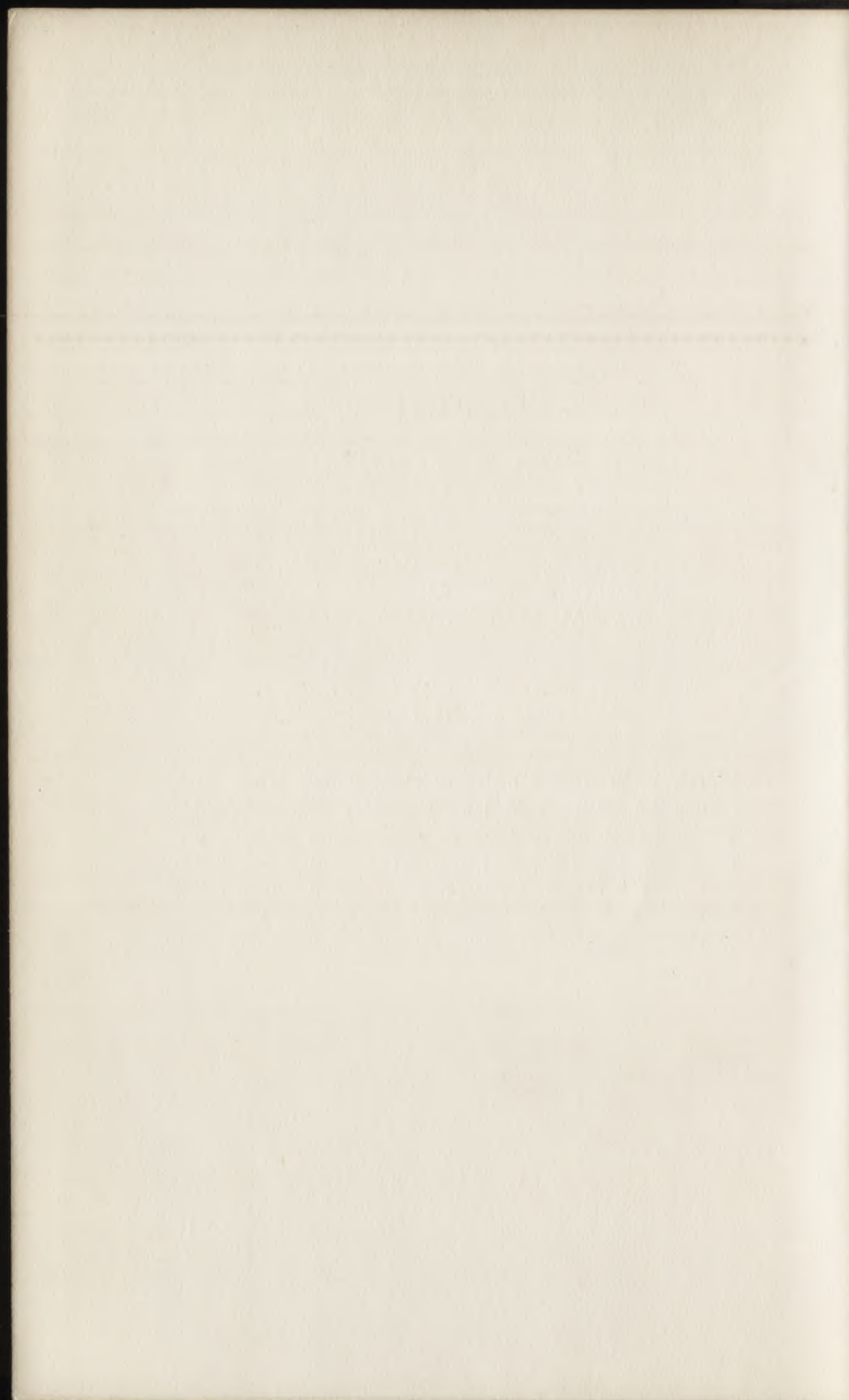
A Nyugat nyomdája, Budapest, IX., Lónyay-utca 18.

SZEMÉLYEK:

BRUNHILDA	A GIMNAZISTA
BOBBY	VERNET
BOGUMIL	STERN
A BÁRÓ	JEFFER
THOMSON	A MAITRE D'HOTEL
JOSEFINE	FÉNYKÉPÉSZ
Dr. HAVELOCK	BILL

Történik egy franciának gondolt európai világvárosban.
Délután 6 órától éjfélig.

Először került színre a budapesti Nemzeti Színházban, 1914. február hó 20-án, Tóth Imre igazgatása alatt. A darabot Csathó Kálmán dr. rendezte. A szerepeket, a szereplők sorrendjében, a következők játszották: Paulay Erzsi. Rajnai Gábor, Kürti József, Hajdu József, Kürthy György, Somló Emma, Bartos Gyula, Mikovenyi Attila, Gabányi László, Mészáros Alajos, Horváth Jenő, Bónis Lajos, Fehér Ö. László.

ELSŐ FELVONÁS.

Nagy szoba a Grand Hotelben, egy nagyon drága világvárosi szállodában. Legeslegújabb izlésű, modern berendezés. Falak, butorok, ajtók és padlószőnyeg, egyszóval minden egészen hipermodern, drága, kicsit merev egységes iparművészeti stílusban tartva, mintha például az egészet a Wiener Werkstätte szállította volna. Hátul középen hatalmas, kétszárnyú, ragyogóan lakkozott ajtó, az előszobába nyílik. Tágas előszoba és selyemharisnyás térdnadrágos inas.

Szekrény nincs a szobában. Jobbra elől íróasztal, előtte kerevet. Balra egészen elől óriási ernyőjű állólámpa, előtte S alakú kettős beszélgető szék, hozzá közel oldalt kisasztal.

Egyébként több virágtartó, sok kisasztal és olyan alkalmasosság, amire mind virágok helyezhetők el és minden el van borítva virággal. Csokrok, kisebbek és nagyobbak, egész állványosak és apró kis kézi csokrok, szalagokkal és szalagok nélkül, elhelyezve az állványokon, asztalkákon, vázákban, a földön, az íróasztalhoz támasztva, a dus szőnyegen stb. Egy kicsit sok is a virág és valamennyi olyan várakozó rendbe van rakva, mintha az, akit illetnek, még nem vette volna át őket.

A berendezés egystilusu, szögletesen modern és merev egységével kiáltó ellentétben kell hogy álljon ez a sok betolakodott, harmoniabontó kerek virágcsokor.

Az íróasztalon álló telefon.

Sarokszoba. Jobbfelől hátul erkélyablak az utcára. Az előtérben jobbra is, balra is ajtó.

I. JELENET.

Inas. Pincér. A gimnazista. Thomson.

Inas (frakk, térdnadrág, selyemharisnya, abban a pillanatban lép be a hátsó ajtón, amikor a függöny szétmegy. A kezében egy óriási üdvözlő virágcsokor, élénkszinű széles selyem szalaggal. Magasra emelve tartja a csokrot, feszesen megáll az ajtóban és jelenti): A Royal klubtól! (Körülnéz.) Vagy úgy! Monsieur Thomson nincs itt. (Körülnéz, felfedez egy üres helyet és odateszi a csokrot, azután megfordul és ki akar menni. Az íróasztalon berregni kezd a telefon. Odamegy.) Hallo! Itt Grand Hotel, miss Brunhilda lakosztálya. A művészno még nem érkezett meg. — Nem. — Igen, az orosz expressz késik. — Kérem. — (Leteszi a kagylót, indulni akar kifelé.)

A gimnazista (simaképű, kicsit félszeg, elegáns, szőke és bájos, a zavarát és félszégét mindig szemtelenséggel és föllépéssel akarja leplezni. Picike, komikus csokrot hoz a kezében, bejön a hátsó ajtón): Jó napot.

Inas (elébe siet): Parancsol?

A gimnazista (végignézi az inast): A művésznővel óhajtok beszélni, az isteni művésznővel.

Inas: Bocsánat, uram, de miss Brunhilda még nem érkezett meg.

A gimnazista: Hogyisne! Ismerem én ezt! (Erélyesen.) Azonnal jelentsen be!

Inas (komolyan): Ismétlem uram, hogy még nem érkezett meg. De ha üdvözlő csokorról van szó... (Kézmozdulattal a kis csokor felé) szíveskedjék csak átadni nekem.

A gimnazista (felháborodva): A csokromat?! — Most már követelem, hogy jelentsen be azonnal a művésznőnek!

Inas (rendületlenül): Be fogom önt jelenteni monsieur Thomsonnak.

Gimnazista: Kinek?

Inas: Az udvarmester urnak.

Gimnazista (megilletődve): Az udvarmester urnak? Kérem, jelentsen be.

Inas: Szabad kérnem a névjegyét, uram?

Gimnazista (zavartan): Mondja csak, hogy egy gimnáziumi hallgató.

Inas (megfordul, a bal ajtóhoz megy és kopogni akar, de abban a pillanatban az ajtón kilép Thomson).

Thomson (karcsu, sovány, rendkívül elegáns, ragyogó ingmell, mélyen vágott mellény, remek redengot, éles nadrág, lakkcipő, keskeny nyakendő, villogó gyémánttűvel. Öreg ősz néger, az arca egy kevés halaványabb árnyalatu a csokoládé feketénél, a haja hosszú, lesimitott, de persze hullámos, gondosan, szinte szálanként fésült, tiszta, fényes hófehér. Nem ezüstoffnyű, hanem olyan fehér, mint a selyemgyapot. A legfurcsább ellentétként fogja keretbe ez a hosszú fehér haj a fekete arcot. Minden mozdulata sima, elegáns, nyugodt, a sokat utazott, mindent tapasztalt világfié. Thomson beszédén nyoma sincs semmiféle idegenszerűségnek, legfeljebb az tűnhetik fel, hogy kivétel nélkül mindenkit mister-nek szól, és még véletlenül sem mond soha monsieur).

Inas: Monsieur Thomson, egy fiatal ember. Egy egészen fiatal ember.

Thomson (kinyújtja a kezét): A névjegye?

Inas: Nincs neki névjegye. Azt mondja, hogy gimnáziumi hallgató. Egy kis csokor van a kezében.

Thomson: Vegye el tőle.

Inas (nevet): Nem adja.

Thomson (mosolyogva): Hol van?

Inas: Ott.

Thomson (int az inasnak, hogy kimehet, azután odamegy a gimnazistához, előzékenyen): Parancsol, uram?

Gimnazista (meghökkenve bámult Thomsonra és most rettenetes zavarban van): Pa... pardon, Az... az udvarmester ur...

Thomson: Igen. Én vagyok. (Udvariasan.) Parancsol?

A gimnazista (összeszedi magát, gyorsan): A művésznővel óhajtok beszélni, az isteni művésznővel.

Thomson: Legnagyobb sajnálatomra, ez e pillanatban még lehetetlen. A művésznő még nem érkezett meg.

A gimnazista: Ugy? (Bizalmatlanul végigméri Thomsont).

Thomson: De talán én is elintézhetném — ha üdvözlő virágokkal méltóztatott volna személyesen idefáradni, átvehetem. (Széles mozdulattal a többi virágra.) Van itt már több is.

A gimnazista (nevet): Hogyne! Talán bolond vagyok! (Szemtelenül.) En ezt már ismerem! Azt hiszi, először viszek csokrot egy művésznőnek? Az ember a keserves zsebpénzéből megveszi a virágot, — (Előhuzza a háta mögül és szeretettel nézi) — aztán elviszi az ember, — (Gunyosan.) méltóztatik személyesen — mert hol az ördögbe vegyen pénzt még hordárra is...

Thomson: Óh, annál szebb, hogy mégis...

A gimnazista: Persze, hogy annál szebb. De azért, ha most átadnám, akkor szépen odavágnák valamelyik malomkerék csokor alá, — (Megvetően.) milyen izléstelen nagy csokrok — és a kutya se venné észre, nem hogy a művésznő.

Thomson (komolyan): Méltóztassék csak nyugodtan itthagyni. Én magam és elkülönítve fogom átnyújtani a művésznőnek.

A gimnazista: Igen, ezt is mindig megígérik és később, ha az ember megírja a levelet, a művésznő még csak nem is felel rá.

Thomson (még komolyabban): Biztosíthatom, hogy ez nálunk meg nem történhetik. Én magam válaszolok valamennyi levélre.

A gimnazista (dühösen): Kell az ördögnek a maga levele.

Inas (bejön): Pardon, monsieur Thomson, egy pincér az étteremből.

A pincér (bejön, egy nagy összegöngyölt papirossal): Monsieur Thomson, az éttermi főpincér küld önhez . . . az épületben több helyen kitétték ezt a rettenetes nagy plakátot és a szolga az étteremben is ki akarja függeszteni.

Thomson: Nos és?

A pincér (előkelően): A Grand Hotel éttermében nem szoktak plakátok kifüggesztve lenni. Ez még sohasem történt meg és a főpincérnek az a véleménye, hogy a jelen esetben sem fog megtörténni.

Thomson (előveszi a tárcáját): Itt van magának barátom 5 franc és itt van 20 franc a főpincér számára. És ami még sohasem történt meg . . .

A pincér: Az most meg fog történni monsieur Thomson, vállalom.

Thomson: Ezt a plakátot pedig hagyja itt. Van még a szolgánál?

A pincér: Egész csomó. — Föltegyük talán valahova?

Thomson: Lássuk csak. — (Körülnéz.) Ide. (A pincér segítségével a háttérben felfüggesztik jó magasra a plakát szélét, azután legöngyölitik. — A plakát óriási. Rikítóan élénk színekkel, de legelsőrangú művészi kivitelben egy életnagyságnál jóval nagyobb kép: egy csodaszép nő, ragyogó lábvérttel és mellpáncéllal, mint egy harcos amazon, szárnyas ércsisak a fején, nekifeszülten áll, a kezében fenyegető tartású dárda. Az egész kép előretörő ritmusa nagy erővel kell, hogy hasson. A plakát felső szélén, a nő feje fölött, hatalmas betűkkel ez az egy szó: Brunhilda.)

Thomson (mikor a pincér bevégezte): Köszönöm.

Pincér: Én köszönöm. (Kimegy.)

Thomson (elmerül a plakát szemlélésébe).

A gimnazista (melléje ment, bámulja a plakátot, most nagyot sóhajt): Aáh!

Thomson (oldalpillantással ránéz): Szép?!
Mi?

A gimnazista (rajongva): Gyönyörű! Két

hét óta majd megvesznek érette az emberek az utcán! (Hirtelen, dühösen.) És ha akármit csinálnak, mégis magam fogom neki átadni a csokromat! (Elrohan a hátsó ajtón, persze magával viszi a csokrát.)

Thomson (nevet): A tacsó! (még egy pillantást vet a plakátra, azután az íróasztal felé tart, észreveszi az új csokrot, megnézi a szalagot.) A Royal klubtól! Bravó! (A telefon cseng, odamegy.) Halló! Grand Hotel, miss Brunhilda lakosztálya. — A művésznő még nem jött meg. — Igen. — Egy félórán belül. — Igen. — Egyenesen Moszkvából, az orosz expresszel. — Kérem. — (Leteszi a kagylót.)

II. JELENET.

Thomson. Inas Dr. Havelock.

Inas (bejön, kis tálcán névjegyet hoz): Ez az ur keresi önt, monsieur Thomson.

Thomson (átveszi a névjegyet): Dr. Havelock ügyvéd. Nem emlékszem. — Engem keres?

Inas: Egyenesen monsieur Thomson után tudakozódott lent is.

Thomson: Kéretem. Együttal mondja meg a maitrennek, hogy fáradjon fel hozzám minél előbb. Kéretem mr. dr. Havelockot.

Inas: Igenis. (Kimegy és bebocsátja az ügyvédet.)

Dr. Havelock (elhanyagolt öltözetű, szinte szurtos, középkoru, kicsit őszes. Rosszul borotvált arc, ősz császár szakál, cvikker. A mellényzsebéből töltőtoll áll ki. Bejön, szétnéz): Monsieur Thomson keresem.

Thomson: Parancsoljon.

Dr. Havelock (ránéz és visszahökken): Ön?

Thomson: Én vagyok.

Dr. Havelock (leküzdi csodálkozását, hirtelen közel lép hozzá): Hogyan, az ön korában?

Thomson (egy pillanatra rábámul, azután vállat von): Már kicsi koromban is úgy hívtak.

Dr. Havelock (most ő hőkken vissza egy pillanatra, de azután újabb hévvel, gyorsan): Monsieur Thomson... én már elintéztem mindent — de most — látva az ön tisztos, ősz fejét, szánalom ébred bennem — nekem van szívem monsieur Thomson — és én mondom önnek (Megragadja Thomson kezét, meleg rábeszéléssel.) ne tegye! Én tudom, mit jelent a dolog! Az ön korában öngyilkosság! Ne tegye! Még van idő: vonuljon vissza!

Thomson (aggodalmasan): Mitől?

Dr. Havelock: Hát nem ön a vőlegény?

Thomson: Micsoda vőlegény?

Dr. Havelock: Ön monsieur Thomson?

Thomson: Én vagyok.

Dr. Havelock: Ez a Grand Hotel?

Thomson: Ez.

Dr. Havelock: Ön, aki monsieur Thomson, itt lakik a Grand Hotelben?

Thomson: Ilt.

Dr. Havelock (nyugodtan leül): Akkor helyben vagyok.

Thomson: Nem volna szives akkor megmagyarázni...

Dr. Havelock (előveszi a tárcáját, kivesz egy összehajtott papirost, átnyújtja): Olvassa el ezt.

Thomson (átveszi): Mi ez?

Dr. Havelock: Egy express távirat, amelyet ma délelőtt kaptam Moszkvából. Olvassa el.

Thomson (kibontja, olvassa): „Dr. Havelock! Csinálja meg, hogy egy házasság még ma megköthető legyen. Keresse délután 6 órakor Thomson, Grand Hotel. Költségekre egyelőre 500 rubel.” (Megforgatja a táviratot, hogy nincs-e tovább, azután bámulva, szinte gépiesen ismétli az utolsó két szót.) 500 rubel...

Dr. Havelock: Sürgönyileg megkaptam. Még sürgősebben tovább adtam.

Thomson (bámulva, még mindig a táviratra mered): Tovább adta?

Dr. Havelock: Monsieur Thomson, dr. Havelock még nem kapott olyan megbízást, amelynek eleget ne tett volna. (Ünnepélyesen.) Ez idő szerint a IV. kerület házasságkötési anyakönyvvezetője, mellén a széles nemzeti szallaggal, teljes hivatalos ornátusban és teljes hivatalos segédszemélyzettel türelmesen várakozik.

Thomson: Mire?

Dr. Havelock: A vőlegényre és a menyasszonyra. (Diadalmasan.) Szeretném látni, aki utánam csinálja. Nincs egyetlen darab okmány, monsieur Thomson, nincs egyetlen név, se a menyasszonyé, se a vőlegényé, nyoma sincs a legkisebb adatnak se, és ez idő szerint az anyakönyvvezető asztalán mégis ott fekszik egy aláírt dispenzáció engedély, amelyben kitöltetlenek az összes rovatok; ebédután kettőig van csak hivatalos óra, de az anyakönyvvezető ott ül és ott fog ülni estig. Még nincs menyasszony, még nincs vőlegény, de 10 perccel azután, amint vannak, már nincsenek. Csak férj és feleség van. Az 500 rubel ráment, de megvan. És most beszéljünk komolyan, monsieur Thomson. Ön nem a vőlegény?

Thomson: Nem.

Dr. Havelock: Akkor mért vagyok itt önnél?

Thomson: Azt önnek kell jobban tudnia.

Dr. Havelock: Egyszóval, ön nem tud semmiről semmit?

Thomson: Semmiről semmit.

Dr. Havelock: Kicsoda hát ön tulajdonképpen?

Thomson (vállat von): Miss Brunhilda udvarmestere.

Dr. Havelock (fölkapja a fejét): Miss Brunhilda? A menyasszony?

Thomson (hidegen): Miss Brunhilda nem lehet menyasszony!

Dr. Havelock (meghökkenve): Nem lehet...? (Hirtelen.) Ah! Jól értettem? Ön udvarmestere miss Brunhildának?

Thomson: Természetesen.

Dr. Havelock (óvatosan körülnéz, azután közel hajol hozzá, sugva): Érttem. Most már mindent értek. És boldog vagyok, hogy szolgálatukra lehetek. (Kezeit dörzsölve.) Mindent értek. Orosz hercegkisasszony. Ön az udvarmester! (Sugva.) Miss Brunhilda csak inkognitó név...

Thomson (fölháborodva): Inkognito! A miss Brunhilda neve! (Fölkel, előrejön és megragadja dr. Havelock vállát.) Mr. Havelock! Bennem rettetes gyanu ébred... Feleljen ön nekem komolyan, egyenesen, férfiasan és nyíltan: tudja ön egyáltalán, hogy kicsoda Miss Brunhilda?

Dr. Havelock (pillanatnyi szünet után vállvonítva): Öntől hallottam először ezt a nevet.

Thomson (valósággal beleomlik egy székbe): Ezt is meg kellett érnem!

Dr. Havelock: M. Thomson, az istenért, mi baja?

Thomson (nyögve): Két évi munkám eredménye, az életem büszkesége... oda van! Ön összezúzta egyetlen szavával.

Dr. Havelock (tiltakozva): Én? Isten umentsen!

Thomson: Ön megölt engem!

Dr. Havelock: Tagadom!

Thomson (felugrik): Két éve dolgozom, összeszedve minden erőmet és ekkor jön ön, mister Havelock, és egyszerre halomra dönti minden büszkeségem. (Könyörögve.) De talán téved ön. Gondolkozzék, Mr. Havelock, talán csak nem emlékszik. Hiszen ön olvas ujságot, ön jár társaságba, ön járkál az utcán, lehetetlen, hogy szemébe ne ötlött volna még a miss Brunhilda neve. (Széles mozdulattal a háttérben felfüggesztett plakátra mutat).

Dr. Havelock (felugrik, megbámulja a plakátot): Persze, persze, hogy láttam. Láttam ezt a plakátot.

Thomson (megkönnyebbülten sóhajt): Hála istennek. Nem birtam volna ki ezt a szégyent.

Dr. Havelock (még egyre a plakátot nézi): Miss Brunhilda tehát... ugyebár... miss Brunhilda... művésznő... (Hirtelen örömmel) Brunhilda! Persze! Tetszik tudni... én oly keveset foglalkozom a zenével...

Thomson (valóságos iszonnal hátrál előre): Zenével! Ember! Két év óta, amióta miss Brunhilda megjelent a művészet egén és fényével elkápráztatta a világot, ön nem hallott semmit a világcsodáról, a világszépségről, akiről ma millió és millió férfi álmodozik, akiért dobban ma az Ó- és Újvilágban minden valamirevaló nadrágos ember szive...

Dr. Havelock (nagyon elevenen, villogó szemekkel nézi a plakátot, kiveszi zsebkendőjét és a homlokát törli, azután hátra mutat a plakát felé) Csakugyan ilyen szép?

Thomson: Milliószer szebb! Miss Brunhilda a legszebb nő az egész világon.

Dr. Havelock: Es... és... nekem megmondhatja monsieur Thomson... köztünk marad... lehet neki udvarolni?

Thomson (komolyan): Erős ember ön, Mr. Havelock?

Dr. Havelock (bámulva): Erős? Hogy érti ezt?

Thomson (komolyan): Én úgy értem, hogy szokott ön malomkövekkel dobálózni?

Dr. Havelock: Ma-lom-kövekkel?

Thomson (ridegen): Malomkövekkel! Szokott ön dárdát hajítani, szokott ön érclapokat zuzni be ökölcsapással, szokott ön atlétákat egyetlen kézmozdulattal a földhöz lapítani?

Dr. Havelock (hebegve): De... bocsánat... monsieur Thomson... én egy szegény kriminalista vagyok...

Thomson: Akkor azt tanácslom, mr. Havelock, hogy ne próbáljon udvarolni miss Brunhildának. Nem sok remény van a győzelemre.

Dr. Havelock (egyideig szinte szótlan a bámulattól): Csak nem... azt akarja... ezzel...

mondani, ... hogy ő ... ő ... miss Brunhilda ... szokott ...

Thomson: Minden este. Ha siet, ma még talán kap jegyet miss Brunhilda tizedik fölléptére. Tíz nap múlva megláthatja.

Dr. Havelock: De hát mit?

Thomson: Miss Brunhilda mától kezdve egy hónapig minden este föllép a Coloradóban. Először csodaszép plasztikájú nibelungi játékokat mutat be, saját kreációját, (a plakát felé mutat) sisakkal, mellvérttel, páncélosan. Azután lerakja a páncélt és egyetlen, fehér, bőredőjű tunika borítja csak isteni termetét. A tunikát derékon egy öv szorítja át. És ez az öv vert aranyból van, mister Havelock, ez az öv gyémántokkal borított antik remekmű, mister Havelock, pénzértéke felbecsülhetetlen. (könnyedén). A British Muzeum félmilliót akart már érte adni!

Dr. Havelock (mély tisztelettel): Félmilliót ...

Thomson: Félmilliót, mr. Havelock. De nem eladó! Ez az öv miss Brunhilda derekát szorítja, két esztendő óta immár minden este. Mint a nibelungi hős Brunhilda, miss Brunhilda mindennap kiáll a kérői elé. És miss Brunhilda kérője tömredék. Minden világvárosban vannak, ezren és ezren, zsákhordó legények és dús gazdag mágnások, tacsókó gimnazisták és fehérhaju, megrokkant öreg urak. Mind ki akar állni, mind birkózni akar. Mindegyik azt hiszi, ő lesz a dalia. Mind a szívéen viseli miss Brunhilda képét — megkaphatja ön minden trafikban, egy frankért, direkte szívfölötti viselésre készen, törhetetlen selyemre nyomva! — hónapokkal előbb ábrándoznak róla és remegnek a gondolatra, hogy a közelébe érhetnek. Mint lobogó láng a lepkét, csábitja őket a díj.

Dr. Havelock: Mi a díj?

Thomson: A díj: az öv.

Dr. Havelock: Az öv ...

Thomson: Aki miss Brunhildát a nyílt színen lebírja, mindkét vállával a földre teríti és

ott félkézzel leszorítva, másik kezével derekáról az övet lecsatolja: azé az öv!

Dr. Havelock (lelkendezve): És ez az öv...

Thomson: Igen, ez az öv a miss Brunhilda tunikáját fogja össze. Aki lekapcsolja az övet...

Dr. Havelock: ... az megoldotta a tunikát... és...

Thomson: ... és nincs tovább mr. Havelock. Aki lekapcsolta az övet, az ... attól a pillanattól ura és parancsolója miss Brunhildának.

Dr. Havelock (kis szünet után izgatottan): Nos és eddig senki...

Thomson: Két éve tart a verseny, miss Brunhilda fél percnél tovább még senkivel sem birkózott eddig. Izmos ifjak, meglett férfiak, atléták, professzionátus birkózó világbajnokok: fél perc alatt a porondon heverték, mint az elnyult békák.

Dr. Havelock: Akkor miss Brunhilda egy idomtalan óriás, egy izomszörnyeteg.

Thomson: Miss Brunhilda a legszebb, leggrációzusabb nő, akit eddig a világ önmagára szült.

Dr. Havelock: De hát akkor... hogy lehet...

Thomson (ünnepélyesen): Miss Brunhilda világrejtély.

Dr. Havelock: No, engem már megbolondított ön, monsieur Thomson! Ha az egész világgal így járatja a bolondját, akkor gratulálok! — Hiába, két szép dolog van csak a világon: egy gyönyörű bűnpör és egy gyönyörű asszony!

Thomson: Van valami, mister Havelock, ami szebb, mint mind a kettő.

Dr. Havelock: És az?

Thomson (komolyan): A reklám!

III. JELENET.

Dr. Havelock. Thomson. Inas. Maitre d'Hotel.

Inas (belép): A maitre d'Hotel.

Thomson: Bocsássa be.

Inas (Thomson intésére bebocsájtja a maitret).

Maitre (sietve odamegy Thomsonhoz, kis fürge ember, pösze, selypit): Hivatni méltóztatott, monsieur Thomson? Parancsol valamit? Szolgálhatok valamivel? Panasz van valamire? Kifogása van valami ellen, monsieur...

Thomson (erélyesen közbevág): Igen! Mr. Cleve, ennek a lakosztálynak olyan tulajdonságai vannak, amelyeket ön elhallgatott előttem!

Maitre: Én? Monsieur Thomson... én esküszöm...

Thomson: Elhallgatott, sőt eltitkolt valamit! Ott benn... (Balfelé mutat, emelten)... miss Brunhilda hálószerájában...

Dr. Havelock (eddig is fülelt, most a „hálószeró” szóra látható izgalommal közel jön): A hálószerájában?

Thomson (ránéz, azután folytatja): Szokásom szerint megvizsgáltam a hálószeróját... és a falon... a kandalló mellett, egy ércrózsát vettem észre... miss Brunhilda hálószerájában egy titkos ajtó van a falban!

Maitre (a homlokára csap)! Persze!

Thomson: Micsoda ajtó ez?

Maitre: Titkos kijárat.

Thomson: Hova szól?

Maitre: A szálloda télikertjébe. Engedje, hogy megmagyarázzam, monsieur Thomson. Ez a hercegi lakosztály. És gondoltak arra is, hogy a többé-kevésbé exotikus fenségek, akik itt majd megszállnak, inkognitóban és észrevétlenül távozhassanak, éjjel is. A kis ajtó mögött egy csigalépcső van, a csigalépcső a télikertbe visz egy másik kis ajtóhoz, a pálmagrotta mögött... aki a kis ajtón jár, nem kell a kapun távoznia... a mellékutczára juthat...

Thomson: Értem. (Szigoruan.) Azt hiszi ön, hogy mi türünk egy titkos ajtót miss Brunhilda közelében?

Maitre: Az ajtó jól le van zárva.

Thomson: Az nem elég! Hol a kulcs ehhez a kis ajtóhoz?

Maitre: Nálam, nálam kell lenni... hol is? Igen, el van zárva. Nagyon szép kulcs, olyan ércrózsa van rajta, mint a záron. Valósággal remeke a lakatosiparnak.

Thomson: Azonnal felküldi hozzám.

Maitre: Igenis. (Indulni akar.)

Thomson (még szigorubban): Mr. Cleve, csak egy kulcs van?

Maitre (meghökkenve): Egy? Nem, azt hiszem nem. Hát ha elvész egy kulcs. A felségek néha elfelejtik, néha odaadják. Van kettő.

Thomson (fenyegetően): Kettő?

Maitre (ijedten): Talán három is. Majd megkeresem.

Thomson: Jó. Küldje fel mind a négyet.

Maitre: Csakugyan. Most jut eszembe. Éppen négy van.

Thomson: Igazán nincs több?

Maitre: Becsületszavamra!

Thomson: Ha utazunk, a kulcsokat vissza fogom önnek adni. De addig nálam lesznek. Miss Brunhilda hálósobájához nem lehet kulcsa senkinek!

Maitre: Azonnal előkeresem. — Mennyi lent az ember! Mind miss Brunhildát lesi. Talán soha még ennyien nem voltak a Grand Hotel előtt. (A kezeit dörzsölgeti.)

Dr. Havelock (odalép hozzá, sugva): Monsieur, én azonnal adnék egy aranyat az egyik olyan kulcsért...

Maitre (végigméri): Kikérem magamnak! (Sértődötten indul, az ajtóban beleütődik az inasba, azután elsiet.)

Inas: Monsieur Thomson. (Névjegyet ad át.)

IV. JELENET.

Dr. Havelock. Thomson. Vernet. Stern. Fényképész.

Thomson (olvassa a névjegyet): Vernet, a Petit Gazette . . . (Az ajtóhoz siet.) Parancsoljon szerkesztő ur! (Az inashoz.) Szerkesztő urak bejelentés nélkül jönnek hozzánk, bármikor.

Vernet (belép, vele jön egy fotografus): Ugy, maga csak keressen addig alkalmas helyet. — A fotografusunk. — Nincs semmi baja a gépnek?

A fotografus: Hála Isten semmi.

Vernet (magyarázólag Thomsonhoz): Csaknem agyonnyomtak, akkora embertömegeken kellett átfurakodnunk. Tele velük az egész feljáró. — Mind az imádott művésznőt várja.

Thomson: Rendkívül örülök. Parancsoljanak az urak.

A fotografus (járálni kezd a szobában, a következők alatt is, ide-oda állítja a gépet, egyre a fejét csóválja, sehogy sincs megelégedve a világitással.)

Vernet (kezet nyujt Thomsonnak): Monsieur Thomson?

Thomson: Az ön rendelkezésére áll. A sajtó minden előtt.

Vernet (bizalmatlanul nézi végig): És őszintén?

Thomson (nevetve): Minden kérdésre.

Vernet: A művésznő megjött már?

Thomson: Még mindig késik.

Vernet: Különös. — És ön nem aggódik?

Thomson: Az orosz express késik. De azért miss Brunhilda idejére itt lesz. Ha a vonat elakad, különvonaton jön. Megtörtént már.

Vernet (célzatosan): Hátha valami baj érte?

Thomson: Miss Brunhildát nem éri soha semmi baj. Miss Brunhildának okvetlen pontosan itt kell lennie, mert ma este föllép.

Vernet (hirtelen): És ha ma nem lép föl?

Thomson: Tudja ön, mit kap miss Brunhilda egy esti föllépésért? 2000 frankot! Legyen nyugodt mr. Vernet, miss Brunhilda megérkezik és fellép.

Vernet: Nézze, monsieur Thomson, elég volt a kertelésből. Beszéljünk őszintén. Maga éppen olyan jól tudja, mint én: miss Brunhildát legyőzték!

Thomson (visszahökken): Micsoda?

Stern: (visszatolja az őt bejelenteni akaró inast): Hagyja csak. (Bejön.)

Vernet: Ismétlem, monsieur Thomson, miss Brunhildát tegnap este Moszkvában odavágták . . .

Stern (közbeszól): Mint a békát.

Vernet }
Thomson } (megfordulnak a hangra).

Vernet: Kollega ur, ön is tudja?

Stern: Most kaptuk a táviratot.

Vernet: Mi is félórával ezelőtt. Moszkvai tudósítónktól.

Stern: Mi a Havas ügynökségtől.

Vernet (a szótlanul álló Thomsonhoz): No látja, hogy igaz.

Stern: Persze, hogy igaz. A Havas nem küld hazug táviratot. Hol a művésznő?

Thomson: Uraim, én nem tudom miféle táviratok ezek — de arról biztosíthatom önöket . . . (A telefon cseng.) arról biztosíthatom önöket . . . (A telefon örülten csenget.) Pardon, egy pillanatra. (Menetközben.) Éppen jökor, csaknem belesültem. (A telefonnál.) Halló! Itt miss Brunhilda lakosztálya, Thomson. — Ah, parancsoljon direktor ur. — Micsoda? Rémhír? Nem, nem, nem, nem tudok róla semmit. (Haraggal.) Akármi van benne és akárki küldte, hazugság! — Tessék? Hooogy? (Izgatottan.) Pardon, ehhez nekem nincs jogom — tessék? — igen — a legjobb lesz, méltóztassék idefáradni — miss Brunhildának minden percben itt kell lennie . . . (Leejti a kagylót.)

Vernet: Kivel beszélt?

Thomson (révedezve.): A Colorado igazgatója . . . (Hirtelen észreveszi magát, elhallgat,

azután kiegyenesedik és erélyesen előre lép.) Uraim! Ide ma érhetetlen módon táviratok érkeznek Moszkvából, amelyek miss Brunhildával foglalkoznak, Ellenségeink tönkre akarnak tenni bennünket, álhírekkel lármázzák fel a Colorado igazgatóját, a szerkesztőségeket, (Pózal.) egész Európát! Azt híresztelik, úgy látszik, hogy miss Brunhildát tegnap, utolsó moszkvai fölléptén valaki legyőzte. Azt remélik, hogy lesz olyan naiv ujság, amely helyt ad ennek a kacsnak...

Vernet: Pardon. Ez a kacsa a Petite Gazette esti lapjában már benne lesz.

Stern: Pardon! Esti kiadásunkban ezt a kacsat 9 órakor már árusítani fogják a Colorado előtt.

Thomson (idegesen nézi az óráját): Miss Brunhilda azonnal itt lesz. Majd ő megfelel, személyesen, mindenkinek!

Vernet: Helyes! Az a kérdés, megvan-e az öv!

Stern: Úgy van! Lássuk az övet!

Thomson: Meg fogják látni!

A fotografus (megfogja Thomson): Hol fog állni?

Thomson (rábámul): Kicsoda?

A fotografus: Akit fotografálok.

Thomson (idegesen): Tudom is én. Ahova odaáll, ott fog állni.

A fotografus: Az nem úgy van. A világítás rémes. (Megjelöl egy helyet.) Ide kell állnia.

Thomson: Jó. Oda fog állni. — Az urak pedig...

Vernet: Mi majd csak várunk. (Kiveszi a cigarettatárcáját, rá akar gyújtani, előbb odakinálja Thomsonnak.)

Thomson: Köszönöm, mr. Vernet, de inkább önt is arra kérem, ha nem venné rossz néven... miss Brunhilda nem állhatja a dohányfüstöt.

Pincér (lihegve fut be): Monsieur Thomson...

monsieur Thomson . . . ezeket a kulcsokat a maitre d'Hotel küldi önnek . . . (Átnyújtja.)

Thomson (átveszi): Csakugyan! Négy darab!

Pincér: A kapu előtt pedig, m. Thomson . . . a kapu előtt autók álltak meg . . . Brunhilda kisasszony . . .

Thomson:	} Megérkezett! }	(Mind egyszerre indulnak az ablak felé.)
Vernet:		
Stern:		
Havelock:		

Pincér: Nem tud kiszállni, annyi az ember! (alulról már jó néhány pillanat óta először halk, azután egyre erősödő, kivehetetlen hangzavar szűrődik fel, azután egyszerre 2—3 éles autóülők bűg bele a zsvajba, erre egy pillanatnyi csend, egyszerre riadó éljenzés. Amikor pedig Thomson fölrántja az ablakot: hatalmas, zúgó mennydörgő kiáltás hangzik, mintha egyetlen ember torkából eredne: Brunhilda! Brunhilda!! Brunhilda!!!)

Thomson (fölrántotta az ablakot, sugárzó arccal áll a nyitott ablaknál): Milyen fogadtatás! Milyen fogadtatás!

A fotografus (felvételeket próbál készíteni az ablakból).

Thomson (visszafordul): Gyerünk le, uraim. Az ünnepélyes fogadtatás lent történik a hallban. (ebben a pillanatban a hátsó ajtó szétcsapódik és a küszöbön megjelenik miss Brunhilda. Olyan sebes léptekkel jön, mintha kergetnék. Utiruha, nagy, excentrikus zárt orosz selyemköpeny, körülcsavart fátyol, a fej egészen bebugyolálva. Kezében retikül. Miss Brunhildának minden mozdulata gyors, erélyes, habozás nélküli. Nagyon könnyen indulatba jön és akkor azonnal ütésre emeli a karját. Erősen lép, csupa hajlékonyság. Mindenki vel valami gyors, parancsoló, türelmetlen felsőbbbséggel bánik. Közvetlenül mögötte, alig egy fél lépéssel hátrább, jön Bobby, szintén teljes elegáns utikészültségben. Bobby egészen fiatal, csupasz arc, eleven, sugárzó szemek. Minden mozdulata graciózus,

kerek, az arca mindig mosolyog, a szava mindig behizelgő, egész modorában van valami lágy, macskaszerű, asszonyos. Mindig élénken gesztikulál, akivel éppen beszél, annak megfogja a gombját, elsimit egy ráncot a ruháján, levesz egy kis pihét és elfujja, stb., szóval: mindenkivel szemben csupa előzékenység, csupa lekötelező figyelem. Mögöttük összefogózva sietnek J o s e f i n e és A b á r ó, mindketten utról. Josefina, fehér uti ruhában, az arcát tökéletesen fűdi egy sűrű fehér fátyol. Utánuk, sőt köztük, kétségbeesett iramodással a maitre d'Hotel, kezében nagy papirlapokkal. Mögöttük egy csomó ember tódul „Brunhildát“ kiabálva.)

V. JELENET.

Dr. Havelock. Thomson. Vernet. Stern. Fotografus. Maitre d'Hotel. Brunhilda. Bobby. Josefina. A báró. A gimnazista.

(Mindaz, ami a jelenet elején történik, csaknem egyszerre, egymásba vágódva, ideges, zavaros sietséggel.)

B r u n h i l d a (gyors léptekkel jön be a szobába).

A g i m n a z i s t a (hirtelen kiszakítja magát az ajtónyílásban szorongó tömegből, amelyet az inas és a pincér küzködve próbálnak visszaszorítani. Úgyesen átbujik az inas karja alatt, oldalt kerül, előre fut és hirtelen ott terem egyedül Brunhilda előtt. Térdreesik, a karjait széttárja, a csokor persze a kezében, rajongva) Brunhilda, csodaszép Brunhilda, ... két esztendeje várok erre a pillanatra ...

A Maitre d'Hotel (közbe akar lépni, kétségbeesetten rázogatva papirjait, siránkozva): De kérem, a beszédem ... az én beszédem ...

T h o m s o n (aki eddig szinte kábultan áll a zürzavarban, egyszerre odaront, valósággal mellbevágva félrelöki a maitret és jobb kezét magasra emelve, tőle nem várt erős, mindent tulharsogó hangon ordítja): Csönd legyen!! (Az erős hangra mint egy varázsütésre, egyszerre meglepett halotti csend. Thomson ugyanolyan erővel folytatja.) Senki meg ne mozduljon! (Az összes jelenlevők és az

egész tömeg szinte hipnotizáltan, dermedten mozdulatlan marad. Brunhilda is mereven áll, előtte a fiatal rajongó, térdelve, karjait széttárva, mint egy szobor. Thomson, mint egy diadalmas hadvezér, tovább vezényel.) Fényképész!

A fotografus (előlép a háttérből.)

Thomson (kinyújtott karral a csoportra mutat): Teljesítse kötelességét!

A fotografus (célbaveszi a jelenetet, középre persze a Brunhilda előtt térdelő ifjút és fölvételt készít, a gép kattog).

Thomson: Még egy fölvételt, a világítás rossz.

A fotografus (másodszor is elkattintja a gépet).

Brunhilda (mikor a 2. fölvétel is megvolt, türelmetlen mozdulattal otthagyja a térdeplő ifjút): Elég volt!

A gimnazista (még ennyit tud mondani): Istennőm...

Thomson (de már megragadja): Uram, ön boldog ember. Egy képen lesz miss Brunhildával. De ez már több, mint elég. (Az ifjút a Báró, Jozefine és a két ujságíró a háttérbe szorítják. A két ujságíró kérdezget tőle és jegyez.)

Brunhilda (leül a S székbe, a fátvolát félrecsapja. Az arca hideg és merev, lappangó idegesség és türelmetlenség kinozza. Thomsonhoz, aki hozzá siet.) Küldj ki mindenkit. Elég volt!

Thomson: De miss Brunhilda... ez lehetetlen... Ezt sohasem tettük...

Brunhilda (villámló szemekkel, ellenmondást nem tűrve): Azt mondtam, küldd ki őket! Mind!

Thomson: (Gyorsan hátrasiet.)

Maitre (Thomsonhoz): De monsieur Thomson, a beszédem... bele se kezdhettem... a művész nő meg sem állt a hallban... a beszédem...

Thomson (oda se hallgat a Maitrere, hanem a többiekhez fordul, még hallani, amint kezdi): Uraim... bocsánat... be kell látniuk, a művész

nőnek át kell öltöznie, rendbe kell szednie magát... ő kéri önöket... (Az inas és pincér segítségével kituszkolta az ajtóközét betöltőket a Maitrevel együtt és az inasnak most sikerül becsuknia az ajtót.)

Vernet (Thomsonhoz): Szóljon kérem a művésznőnek... azonnal beszélnem kell vele... látnom kell, megvan-e az öve?...

Stern: Ohó, kollega ur! nekem is.

Thomson (Brunhildához siet): Miss Brunhilda, két ujságíró-t kell fogadnia.

Brunhilda (ridegen): Azt akarod, hogy én magam dobjam ki őket?

Thomson (visszamegy a két ujságíróhoz): Uraim, vigasztalhatatlan vagyok... talán később a színháznál... legyenek elnézők... az asszonyoknak vannak szeszélyeik...

Vernet (gunyosan): Ugy? Talán inkább fáradt a művésznő?...

Stern (ugyanígy): Bizony nagyon fáradt lehet. Még tegnap estéről... Majd nézze meg, m. Thomson, az esti kiadást. (Kimegy.)

Vernet: A Petit Gazetteét is megnézheti, m. Thomson. (Kimegy. Ahogy az ajtó nyílik, látni, hogy az egész előszoba még mindig telve van emberekkel.)

Thomson (Brunhildához akar, de beleütődik Josefinebe): Josefine!

Josefine: No?

Thomson: A podgyász...?

Josefine (vállat von): Hát föl lehet itt hordatni?

Thomson: Azonnal nézzen utána. (A jobb első ajtóra mutat.) Erre is a folyosóra juthat.

Josefine: Báró ur, jöjjön. Segítsen.

A báró (dühösen): Hallja, Josefin... velem ne rendelkezék... én fáradt vagyok... (De azért elmegy vele jobbra.)

Bobby (mialatt mindez megtörtént, szép csendesén előre jött és nyugodtan leült a S szék másik ülőkéjére.)

Thomson (Brunhildához): Miss Brunhilda, azonnal meg kell önnek mondanom, hogy ezt a gyönyörű fogadtatást, amelynél szebbet még sohasem sikerült készítenem önnek, egészen tönkreteszi furcsa viselkedésével, amelyet azelőtt sohasem tapasztaltam önnél és amely teljességgel érthetetlen előttem. A Maitre nem tarthatta meg az ünneplő beszédet. Az újságírók haragusznak...

Bobby (nyugodtan, mosolyogva közbeszól): Nem baj, kedves öreg Jimmy, majd ön kibékíti őket. Hiszen ön valóságos csodaember.

Thomson (csak most veszi tulajdonképpen észre, hogy Brunhildán kívül még valaki ül ott, eddig nem ért rá észrevenni. Meghökkenve néz rá, azután zavartan...): Pardon...

Bobby (vidáman, szeretetreméltóan): Ön nem emlékszik már, kedves jó Jimmy, de ez egy cseppet sem baj. Én emlékszem önre és csodálom önt. Ön és a reklám...! (Elragadtatott mozdulatot tesz.)

Thomson (megszelidülve és boldogan): Nagyon köszönöm... mister... mister...

Brunhilda (közbeszól): Bobby!

Thomson (tágranyilt szemekkel bámul Brunhildára, azután lassan ismétli): Mister... Bob — by —

Bobby (könnyedén): Mondja csak, kedvesem, dr. Havelock itt van?

Thomson (megdöbbenve hátralép): Dr. Havelock?

Bobby: Dr. Havelock. (Hátrafordul, körül néz, észreveszi dr. Havelockot, aki csöndesen megvonult a virágok között és csak Brunhildát bámulja. Bobby fölkel és hozzámegy.) Dr. Havelock, nemde?

Dr. Havelock: Ön ismer?

Bobby: Ki ne ismerné önt! (Előrevezeti.) Miss Brunhilda, engedje meg, hogy bemutassam önnek a zseniális doktor Havelockot... Rendben van minden, kedves doktor? (Barátságosan átkarolja a vállát.)

Dr. Havelock (meghajol Brunhilda előtt): Ahogy a sürgöny parancsolta.

Bobby: Miss Brunhilda, akkor talán mehetünk.

Brunhilda (föláll): Mehetünk.

Thomson (nagy nyugtalansággal): Miss Brunhilda... magyarázza meg nekem...

Bobby (szeretetreméltóan): Mindent a maga idején, kedves jó öreg Jimmy. Majd csak azután.

Thomson: Azután? De mi után?!

Bobby (bájos mosollyal megsimitja az állát): Az anyakönyvvezető után.

Thomson (egy pillanatig kimeredt szemekkel bámul rá, azután mintha fejbeütötték volna, beleomlik egy karosszékbe, a karjait lelógatja és apatikus mozdulatlanságban marad ott egészen a jelenet végéig).

Bobby (nyugodtan elfordul tőle és határozott léptekkel a hátsó ajtó felé indul).

Brunhilda és Dr. Havelock (követik).

Bobby (hirtelen megáll): Ott emberek vannak... riporterek lesben... (Visszafordul.) Jimmy, hogy lehetne nekünk észrevétlenül eltávozni innen?

Thomson (hallgat).

Bobby: Nem lehet?

Thomson (hallgat).

Dr. Havelock: Lehet!

Bobby: Merre?

Dr. Havelock: Arra. (Balra mutat.)

Bobby: Gyerünk. (Indul.)

Dr. Havelock: Pardon, nem lehet.

Bobby: Hát lehet, vagy nem lehet?

Dr. Havelock: Lehet, de csak kulcsccsal.

Bobby: És hol a kulcs?

Dr. Havelock: Monsieur Thomsonnál.

Bobby (odafordul): Jimmy, hol a kulcs?

Thomson (nem felel).

Dr. Havelock (hátról megrántja a Bobby kabátját): Ott vannak a mellényzsebében.

Bobby (odamegy és belenyul az apatikus Thomson egyik mellényzsebébe): Itt nincs.

Dr. Havelock (a másik mellényzsebbe nyul): De itt van. (Kiveszi a négy kulcsot, hármát átad Bobbynak, a negyediket magánál tartja.)

Bobby (meglepetve): Ennyi kulcs? (Nézi.) Egy rózsra rajtuk... Hova szólnak ezek a kulcsok, kedves doktor Havelock?

Dr. Havelock: Egy titkos ajtóhoz.

Bobby (bámulva): Hova?

Dr. Havelock: Miss Brunhilda hálósobájába.

Brunhilda (eddig mozdulatlanul állt a háttérben, most egy lépést tesz előre).

Bobby (oldalpillantással Brunhilda felé): Ugy. És hova visz az ajtó?

Dr. Havelock: A mellékutcáról... kis kapu... csigalépcső... egyenesen miss Brunhilda hálósobájába...

Bobby: Úgy. (Nyugodtan zsebreteszi a három kulcsot.)

Dr. Havelock (ugyanekkor óvatosan zsebreteszi a negyediket): Ott kell lennie a falon... a kandalló mellett... egy ércrózsa jelzi... keressük meg... (Indulni akar balra).

Bobby (nyájasan): Igen, kedves doktor Havelock. Csak kérem a negyedik kulcsot.

Dr. Havelock: A ne...

Bobby: Véletlenül magánál felejtette.

Dr. Havelock: De...

Bobby: Itt van a mellényzsebében. (Kihuzza és ő teszi zsebre.) Miss Brunhilda, mehetünk.

Brunhilda (mereven): A kulcsokat.

Bobby (kedvesen): Nálam vannak.

Brunhilda (fojtott indulattal): A kulcsokat!

Bobby: De...

Brunhilda: A hálósobám kulcsait!

Bobby: Miss...

Brunhilda (fellobbanva): A hálósobám kulcsait!!

Bobby (gyorsan átadja őket).

Brunhilda (egy kulcsot a kezében tart, a többi hármat a retiküljébe teszi).

Bobby (nyul a retikül után, kedvesen): Majd viszem.

Brunhilda (ránéz, azután a három kulcsot újra kiveszi, odamegy Thomsonhoz, a kulcsokat visszateszi annak a mellényzsebébe): Felelsz értük!

Thomson (szó nélkül keresztbe fonja mellén a karjait).

Brunhilda (odanyújtja a retikült Bobbynak): Viheti.

Bobby (meghajol, átveszi és indul balra, az ajtónál megáll és maga előtt engedi Brunhildát).

Brunhilda (egy pillantást vet Thomsonra, azután nyugodtan kimegy).

Dr. Havelock (egy pillantást vet Thomsonra és maga előtt akarja engedni Bobbyt).

Bobby: Csak ön után, kedves doktor Havelock!

Dr. Havelock (előremegy).

Bobby (egy pillantást vet Thomsonra, azután követi).

VI. JELENET.

Thomson. A báró. Josefine.

Josefine (bejön jobbról, letette a fátyolt, néger lány, az arca éppen olyan szép csokoládé-szinű, mint Thomsoné. Óvatos léptekkel közeledik a bal ajtóhoz. Thomsont nem veszi észre).

A báró (óvatosan utána jön): Majd szóljon, hogyha hall valamit.

Josefine (hallgatózik): Semmit.

Thomson (nagyot sóhajt a karosszékben).

Josefine és A báró (ijedten megfordulnak).

Thomson (kis szünet után, nyögve): Le-győzte?

A báró: Le.

Thomson: Ez?

A báró: Ez.

Josefine (hirtelen, erősen): Nem ez!

Thomson (meghökkenve): Mi?

Josefine: Miss Brunhildát az ördög győzte le!

Thomson: Josefin! Magának három nappal ezelőtt semmi baja sem volt!

A báró: Annyi bizonyos, Thomson, hogy ez az egész dolog rendkívül különös.

Thomson: De hát hogy történt?

A báró: Ön tudja, Thomson, hogy nekem különös passzióm nézni, ahogy miss Brunhilda odateremti a földhöz a vetélytársaimat. Nem valami gyöngéden bánik velük. Nem nagyon nézi, nem ütik-e meg magukat, ahogy a földre esnek.

Thomson (kétségbeesve): Az istenért báró ur, a dologra! A dologra!

A báró: Tehát: tegnap este is lent voltam a nézőtérén. Miss Brunhilda három hatalmas legényt lapított a földhöz három szempillantás alatt. A mérkőzésnek vége volt, a zenekar tust huzott. Miss Brunhilda előlépett és intett, hogy beszélni akar. Mélységes csönd lett. Csengő hangon, mosolyogva mondta, hogy csak három férfival köteles ugyan kiállani egy este, de ma, a bucsuestén, ha van még valaki Moszkvában, aki legyőzni gondolja őt, hadd jöjjön. Kiáll vele, programmon kívül, bucsuzóul, az ő kedves moszkvai publikuma kedvéért.

Thomson: Igen, igen. A rendes bucsuzótrükk, az én ötletem.

A báró: Miss Brunhilda szavaira egy pillanattig várakozásteljes csend lett és ekkor — —

Thomson (idegesen): Ekkor?

A báró: Mintha a pokolból bujt volna ki, egyszerre csak egy fekete rém ugrott elő a kulisszák közül.

Thomson (bámulva): Egy fekete rém?

A báró: Egy alak, tetőtől talpig durva fekete

kámzsában. A fején fekete csuklya, a csuklya elől az arca előtt is egészen a melléig ér. Semmi más az egész alak, csak fenyegető feketeség, mintha igazán a pokol papja volna. Brunhilda egy pillanatra mintha megdöbbszent volna, azután könnyedén rándított egyet a vállán és előrenyújtott karokkal hirtelen nekiugrott a csuklyásnak, mint a párdac. És ekkor . . .

Thomson: Gyorsan! Ekkor?

A báró: A csuklyás megkapta miss Brunhildát, mielőtt az még csak hozzá is érhetett volna, félkezével fölemelte a levegőbe, mint valami pelyhet és egyetlen suhintással lecsapta a földre.

Thomson (az arcát eltakarja a kezeivel).

A báró: Miss Brunhilda ott maradt elterülve, a csuklyás pedig lerántotta derekáról az övet és kirohant a színpadról. A közönség ordítani, fütyülni kezdett, a függönyt leeresztették, én rohantam a színpadra, eddig van.

Thomson (kis szünet után): És ez a csuklyás . . . ez volt ez a . . . ?

Josefine: Az volt Bobby.

Thomson: De hát kicsoda tulajdonképpen ez az ember?

Josefine: Nem ismeri Bobbyt? A jongleurt?

A báró: A labdahajigálót?

Thomson (a homlokához kap): Persze! Bobby, a jongleur! A labdakirály! Labdák körben a plakáton, igen-igen!

Josefine: Három hónappal ezelőtt, amikor Londonban voltunk, ahogy egy este a színházhoz megyek, ott áll a bejárónál ez a Bobby és bámulja a miss Brunhilda plakátját. Észre se vette, mikor nekimentem.

A báró (fölháborodva): Nekiment?

Josefine (kacéran): Miért ne? Csinos legény!

Thomson (ránéz).

Josefine (durcásan vállat von Thomson tekintetére): Azóta minden áldott este ott ólálkodik az öltözőnk körül.

Thomson: Figyelmeztetnie kellett volna engem.

Josefine: Ugyan? Miért szoltam volna?! Hiszen semmivel se próbálkozott. A többi mind akart valamit. Vagy birkózni, vagy a szinpadon kívül valahogy... A legtöbbje engem akart megvesztegetni.

A báró: Akarta? Maga mindig elfogadta a pénzt.

Josefine: Nem vagyok én báró, hogy el ne fogadjam!

Thomson: Az isten szerelmére, ne veszedjenek már!

Josefine: A Bobby tegnapig még csak meg sem ismerkedett miss Brunhildával. Pedig Moszkvában véletlenül a mienk mellett volt az öltözője. De azért csak beérte azzal, amivel eddig. Bámulta miss Brunhildát és nekem egy rubelt adott naponta, hogy amikor miss Brunhilda nincsen az öltözőben, ő mindig megbámulhassa külön az övet.

Thomson (felugrik): Külön az övet? Mióta?

Josefine: Egy hónap óta minden este.

Thomson: És én nem tudok erről semmit! (Rákiált.) Hogy merte ezt...!

Josefine: Mit kiabál úgy! Nem lopta el! Megszerezte másképp!

Thomson: Mert maga gusztust csinált neki

Josefine: Nem elég ahhoz a gusztus. De még az erő se. Az ördög kellett oda!

Thomson: Az ördög?

Josefine: Bizony az ördög. Tegnap este a Bobby nem mutatkozott. Ráfordítom a mi öltözőnkre a kulcsot és benyitok hozzá. De a lábam gyökeret vert az ajtónyílásban. (Keresztet vet.) A Bobby nem egyedül volt. Hanem egy valaki ült még az öltözőben, én ma se tudom, ember volt-e, vagy állat?

Thomson: Állat? Megbolondult?

Josefine: Csupa szőr volt rajta, meg a feje is csupa szőrből volt. Háttal ült felém, de én mégis

nagyon megijedtem. Hátraléptem, a Bobby meg fölugrott és becsapta előttem az ajtót. A miss Brunhilda lépteit hallottam, befutottam az öltözőnkbe. Jött miss Brunhilda, ráadtam a tunikát, az övet, bement a szinpadra. Amint utánanézttem, egyszerre csak nyilik a Bobby öltözője, kijön egy furcsa fekete alak . . .

Thomson: A kámzsás!

Josefine: Igen, a fekete kámzsás, a szőrös ember karonfogva vezeti, mintha a fekete vak lenne. Se a feketének, se a szőrösnek az arcát nem láthattam. Várok, míg eltűnnek a szinpad irányában. Akkor benyitok a Bobbyhoz. Nincs ott. Akkor hát ő volt a kámzsás. Megnyugodtam egy kicsit. Bizonyosan valami új szinpadi mutatvány, — gondoltam magamban, — bánja az ördög! Nem is tudtam, mennyire igazam lett. Bizony az ördög volt! Vissza mentem az öltözőbe és éppen le akarok ülni, amikor kívülről zavaros lármát hallok. Kimegyek. Abban a pillanatban a Bobby öltözőjéből kirohan a szőrös, a kucsma a szemébe huzva, fut a kisajtóhoz, a folyosó végén, kifut az utcára, a vasajtó becsapódik mögötte. Nyilik a Bobby ajtaja újra, kijön a kámzsás, de a csuklyát már leeresztette, a Bobby volt.

Thomson (csüggedten): A Bobby volt.

Josefine: Bejön cgyenest hozzánk. Jézus Mária! — kezében az öv! Magát miss Brunhildát meg már hozta is vagy három ember.

Thomson: Szent isten, eszméletlen volt?

Josefine: Csak az öltözőben tért magához. Én keservesen sirtam, ő meg ránéz Bobbyra, aki nyugodtan elébe tartja az övet. Miss Brunhilda int a kezével, hogy jól van és szó nélkül öltözködni kezd. Azután sietünk haza, Bobby velünk, rögtön ki a vonathoz, Bobby velünk, Bobby felad egy táviratot, utazunk, Bobby velünk, egy bérelt szakaszban . . .

Thomson: De maga, maga csak nem hagyta egyedül őket . . .!

Josefine: Próbáljon majd maga ellentállni, ha a Bobby akar valamit. Azt se tudtam hogyan,

azt sem tudtam, miért, egyszerre csak már nem voltam velük, a Bobby úgy kiküldött, hogy észre se vettem.

Thomson: És — és miss Brunhilda egyedül maradt... éjnek idején... egy fiatalemberrel...

A báró: Sose féltse miss Brunhildát, Jimmy.

Thomson: Remélem, Josefine, hallgatózott.

Josefine: Természetesen. Amint egyedül maradtak, a Bobby meg akarta csókolni miss Brunhildát, de a miss... (Nevetni kezd.)

Thomson: Nos... nos...?

Josefine: A miss fölkapott egy utazóplédet, belecsavarta a Bobbyt, hiába kapálódzott, kezét-lábát leszorította a pléddel, azután a „csomagot“ szépen átkötötte plédszíjjal és... (Nevet.)

Thomson (nevetve): Mondja... Mondja tovább...

Josefine: És földobta a pakhálóba!

Thomson: Hahaha!

Josefine: Szegény Bobby eszeveszetten kapálódzott odafönn, miss Brunhilda meg kijött a kupéból, nevetve elfutott mellettem, besietett a hálófülkéjébe és magára zárta az ajtót.

Thomson (elragadtatva): Bravó Brunhilda! És a Bobby?

Josefine: A Bobby két perc alatt persze kikecmergett a plédből. Nagyon dühösen odament a miss Brunhilda ajtajához, egy pillanatig hallgatózott, de akkor én hátulról szépen „nyugodalmass jó éjszakát“ kívántam neki, erre befutott ő is a fülkéjébe és bevágta maga után az ajtót. A lámpát meg se gyújtotta, úgy aludt el. (Pillanatnyi csend.) Most hát mondja meg ön maga, Jimmy, a maga okos fejével, isten hírével van-e ez az egész historia?

Thomson: Isten hírével?

Josefine: Én azt mondom, hogy az a szőrös, az adta oda a maga erejét a Bobblynak, azért volt vele a szinfalak mögött, azért futott el, én azt mondom, hogy az a szőrös volt maga az eleven ördög.

A báró: Ostobaság!

Thomson: Ostobaság, Josefin, Ördög nincs.

Josefine: Nincs? Ki volt hát akkor a szőrös? Mért volt vele? Mért futott el?

A báró: Az bizonyos, Jimmy, hogy itt van valami rejtély.

Thomson: Persze, ha Josefine mond el valamit, akkor abban mindig van valami rejtély. Egyszerűen valami artista társa kísérte és bátorította ezt az átkozott Bobbyt.

Josefine: Ugy? Hát akkor mért nem volt erősebb az éjjel is miss Brunhildánál? Mért engedte földobni magát a pakhálóba, mint egy liszteszsákok?

Thomson: Igaz! Az éjjel birt vele!

Josefine: Ugy kötözte össze, olyan játszva, mint egy gyereket, mint ahogy engem vagy önt, vagy a bárót összekötné, mert az éjjel már nem volt vele az ördög, már nem adta neki kölcsön az erejét.

Thomson: Eh, bolondság, Josefin. Más az, a szinpadon küzdeni. És más, egy csókért küzdeni kettésben.

Josefine: Annál inkább. Akkor mindig a férfi az erősebb. Hát még, ha ez a férfi a Bobby! Mert, nézze, Jimmy, én haragszom erre a Bobbyra, félek tőle, keresztet vetek, ha a közelembbe ér, de ahogy rám mosolyog azzal a mindig nevető borotvált cigánypofájával, érzem, ahogy kinyújtja a láthatatlan kezét és — huss! — már dobálózik a szívemmel. Azt teszem, amit akar. (Sóhajtva.) Bevallom, én nem tudok neki ellentállni.

Thomson (ránéz): Maga se? Nahát akkor csakugyan az ördöggel cimborál.

VII. JELENET.

Inas. Thomson. Jeffer.

Inas (bejön, névjeggyel): Azt hiszem, m. Thomson, ezt az urat be kell jelentenem.

Thomson (átveszi a névjegyet): Az igazgató. Mr. Jeffer, a Colorado igazgatója. Az előbb már telefonon... Bocsássa be gyorsan!

Inas (kimegy).

Jeffer (bejön, öreg, kimért, morózus, tapogattja magát): Héring lesz az ember, mire ide bejut.

Thomson (elébe siet): Vigasztalhatatlan vagyok, igazgató ur. de miss Brunhilda e percben...

Josefine (a bal ajtó felé fülelt): Azt hiszem jönnek.

VIII. JELENET.

Bobby. Thomson. Brunhilda. Jeffer.

Bobby (kijön balról, nagyon kedvesen): Josefine, kérem, menjen be miss Brunhildához. At akar öltözni.

Thomson: Pardon, mr. Bobby, de miss Brunhildának előbb fogadnia kell mr. Jeffert, a Colorado igazgatóját.

Bobby: Oh, természetesen. (Beszól a bal ajtón.) Miss Brunhilda, ha lenne olyan kegyes kijönni egy percre.

Brunhilda (megjelenik az ajtóban).

Jeffer (föláll, fagyosan): Miss Brunhilda, én azért jöttem önhöz személyesen, hogy megmondjam: az ön szerződését én érvénytelennek tekintem, én önt a Coloradoban fellépni nem engedem.

Thomson: Mr. Jeffer, ehhez a hanghoz miss Brunhilda nincsen hozzászokva.

Brunhilda: Jimmy, csönd. — Vegye tudomásul, mr. Jeffer, hogy amikor én az ön bódéjában...

Jeffer (dühösen): Kikérem magamnak. A Colorado a kontinens legelső varietéje. 2600 embert fogad be minden este. Arról, hogy ön Moszkvában tegnap csufosan megbukott, én igazán nem tehetek...

Brunhilda: Mr. Jeffer, repült már ön?

Jeffer: Én?!

Brunhilda: Mert ez az ablak ott emeleten van.

Jeffer: Engem... Engem!!! — akar ön...

Bobby (közibük lép és szépen odábbtolja a toporzékoló Jeffert, egyuttal szépen lesimitja a Brunhilda ökölboszoritott kezét): Bocsánat, miss Brunhilda, engedje talán... Csillapodjék, mr. Jeffer. (Nyugodtan.) Szóval, ön hajlandó felbontani miss Brunhilda szerződését?

Jeffer (fölhorkanva): Mi?

Bobby: És kijelenti tanuk előtt, hogy miss Brunhildát az önnel kötött szerződés nem köti többé!

Jeffer (egyszerre meghökken, nagyon óvatosan): Ön... tulajdonképpen kicsoda...

Bobby: Bobby, jongleur, aki szintén fellép ma este önnel.

Jeffer (gorombán): Ugy? Akkor ne beszéljen bele a dolgaimba.

Bobby (nyugodtan): Ön már tanuk előtt kijelentette, hogy miss Brunhilda szerződését felbontottnak tekinti, őt fellépni nem engedi... (A többiekhez.) Tanuk: hallották?

Mind (nem értik, mit akar Bobby, de egyszerre felelik): Hallottuk.

Bobby: Így volt?

Mind: Így.

Bobby: És tegyük hozzá: hála istennek, hogy így.

Thomson (ő sem érti, de örömmel nézi Bobbyt és sietve segít neki): Ugy van. Hála Istennek.

Jeffer: Micsoda?

Bobby (gyorsan, de nyugodtan, mintha Jeffer jelen se volna már): Jimmy, kérem, milyen számot mondott az előbb mr. Schwarc?

Jeffer (dühösen): Mr. Schwarc? Mit akar ön az Alhambrával?

Bobby (nem is felel neki): Megvan?

Thomson (odafigyelt az Alhambra szóra, most lapoz a telefonkönyvben): Alhambra... Alhambra... 17—63.

Bobby (odaáll az íróasztalhoz, felkapja a kagylót): Halló! Központ? Kérem 17-63. — 17-63. — Igen. Köszönöm. (Ugy áll az íróasztalhoz támaszkodva, hogy a többieknek hátat fordít. A jobbkezevel tartja a kagylót, hirtelen egy pillantást vet félre, azután a balkeze szépen lassan leereszkedik, mintha csak úgy hanyagul az asztalra akarna támaszkodni. A kéz leereszkedik és szépen nyugodtan észrevétlenül lenyomja a telefon billegőjét és leszorítva tartja az egész telefonálás alatt. A színpadon levők ezt nem láthatják, de a publikumnak tisztán kell látnia a kézmozdulatot és az egész manővert, hogy Bobby összekötés nélkül beszél bele a kagylóba.) Halló! Alhambra? Kérem az igazgató urat. — Igen. — Halló! Mr. Schwarc? — Itt Bobby. — Igen — igen, miss Brunhildától. — Jó estét. Persze, hogy valami ujság. (Nevet.) Hogyne! Komolyan beszélek. — Becsületszavamra! — Jeffer visszalépett! — (Nevet.) Persze. Beugrott, mint a többi ostoba publikum. Ebből is látszik, milyen jó volt a trükk! — (nagyobb pauza.) Igen — Igen! Miss Brunhilda itt áll mellettem és mr. Thomson is hall mindent, ön tehát tanuk előtt beszél. Helyes — Helyes! 2500! — Helyes. Ma este már fellép önnél. — Nem, nem! Ön lovas heroldokkal trombitáltatja ki azonnal, hogy a Coloradoból már ma önhöz ment át. — Nem, nem, Jeffer nem perelhet. — Különben is, az csak reklám!

Jeffer (nem bírja tovább): Mr. Bobby, tegye le azt a kagylót!... Rögtön tegye le!

Bobby: Tessék? — (A telefonba.) Pardon Nem oda beszélek. Egy pillanatra...

Jeffer: Kötöm magam a szerződéshez!

Bobby (elfordítja a kagylónyílást): Nem lehet! Tanuk előtt felbontotta!

Jeffer (dühösen): Visszaszívom!

Thomson! Nem lehet!

Jeffer (még dühösebben): Megkötöm újra!

Thomson: Lehet!

Bobby: Nem lehet! Megvan az új szerződés 2500 frankra.

Jeffer (fujva): Én is adok annyit!

Bobby: Nem lehet!

Jeffer: 2600-at.

Bobby: Nem lehet!

Jeffer (dühösen): Hát mi lehet?

Bobby: 3000!

Jeffer: Nem!

Bobby: Halló! Mr. Schwarc?

Jeffer (orditva): Megadom!

Bobby: Tanuk előtt!

Thomson (diadalmasan): Tanuk előtt!

Jeffer: Tanuk előtt. — De most már letegye azt a kagylót!

Bobby: Kérjen bocsánatot miss Brunhildától az előbbi viselkedéseért.

Jeffer (dühöngve): Miss Brunhilda, ingerült voltam, bocsánatot kérek.

Brunhilda (az egész idő alatt hidegen állt): Rendben van, mr. Jeffer. Ma este fellépek a Coloradoban.

Bobby (leteszi a kagylót): Rendben van.

Jeffer: Önt pedig vigye el az ördög. (Kimegy.)

Bobby (nyájasan): A viszontlátásra, kedves mr. Jeffer. (Bucsut int neki a kezével, azután megfordul, körülnéz és látja, hogy még mindig hárman vannak; halkán.) Jozefin!

Josefine (odamegy hozzá).

Bobby: Nem lenne jó, ha a podgyász után nézne?

Josefine: Már...

Bobby (szemmel int neki, hogy kifelé).

Josefine (indulni akar).

Bobby (szemmel int neki, hogy vigye a bárót is).

Josefine (karonfogja a bárót és szó nélkül elcipeli balra).

Bobby: Azt hiszem, kedves Jimmy, hogy

m. Jeffer nem tud keresztülvergődni az előszobán. Menjen a segítségére.

Thomson: Értem, mister Bobby. De előbb... nem bírom ki... 3000 frank!... meg kell mondania... Hogy mert ön így az Alhambrával...?... Tényleg tárgyalt már előbb vele?... Vagy kivel beszélt?...

Bobby: Senkivel, öreg reklámfíu. (Lefelé irányzott tenyérmozdulattal.) Fogtam a telefont.

Thomson (nem tud szóhoz jutni az elragadtatástól, csak karjait tárja szét, mintha meg szeretné ölelni, azután mélyen, szinte hódolattal meghajol és sietve kimegy hátul).

IX. JELENET.

Brunhilda. Bobby.

Bobby (amint Thomson betette az ajtót, lassan közeledik Brunhildához).

Brunhilda (megszólal, száraz, nyugodt hangon): Mister Bobby, az övem önnél van.

Bobby (éppoly nyugodtan és szárazon): Nálam. (Egy pillanatig vár, azután a zsebébe nyúl.) Legyen nyugodt, vigyázok rá. (Kiveszi és megmutatja.)

Brunhilda (önkéntelenül előre hajlik és gyorsan kinyújtja a kezét az öv után).

Bobby (sokkal gyorsabb és az öv már a zsebében van. Szünet).

Brunhilda: Nem adja ide?

Bobby (szárazon): Nem!

Brunhilda (kis szünet után erőltetett nyugalommal): Nekem már indulnom kell a színházhoz...

Bobby: Csak tizenegy óra után kerül önre a sor...

Brunhilda (kezdi veszíteni erőltetett nyugalmát): Nem akarja, hogy fellépjek?

Bobby: Akarom.

Brunhilda: Adja hát ide az övet.

Bobby: Nem adom.

Brunhilda (reszketve a haragtól): Mister Bobby, az én türelmemnek is határa van.

Bobby: Én megmondom...

Brunhilda: Nem. Hallgasson! Most én beszélek! Ön tegnap este legyőzött engem. Az övemet elvette tőlem. Rendben van. Öné a dij. Öné az öv és minden, ami vele jár. Ön csak az övet vette el...

Bobby: Én...

Brunhilda (toppant): Hallgasson! Amikor én megláttam önt az öltözőmben, kezében az övvel, nem szóltam semmit. Némán és engedelmesen mentem önnel. És mentem volna oda, ahova akarja. Vihetett volna. Azt tehetett volna velem, amit akar. Ön azt mondta, menjünk a vasuthoz. Én mentem. Ön azt mondta, sürgönyöz egy ügyvédnek, amint ideérünk, ön feleségül vesz. Én beleegyeztem. Joga van velem rendelkezni. Elnyert. A tulajdona vagyok, a jószága, tehet velem, amit akar. (Megvetően.) Én nem vagyok cselszövő asszony, (Komolyan.) én Brunhilda vagyok. Én az alkut állom. (Hevesen.) De követelem, (Indulatosan.) követelem!, hogy ön is betartsa azt nyíltan és becsületesen.

Bobby (közbe akar szólni).

Brunhilda (még ingerültebben folytatja): A felesége vagyok! Ön azt akarja, hogy fellépjek még ma, ahogy a szerződésem köt. Én az öv nélkül nem léphetek föl. Az öv nélkülözhetetlen. Miért nem adja hát ide?

Bobby (erősen): Mert ön meg akar csalni!

Brunhilda (szikrázó szemekkel ütésre emeli a karját).

Bobby (hidegen odaáll elébe): Üssön meg!

Brunhilda (karja reszketve leereszkedik, még mindig ökölbesorított kézzel): Magyarázza meg! Követelem, hogy megmondja, amivel gyanúsít.

Bobby: Megmondom. Ön nem azért engedelmeskedik nekem, mert legyőztem. Hanem mert minden áron vissza akarja szerezni az övét, min-

den áron, csak azon az egyen nem, amelyért egyedül jár vissza ez az öv! És ha visszakapná...

Brunhilda: Ha visszakapnám...

Bobby: Akkor odakanyarítaná ezt a fényes övet lányos dereka köré és kiállana a porondra, csufolódva, büszkén és a lábát megvetve kiáltaná oda a világnak egész érintetlen lányságának minden fölkorbácsolt dacolásával: „Gyertek hát! Azt mondjátok, legyőzött egy férfi? Elvette az övem? Itt van rajtam. Gyertek hát! Ha nem hiszitek, hogy még a régi Brunhilda vagyok: Gyertek! Hol az a férfi, aki azt mondja, hogy elvette az övem? Jöjjön. Itt állok! Vegye el tőlem újra!”

Brunhilda: Utálom és gyűlölöm önt!

Bobby (a legszeretetre méltóbb mosollyal):
Én pedig szeretem! (Csönd.)

Brunhilda (hirtelen, erős elhatározással):
Nem lépek föl ma este. És soha többé!

Bobby: Föl fog lépni ma este! És mindig!

Brunhilda: Én az övem nélkül föl nem lépek. Azon az áron pedig vissza nem veszem!

Bobby: Én az övet visszaadom önnek...

Brunhilda (rábámul és egyet lép felé).

Bobby: ... mindössze egy csekélységet kérek érte cserébe.

Brunhilda (visszahuzódik, bizalmatlanul):
Cserébe? Mit?

Bobby (nyugodtan és mosolyogva): Azt a négy kulcsot.

Brunhilda: A... négy... kulcsot...?

Bobby: Igen. Azt a négy kulcsot. Ezért cserébe odaadom önnek az övet. Most azonnal. (Kiveszi az övet és elébe tartja.) Tessék.

Brunhilda (nem nyúl utána): Minek... önnek ez a négy kulcs?

Bobby (nagyon melegen): Hogy nálam legyenek, hogy vigyázzak rájuk.

Brunhilda: És hogy hozzám juthasson velük!

Bobby (szünet után): Igen. Hogy önhöz juthassak velük.

Brunhilda: Értem. Ön azonnal visszaadja az övemet. Én felléphetek estére. De az előadás után ön a rejtekajtón feljön hozzám.

Bobby (nem felel).

Brunhilda: És ön . . . ön . . . azt hiszi, hogy ezekkel a kulcsokkal minden a kezében van . . . ?

Bobby: Minden.

Brunhilda: Én is?

Bobby: Ön is.

Brunhilda (zihálva): És ha be is jut azon az ajtón, belül talál engem, dacosan, a haragtól égve . . . minden erőmmel küzdelemre készen . . .

Bobby: Ott belül én már nem félek öntől.

Brunhilda (pillanatnyi csönd után szinte sziszegve, a fogai közt): Mr. Bobby! Én önt ma este várni fogom, ott bent, a hálósobámban, úgy, ahogy ma este birkózom, tunikában, derekamon a Brunhilda-övvel . . .

Bobby (nyugodtan): Tessék az öv. Kérem a kulcsokat.

Brunhilda (rámered, azután egyszerre hátrahúzódik): A kulcsokat nem adom!

Bobby (zsebre teszi az övet): Én meg nem adom az övet.

Brunhilda (jéghidegen): Mr. Bobby. Én ma este föllépek! Az öv addig maradjon önnél. Én végezni fogom a nibelungjátékokat. Az öv még mindig önnél lehet. A legutolsó pillanatig meggondolhatja magát. Ön várni fog az öltözőm előtt. Én akkor, mielőtt másodszor a színpadra kell mennem, kiküldöm önhöz Josefinet. Ekkor még visszaadhatja nekem az övemet csere nélkül.

Bobby: És ha nem adom?

Brunhilda (egészen jéggé fagyva): Akkor Josefine át fogja adni önnek cserébe a kulcsot.

Bobby (vidáman): A kulcsokat. A csere így szól.

Brunhilda: Önnél lesz valamennyi. —
Most menjen. Atöltözöm.

Bobby: Félóra múlva készen lesz?

Brunhilda: Készen.

Bobby: Érte jövök, hogy a színházhoz
kísérjem. (Indul az előszoba felé, megáll.) Hogy
fogok én itt keresztül furakodni? (Megfordul.)
Nem távozhatnék arra? (Jobbra mutat.)

Brunhilda (nyugodtan): Értem. Még egy-
szer látni akarja az utat.

Bobby (mosolyogva): Istenem! Az ember-
nek oly rossz a memoriája — és sötétben...

Brunhilda (csenget).

Josefine (bejön jobbról).

Brunhilda (szárazon): Mr. Thomson.

Josefine (visszamegy).

Thomson (azonnal megjelenik).

Brunhilda: Mr. Thomson, eressze ki mr.
Bobbyt a kis ajtón.

Thomson (meghajol s indul).

Brunhilda (ahogy Thomson elhalad mel-
lette, gyorsan odasugja): Kulcsot ne adj neki!

Thomson (megy balra, az ajtónál megáll).

Bobby (udvariasan maga előtt engedi):
Csak ön után, kedves Jimmy! (Kimennek.)

Brunhilda (leül és mereven maga elé néz,
azután keres valamit, a kabátja zsebébe nyúl,
kivesz belőle egy kulcsot, forgatja, nézegeti).

Thomson (visszatér):

Brunhilda: Kért tőled?

Thomson: Kért.

Brunhilda: Tudtam. Add ide őket.

Thomson: Miss Brunhilda, talán nálam
jobb helyen...

Brunhilda: Add ide mind a három kulcsot.

Thomson (azonnal átadja).

Brunhilda: Igy. Most már nálam van

mind a négy. Több kulcs, remélem, nincs ehhez az átkozott ajtóhoz ?

Thomson: Nincs, miss Brunhilda. A maitre d'Hotel becsületszavával áll érte jót.

Brunhilda: Három egészen egyforma. Ez a negyedik kissé elüt. Miért ?

Thomson: Nem tudom, miss Brunhilda. Nekem ezt a négyet küldte a maitre d'Hotel.

Brunhilda: Elmehetsz.

Thomson: Fogad még, miss Brunhilda ?

Brunhilda: Senkit. Átöltözöm. (Csönget és indul.)

Josefine (azonnal megjelenik és Brunhilda után indul).

Thomson (indul. Az előszoba felől moraj, zaj és tompán kiáltások hallatszanak).

Brunhilda (idegesen): Mi az ?

Thomson: Azonnal megnézem. (Arra akar, de az előszoba ajtó felpattan,)

X. JELENET.

Inas. Thomson. Josefine. Brunhilda. Bogumil.

Inas (befut, becsapja maga mögött az ajtót).

Thomson: Mi az ?

Inas (reszketve az izgalomtól): Monsieur Thomson, bocsánatot kérek, hogy így ... (Elfulad.)

Thomson (ingerülten): De hát mi történik odaki? Beszéljen! Verekszenek ?

Inas: Csak egy ember... egy nagyon furcsa ruhás ember, monsieur Thomson, csupa szőr...

Thomson (meglepetten hátralép): Mi ?

Josefine (össze csapja a kezét): Jézus Mária!

Inas: ... már alulról hangzott valami... valaki meglökte a folyosón... szétverte őket. Most az ajtót döngeti... be akar jönni...

Brunhilda: Bocsássa be, akárki.

Inas: De dühöng.

Brunhilda (fölvillanó szemekkel): Majd én megszelim!

Inas (indulni akar, de éppen a pillanatban kívülről nagy roppanás hallatszik, mintha a folyosóajtó beszakadt volna. Azután zürzavar, mintha valaki keresztültörne az előszobában álló emberek, kiabálás hangzik, emberek menekülése. Egyszerre felpattan a hátsó ajtó és beront rajta Bogumil).

Bogumil (hatalmas, rendkívüli alaknak tetszik, pedig nem magasabb Bobbynál. De a lábán csizma, fején magas kucsmasüveg, ezért látszik olyan nagynak. A testét egészen beborítja egy hosszuszőrű bőrkabát, amely olyan, mintha egy nyers állatbőrből készült volna. Bogumil a lábát szétvetve, fujva, mint egy dühös bika, megáll): Hol a Brunhilda?

Brunhilda: Itt vagyok! Kicsoda ön és hogy mer ide...

Bogumil (végigméri): Te vagy? (Parancsolóan.) A többiek takarodjanak ki!

Brunhilda (toppant): Itt marad mindenki!

Bogumil: Itt ám, amíg ki nem verem őket.

Thomson: Miss Brunhilda, hívjak rendőrt?

Brunhilda: Hagyd! (Szikrázó szemekkel.) Elbánok én egyedül is ezzel a paraszttal!

Bogumil (félvállról): Te-e! Hiszen nem is te vagy Brunhilda. Az merne egyedül maradni vélem!

Brunhilda: Menjetek ki!

Thomson: Miss Brunhilda...

Brunhilda (ellenmondást nem tűrve): Mind! Rögtön! (Thomson, Josefina és az Inas sietve kimennek.)

XI. JELENET.

Brunhilda. Bogumil.

Brunhilda (odaáll elébe, fenyegetően):
Ki vagy? Mit akarsz?

Bogumil (benyul a szőrös kabát alá, a melléből előránt egy villogó övet és kivágja Brunhilda elé): Ez vagyok!

Brunhilda (felcsattanva): Hogy kerül ez hozzád, te ember?! Hol loptad ezt?

Bogumil (kevélyen): Én még nem loptam soha! Ugy vettem el én ezt a cifra övet is tőled erővel!

Brunhilda; Én téged sohase láttalak ...

Bogumil: Nem hát, mert fekete hacuka volt rajtam. Meg a képen is be volt takarva ...

Brunhilda: Te voltál?! A fekete ...
(Reszketve az indulattól.) Te! Ne hazudj, mert egy csapással összezuzlak!

Bogumil (nagy nyugalommal, csöndes humorral): Nehéz dolog lenne az, szudarinya.

Brunhilda: Hogy jutott hozzád ez az öv?
Ki vagy? (Kiáltva.) Ki vagy?

Bogumil (illendően leveszi a süvegét):
Bogumil Ivanovics Maravezovszki böcsületes nevem.
Ukrániai legény vagyok.

Brunhilda: Ivanovics Bogumil! — Hiszel-e Istenben?

Bogumil: Hiszek hát. Majd adna is nekem a pópa, ha nem hinnék.

Brunhilda: Felelj hát olyan igazán, mintha az isten előtt állnál: Mióta van nálad ez az öv?

Bogumil (keményen): Amit én egyszer mondok, az úgy is van! Szedd ezt jól a kontyod alá, szudarinya, ha békességben akarsz megférni velem. En ezt az övet tegnap este a derekadról levettem és azóta a kezemből ki nem adtam.

Brunhilda (hidegen): Akkor két öv van.
Két egészen egyforma öv. De az egyik hamis! És az egyik közületek csaló!

Bogumil (egészen a szeme elé tartja az övet): Nézd meg jól. Ez az öved?

Brunhilda (megragadja, nézi, nagy indulattal): Ez! Ismerem minden kövét. Ismerek minden szemet rajta. Ez az én igazi övem! (Eleresztí az övet, a legény vállára teszi a kezét.) Az a másik nem merte a kezembe adni. Te mered.

Bogumil (összerezdül az érintésre, szörnyen melege lesz, de erőt vesz magán, ahogy Brunhilda rögtön leveszi róla a kezét. Mély morgással): Ki az a másik, akiről te beszélsz? Egy simaképű, mosolygós fiatal legény az a másik?

Brunhilda (lassan, Bogumilt nézve, mintha összehasonlitaná): Egy simaképű, mosolygós fiatal legény...

Bogumil (dühvel): Az csalt hát meg engem is!

Brunhilda (leül): Ivanovics Bogumil, én hinni akarok neked. Buta vagy, becsületes vagy. De most beszélj gyorsan, ahogyan csak tudsz. Ha azt mondod, hogy megcsaltak mind a kettőnket, mondd el, amit tudsz.

Bogumil: Idehallgass szударinya. Öt napja gyöttem én föl Ukraániából. 700 lovat hajtottam a bojtárjaimmal az atyuska szent városába. 3 nap alatt elkelt valamennyi. A lópiacon én magam fogtam ki pányvával a ménesből a vevőnek a lovat. (Parasztai büszkeséggel.) Aztán azt meg lehet ám nézni, szударinya, mikor én a pányvát kidobom, 700 vad ló közül annak a nyakára, amelyiket akarod. Aztán ugrálhat az a ló, ahogyan akar, úgy húzom én azt ki a többi közül, a pányvánál fogva. (Megpödrí a bajsztát.) Nézik is azt elegen, uri nézők. (Eszreveszi magát, kissé elkomorodik.) Harmadnapja, amikor az utolsó lovam adtam el, odagyött hozzám egy simaképű, mosolygós, fiatal legény. Velem gyött, poharaztunk, aszongya, hogy 3 napig nézte, hogyan fogtam ki a lovakat. Megtapogatta a karomat, (nagy büszkén) aszongya: soha világéletében nem látott még ilyen erős embert! (Újra elkomorodva, szinte mérgesen saját magára.) Aki teremtetése van, egy pár kupa bornál már megvette

a szívemet. Barátságot ittunk. Aztán egyszer csak aszongya (ujra pödör egyet a bajszán), hogy ilyen erős, gyönyörű szál legénynek, mint én, tudna ám ő egy hozzávaló asszonyt. Kivitt az utcára, ott mutatott egy képet. Hej, édes jó istenem, az volt ám a gyönyörűséges kép!

Brunhilda (hátramutat a plakátra): Ez volt?

Bogumil (vidáman): Ez a! Ez a gyönyörűséges! (Nézi a képet, nézi Brunhildát.) Hanem hallod-e...

Brunhilda: Mi az?

Bogumil (ujra összehasonlitja a képpel): Hiába no! A képeden szebb vagy!

Brunhilda (rábámul): Micsoda?

Bogumil: Hun a páncéld? Meg a sisakod? (Fitymálva.) Így olyan vagy mint a többi asszony. Mint akármelyik. Csöppet se szebb.

Brunhilda (fölpattan, dühösen): Csak nem járhatok egész nap páncélban, te bolond!

Bogumil (bámulva néz rá): Ha egyszer szebb vagy úgy!

Brunhilda (gunyosan): Persze, ha te szőrösen, ... csizmában ...

Bogumil: Nálam bizony úgy fogsz járni, szударinya, mindig, ahogyan szebb vagy.

Brunhilda: Nálad?

Bogumil: Nálam ám. Mert viszlek. Ami az enyém, nem hagyom.

Brunhilda: Még nem tudom, a tied vagyok-e?

Bogumil: Majd megtudod mindjárt. Nekem nagyon megtetszett ez a te képed. Mondom a simaképűnek, hogy én kiállok véled, odavágalak. Aszongya erre: hiába állok ki. Megcsufolsz te engem is, mert hogy nem az erőddel győződ meg a férfit, hanem boszorkasággal.

Brunhilda (indulatatosan, szikrázó szemekkel): És te ezt elhitted?

Bogumil (visszahuzódik a villogó szemek elől): De még most is attól tartok ...

Brunhilda: Te buta paraszt, te!... (Vissza-ereszkedik a székbe, kis szünet, lassan.) Mondd tovább, hogy történt...

Bogumil: Aszongya nékem a simaképű, akarlak-e téged mégis. Hogyne akarnálak, mondok, de a boszorkányokkal nem jó kikezdeni. Aszongya: aggyak kezet néki, hogy azt teszem, amit ő mond. Akkor megszerez téged nekem.

Brunhilda: És te kezet adtál?

Bogumil (mogorván): Kezet adtam.

Brunhilda: Hát aztán?

Bogumil: Tegnap este várnom köllött egy kis vasajtonál, a sötétbe huzódva, hogy senki meg ne lásson. Akkor egyszerre kinyitotta, füttyentett és én befutottam vele egy kicsiny szobába. A folyosón nem volt senki. Ott benn levettette velem a ruhámat, helyibe rám adott egy megszentelt kámzsát...

Brunhilda (gunyosan): Megszenteltet?

Bogumil (komolyan): Megszenteltet, hogy a rontás hozzám ne érhesen. A fejem is lefödte, meg a szememet is, hogy ne láthassam tisztán a te szemedet majd, csak úgy homályosan a szöveten átal. Akkor azután ő fölvette az én kabátomat, fejébe nyomta a süvegemet, megfogta a karomat és vezetett. Egy vászonfal mellett egy keveset vártunk. Akkor még egyszer erősen megmondta, hogy ne engedjelek magamhoz egészen, mert hátha meg-rontasz még a szent szöveten át is, hanem ahogy a kezedet a közelemben érzem, kapjalak el, vágjalak le. Elkaptalak, levágtalak. Levettem az övet a derekadról és futottam arra, amerről ő halkán füttyentett. Megfogta újra a kezem, rohantunk be hozzá a kis szobába, ott én ledobtam a kámzsát, fölvettem a ruhámat és rohantam el a kis ajtón.

Brunhilda: Mért rohantál? Mért mentél el?

Bogumil (komolyan): Mert ha el nem futok, újra ki kell állnom veled, de most kámzsa nélkül. Ez a szabály. És akkor megrontasz, a véremet szivod. De ha elfutok, ha másnap reggelig nem tudsz újra kiállani velem, akkor legyőztelek. Reggelre az enyém vagy. Ez a szabály.

Brunhilda: Ezt is ő mondta neked persze.

Bogumil: Ő!

Brunhilda: És te ezt elhitted mindet.
Szót fogadtál!

Bogumil: Jó volt, amit tanácsolt. Látnod, legyőztelek. (Elkomorodva.) De mégis megcsalt. Azt mondta, reggel értem gyön. Reggel vártam. Nem gyött. Odamentem. Elutaztál. Megmondták, hova. Váltott lovon nyargaltam a határig, három lovat nyargaltam agyon utánad! A határon külön vonatot adtak, (a zsebére üt) megfizettem! — azon gyöttem.

Brunhilda: És az öv? Az övet nem akarta tőled?

Bogumil: Akarta.

Brunhilda: Hogy maradt hát mégis nálad?

Bogumil: Nem adtam oda. Ez — mondtam — maraggyon csak nálam. Mert különben azt se hiszi majd, hogy én győztem le.

Brunhilda: És ő nálad hagyta?

Bogumil: Nem erősködhetett, nem volt rá ideje. En nekem már futni kellett.

Brunhilda: Nálad hagyta, mert neki már volt egy másik. Gondolt ez mindenre. Volt egy hamis öve! És amíg te elfutottál, ez az ember, ez a csaló, ez a gyáva, (Toporzékolva) aki maga ki sem mert én velem állni, aki egy másikat bérelt föl ellenem... megcsalt... megalázott... a feleségévé tett...

Bogumil (felhőrdülve): Megölöm!

Brunhilda: Megölni? Mi az? Meghal, vége! Ez nekem nem elég! Előbb... megkínozni... Megkínozni, hogy fájjon neki, hogy az a mosolygó arca elboruljon... és nézni... nézni, ahogy szenved... ahogy kinlódik... (megáll, azután veszedelmes mosolylyal). Ivanovics Bogumil, ez az ember szeret engem...

Bogumil: Hát aztán, ha szeret is...!

Brunhilda (rá sem hallgatva, maga elé): Szeret... szeret... (A fogai közt, szinte kéje-

sen.) Szeret! Jaj neki! . . . Szeret! . . . (Hirtelen.)
Ivanovics Bogumil, add vissza nekem az övemet.

Bogumil (odanyújtja): Itt van szударinya.

Brunhilda (elveszi, bámulva): Ideadod?
Csak így? Egy szóra? — És nem kérsz érte semmit?

Bogumil (vállat von): Mit kérjek? (Kissé türelmetlenül.) Az ördög ért ti benneteket. Annyit zavarogtok, annyit nagyra vagytok mindenféle szavakkal, dolgokkal . . .

Brunhilda: De az övem? Te bolond!

Bogumil: Öv? Mit öv? Öv, öv! Nem az öv a fontos.

Brunhilda: És nem félsz, hogy én most kinevetlek, kigunyollak, ebrudon dobhatlak ki innét! Letagadok, le hazudok mindent, nem győztél le! Sohase vetted el az övemet! Az öv az enyém! Ujra!

Bogumil (nagyon nyugodtan, félvállról): Hiszen el lehet ám azt venni újra, szударinya.

Brunhilda (mint a párdúc): Tőlem? Ujra? No vedd el hát, te hires legény! (Mereven odanéz a szeme közé, mint az állatszelistő a vadnak.) Na, itt az öv, nézd a kezemben van, nem is a derekamon, vedd el hát — csak félkezem van a védekezésre — vedd el hát — vedd el — rajta! — nesze! — itt van! — (Lépésről-lépésre hátráztatja minden szónál és rázogatja előtte az övet.) . . . Itt van — nézd! — odaadom verekedés nélkül — csak a kezedet kell kinyujtanod — tied az öv! tied a lány! . . . nyujtsd ki hát azt az erős férfikezedet!!

Bogumil (lépésről-lépésre hátrál, reszket, mint a lenyűgözött vadállat, a vállai előre görbülnek, a fejét leszegi, mint a bántott bika, a szeme vérbe borul, de a földön révedez, nem mer a szelistőtője szeme közé nézni, nyögve.) Nem tudom . . . (Felhördülve.) Te boszorkány, a kezem sem tudom rád fölemelni . . .

Brunhilda (zihálva): Ne féltsd az övet! Itt van a dija! (Elébe dob egy kulcsot.)

Bogumil (fölveszi): Egy kulcs? Mit csináljak én ezzel?

Brunhilda: Ez a kulcs az én hálószobám kulcsa.

Bogumil (tuláradva fölujjong): Brunyecska!

Brunhilda (elrémülve): Mit mondtál?

Bogumil: Brunyecska! Szivem gyöngye, gyöngvirágos Brunyecska!

Brunhilda: Ivanovics Bogumil! Ezt a szót, hogy (iszonyattal) „Brunyecska“, én előttem többet ki ne mond!

Bogumil (bámulva): Ne-e? Aztán mért?

Brunhilda: Ne mondd ki! Addig van. És most eredj! Nem. Megállj! Még nem tudod az utat. (Csönget.)

Josefine (rettegve belép).

Brunhilda: Thomsont!

Josefine (ki).

Brunhilda: Gyere este a színházhoz. Az öltözőnél vársz. De ne így gyere. Olyan vagy mint egy vadember, megbámulnak. Frakkot végy.

Bogumil (bámulva): Frak — kot —?

Brunhilda: Nincs pénzed?

Bogumil (fölveti a fejét, gőgösen): Hétszáz ukrániai paripának az ára rugdalózik a zsebemben.

Thomson (belép): Parancsol, miss Brunhilda.

Brunhilda: Vezesd! (A hátsó ajtóra mutat.) Az utcára! A kiskapuhoz! Megmutatod a télikertet... a csigalépcsőt... a pálmák mögött...

Thomson (ijedten, hebegve): Miss Bru... Bru... Bru...

Brunhilda: Amit mondtam, megmondtam! (Bogumilhoz.) Jegyezd meg jól az utat!

Bogumil: Megjegyezem.

Brunhilda (a tátott szájjal álló Thomsonhoz): Eredj!

Thomson (engedelmesen előre megy a hátsó ajtóhoz).

Bogumil (rengő léptekkel követi).

XII. JELENET.

Brunhilda. Inas. A gimnazista. Thomson. A báró. Josefine.
Dr. Havelock.

Brunhilda (egyedül): Ez nem elég! Ez még mind nem elég! Nem csak ez! Más is! Akárki! Mindenki! Csak ő nem! (Csönget.)

Inas (belép).

Brunhilda: Bocsássa be sorban, akik várakoznak.

Inas (mosolyogva): Csak egy ur vár, aki elbujt a pad alá. A többi elfutott az előbb.

Brunhilda (nevet): A férfiak! Elfutottak! (Az inashoz.) Bocsássa be ezt az egy vitézt.

Inas (bebocsátja a gimnazistát).

A gimnazista (bejön, kezében a csokor): Végre! (Dobogó szívvel, odaszoritva a csokrot, megáll.)

Brunhilda (leül): Jöjjön közelebb, uram.

A gimnazista (közeledik): Én... én... én... (Térdre esik, Brunhilda felé nyújtja a csokrot.)

Brunhilda: Ön szerelmes belém?

A gimnazista: Évek óta... a távolból...

Brunhilda (gunyosan): Ezt a virágot nekem hozta?

A gimnazista: A zsebpénzemből... Tessék...

Brunhilda (elveszi és egy kulcsot nyújt feléje): Tessék...

A gimnazista: Egy kulcs?

Brunhilda: Éjfélkor várom. Pontos legyen.

A gimnazista (felugrik): Ah!... Álmodom?... A szívem...!

Brunhilda: Most menjen... (Csönget.)

Inas (bejön.)

Brunhilda: Kísérje ki ezt az urat.

Inas (kitárja az ajtót).

A gimnazista (mély meghajlással): A viszontlátásra! (Büszke léptekkel kimegy.)

Brunhilda: Nincs több?

Inas: Az előszobában már nincs senki.

Brunhilda (int).

Inas (el).

Thomson (visszatér, hozzá siet): Miss Brunhilda, az istenért... mi volt ez?... ki volt ez a szőrös?

Brunhilda: Ez, öreg Jimmy... az az ember, aki legyőzött...

Thomson: Az... az... ember...

Brunhilda: Az!

Thomson: Mindennek vége!...

Brunhilda: Most kezdődik minden, öreg Jimmy! Idenézz! (Sugárzó arccal.) Itt az övem!

Thomson (utánakap, megnézi): Az öv!

Brunhilda: Az igazi öv!

Thomson (rábámul): Hát van nem igazi is?

Brunhilda: Van! De az igazi, Jimmy, az itt van a kezem között. És estére a derekamon lesz! A derekamon, Jimmy, újra és csak most igazán! Még Brunhilda vagyok, a régi, egészen.

Thomson (elragadtatva): Miss Brunhilda. Ilyen szilajnak még sohasem láttam!

Brunhilda: Ma megismerhet, akinek kedve és bátorsága van rá! Hadd jöjjön ma valamennyi férfi! (hirtelen, jókedvűen) Jimmy, még két férfit!

Thomson (visszahökken): Hogyan?

Brunhilda (pillantással a kulcsokra): Két férfit... (Észreveszi Thomson meghökkenését, elneveti magát.) Még két férfit!

Thomson (pillanatnyi szünet után, vállat von): A báró ur és mr. Havelock már nagyon rég óta várnak ott benn nálam...

Brunhilda: Bocsásd be őket, rögtön.

Thomson (indul): Egyszerre?

Brunhilda: Előbb a bárót.

Thomson (kimegy).

A báró (rögtön bejön): Jó estét, miss Brun-

hilda. Csak el akartam köszönni öntől. (Meghajol.)
Viszontlátásra, később, a porondon.

Brunhilda: Ön ma újra birkózik velem,
kedves báró?

A báró: Ma két hete birkóztunk utoljára.

Brunhilda (hizelegve): Milyen gyöngéd,
milyen figyelmes. Sohasem tévesztené el a ter-
minust.

A báró (lelkesen): Soha, miss Brunhilda.
Amig meg nem halok.

Brunhilda (ellágyulva): Ön olyan jó,
olyan hűséges, olyan becsületes... (A kezével
végig simítja a homlokát.) Nekem is vannak gyenge
pillanataim... (Hirtelen.) fogja... itt van...
(A kezébe nyom egy kulcsot.)

A báró: Ah! Ez a kulcs!!!

Brunhilda: Tegye el, gyorsan... amig
meg nem bánom. És hallgasson róla. Éjfélkor
várom. Pontos legyen. Az utat majd később... a
színháznál...

A báró (gyorsan zsebre teszi a kulcsot,
mély pillantással): Értem. Gentleman vagyok és
diszkrét! (Mélyen meghajol és hátul el.)

Brunhilda (csenget).

Josefine (bejön).

Brunhilda: A doktort.

Josefine (kimegy).

Dr. Havelock (bejön, amint látja, hogy
egyedül van Brunhildával, zavart lesz).

Brunhilda: Kedves doktor Havelock,
csak meg akarom önnek köszönni a fáradságát,
addig is, amig...

Dr. Havelock: Óh, bocsánat, szóra sem
érdemes...

Brunhilda: Ön oly kitűnően végezte a
dolgát, én annyira hálára vagyok kötelezve ön
iránt... (Mély pillantással.)

Dr. Havelock (elragadtatva): Miss...
miss Brunhilda... ez a pillantás... ez több juta-

lom... (Gyorsan.) Kijelentem, miss Brunhilda, hogy én egy fillért sem fogadok el a fáradozásaimért...

Brunhilda: De egy baráti kézszerítést csak elfogad tőlem?

Dr. Havelock (sugárzik a boldogságtól): Miss Brunhilda... én olyan zavart vagyok... hej, lennének csak a csontjaim egy kissé fiatalabbak...

Brunhilda (nyújtja a kezét.)

Dr. Havelock (megszorítja, ijedten): Mi... mi ez? (A kezében maradt kulcsra bámul.)

Brunhilda: Pszt! Egy szót se. Éjfélkor várom. Most menjen.

Dr. Havelock: Istennőm... megyek... jövök...! (Elsiet hátul)

Brunhilda (toppant): Megcsalom! Minden-kivel! (Csönget.)

Josefine és Thomson (egyszerre be-jönnek).

Brunhilda: Autót.

Thomson: Állandóan lent várakozik.

Brunhilda (idegesen): Elmegyek. Rohanni akarok... száguldani... megfulladok itt...

Thomson: Miss Brunhilda!

Brunhilda (rákiált): Eh, hagyj nyugton! Mit jajgatsz mindig. (Gorombán.) A színháznál várjatok be. Minden ott legyen, minden rendben legyen. (Fölkapja a kis ridikült, felujongva.) Én csak az övemét viszem magammal. (Indul.)

Josefine: Ne kísérem el...

Brunhilda: Egyedül akarok lenni.

Thomson (gyorsan): És mit mondjak mr. Bobbynak? Ha jön?

Brunhilda (megáll, egy pillanatig csönd, aztán éles gúnynyal): Mr. Bobbynak? Az uramnak? (Keményen.) Mondd azt, hogy várjuk! (Kimegy, az ajtót bevágja maga után.)

Josefine (bámulva): No még ilyennek se láttam. Mi leli?

Thomson: Én csak azt mondom magának
Josefine, nem szeretnék ma este birokra menni miss
Brunhildával.

Josefine (nevet): De még én se.

Thomson: Josefine! (Szigoruan.) Össze-
készíteni mindent, miss Brunhilda ma este föllép.

Josefine: Rendben lesz minden. (Kimegy
jobbra.)

XIII. JELENET.

Thomson. Bobby.

Thomson (egy pillanatig maga elé néz,
azután az íróasztalhoz megy, az ott heverő köny-
vek közül kivesz egy menetrendet, leül és lapozni
kezd): Moszkva... Moszkva... itt van. (Az ujjá-
val követi a sorokat, azután kiveszi az óráját és
megnézi.)

Bobby (bejön jobbról, frakkabát, cilinder):
Jó estét, Jimmy.

Thomson (elébe megy): Jó estét, mr.
Bobby.

Bobby (leül): Brunhilda még öltözik?

Thomson: Miss Brunhilda már nincs itthon.

Bobby (meglepetve): Nincs? Hát hol van?

Thomson: A színházhoz ment.

Bobby (megnézi az óráját): Akkor hát
megyek én is egyenesen oda. (Úgy tesz, mintha
hirtelen eszébe jutott volna valami.) Igaz, kedves
öreg Jimmy, engem nyugtalanít egy kissé az a
három kulcs, tudja már... (tréfásan) még félté-
keny találok lenni önre! (Hanyagul.) Adja ide
őket, kedvesem. Jobb, ha nálam van mind a négy,
(még hanyagabban) a negyediket Brunhilda tudniilik
már átadta nekem. (Könnyed mozdulattal a mel-
lénye zsebébe nyul, mintha bármely pillanatban
elővehetné a kulcsot.)

Thomson: Úgy? (Komolyan.) Akkor bizo-
nyosan azért vette el tőlem az előbb a többi hár-
mat hogy azt is ő adja oda önnek,

Bobby (meghökkenve): Elvette?

Thomson: El.

Bobby: Úgy? És már elment? Egyedül ment?

Thomson: Egyedül. (Közönyösen.) A rekvizitumokat utánavisszük. (Még közönyösebben.) Ő maga csak az övet vitte magával, mint rendesen.

Bobby: Ugyan, kedvesem, az öv nálam van... itt a zsebemben... (Elő akarja venni.)

Thomson (nagyon nyugodtan): Ne fáradjon, mr. Bobby, nincs egy negyed órája, hogy a saját szememmel láttam miss Brunhilda kezei közt az övet. (Egészen természetes hangon, mintha semmire se célozna.) Az igazi övet.

Bobby (nagyon komoly arccal, gondolkodva néz rá. Egy pillanatig csend).

Thomson (kis szünet után, csendesesen): Mr. Bobby...

Bobby (nem felel, áll, mint az előbb).

Thomson: Mister Bobby... Parancsolja a menetrendet? — Pontban tíz órakor indul vissza egy vonat Moszkvába. (Kezébe adja a menetrendet.)

Bobby (anélkül, hogy belenézne, elhajtja. Mosolyogva, könnyedén): Még éjfélkor is megy egy, kedvesem. Aki Moszkvába akar utazni, még azzal is mehet. (Kiveszi a cigarettatárcáját, előszed egy cigarettát és rá akar gyújtani.)

Thomson (szertartásos hidegséggel): Bocsánat, mr. Bobby, figyelmeztetnem kell önt, hogy miss Brunhilda nem tűri a dohányfüstöt.

Bobby: Köszönöm, öregem. (Hanyagul rágyújt és sűrű füstöt fúj szét.)

Thomson (szótlanul, komolyan néz rá).

Bobby: Visszontlátásra, Jimmykém, a színháznál, később. Remélem, maga is ott lesz.

Thomson (szótlanul meghajol).

Bobby (még egy sűrű füstgomolyt ereszt, azután fölteszi a cylinderjét és teljesen nyugodt léptekkel indul).

Függöny.

MÁSODIK FELVONÁS.

A Colorado varieté társalgója. Tulajdonképpen nem egyenesen annak készült, hanem egy nem nagyon mély folyosó féle, ahova az előkelőbb artisták külön öltözői nyílnak. Hátral 3 öltöző ajtó, az ajtószárny nem látszik, mert mindegyik előtt rézrudon függöny. A középső öltöző ajtónyílása magasabb, a függöny — dúsráncu, nehéz bibor — magasról omlik alá és nem egy darab, mint a másik két öltöző függönye, hanem kétfelé nyitható. Ha valaki az öltözőből jön, a függöny mindig mint valami reliefhátter omlik össze mögötte, erősen kiemelve az előtte álló alakot, annál is inkább, mert 3 lépcsőfok vezet föl az ajtóhoz. A másik két ajtóhoz csak 2 lépcsőfok. A középső nagy, ünnepélyes öltöző ezidőszerint természetesen a miss Brunhilda öltözője.

Balfelé hátral sarokszerűen kanyarodva, széles lépcső visz fel, nem igen magasra, csak 5–6 fokkal. A lépcsőt fönt sötét függöny zárja. A függöny előtt hatalmas tábla függ zsinóron. A felírás: A szinpadra.

Jobbfelől nagy általános bejáró üvegajtó, egybefüggő négyes szárnyal, szélfogó módjára spanyolfalszerűen visszahajtva, az ajtónyílásban persze függöny.

Jobbra elől kördivány és néhány kis puff. Balra pamlag és pihenő nagy székek. Középen nincs butor, a középső öltözőig nyitott a tér.

A falakon néhány színes artistaplakát. Különfélék. De két nagy Brunhilda-plakát is természetesen. A bal oldalfalon nagy földig érő tükör.

A jobboldali bejárásnál, ahogy a befelé hajtott ajtószárny szöveget alkot, ebben a kis fülkében öreg szolgáló ül, zsinóros egyenruhában. Aki jobbról jön, mindenkinek el kell haladnia a szolgáló előtt. Az artisták persze nyugodtan jönnek be, egy-egy civil is akadály nélkül, de néhányszor megtörténik, hogy a szolgáló — aki mindenkit megnéz — fölkel és elébe áll valakinek. Ilyenkor az illető a tárcájából passepartout-ot vesz elő, a szolgáló megnézi, beengedi.

A szolgáló úgy ül a fülkében, hogy háttal van a teremnek, kifelé fordul, úgy hogy a néző felé csak a jobboldala látszik az ajtó utolsó, befelé fordított üvegfalán keresztül.

A hátsó falon villanyos csengő berregő hanggal.

I. JELENET.

Josefine. Lányok. Chansonette. Thomson. A báró. A szolgáló.
A kinaiak. Ördög. Többen.

A kördiványon 6—8 balletlány, egyik egy kis puffon kuporog. Kettőn pillangós szoknya, de a többi egy szál trikóban. Egy fekete dresszes, izmos atléta hever elnyújtózva a baloldali diványon. Hátrább 4 széken, mereven és mozdulatlanul 4 kínai ül, hosszú copfjal, ragyogó arany diszkimónában, nem mozognak és nem beszélgetnek, várnak.

Josefine (kezében egy üveg kölni vízzel, ott áll a balletlányok előtt és részt vesz a beszélgetésben; kíváncsian a 2. lányhoz): És megbüntették?

1. lány: Még kérde?

2. lány: Hogy megbüntették-e? Megint 7 frankra. Egyetlen hibás lépésért, amit el se követtem. Bosszúból teszi ez a nyomolt balletmester.

Chansonette (már nem éppen fiatal, csillogó-villogó virágruhában kijön az egyik hátsó-szélső öltözőből és hozzájuk megy, mérgesen): Ez mégis csak disznóság!

A lányok (kíváncsian feléje fordulnak).

Chansonette: Harmadmagammal tesznek egy öltözőbe!

1. lány: Mit szólunk akkor mi? Akik huszan öltözünk egy hosszú lyukban!

Chansonette (fitymálva): Ti, fiaim, ti? — De én! Tudjátok, hol öltöztem én tavaly? (A kö-zépső öltözőre mutat.) Ott! És egyedül! Az idén idejön ez a Brunhilda és lefoglalja az én öltözőmet. Egy női birkózó! Egy artista!

2. lány: Hát maga micsoda?

Chansonette (fölháborodva): Én? Én éne-kesnő vagyok! De ez a Brunhilda...? Ez a világ-szédelgő...!

Josefine: No-no, csak vigyázzunk. Meg-találja hallani és akkor baj lesz. (Mutatja).

Chansonette: Miattam meghallhatja. Én nem félek tőle! Moszkvában tegnap odavágták!

Josefine: Nem igaz. Én mondom maguk-nak, hogy nem igaz.

1. lány: Igenis igaz!

3. lány: Benn van az ujságban. Olvassa el.

1. lány: Kint árulják az utcán. Elvették tőle az övet!

Josefine: Közönséges hazugság Hirlapi kacsá. (Megvetően.) Miss Brunhilda fellép ma este, megnézhetik.

Thomson (kijön a középső öltözőből, körül-néz, megpillantja Josefinet): Josefine! Az istenért, siessen azzal a kölni vízzel. Miss Brunhilda retten-tően ideges.

Josefine: Megyek már no. (Indul.)

Thomson (halkan): A Bobby nincs itt?

Josefine: Most van a szinpadon.

Thomson: Ha be akarna menni, ne is felel-jen a kopogására. Miss Brunhilda semmi áron sem akar szóba állni vele. Már kétszer be akart jönni, mióta maga a dajárt is. Vigyázzon, miss Brunhilda keze ma nagyon hirtelen. Ideges, fél a közönségtől. Én is nagyon félek. Az előbb lent voltam a néző-téren. Rémes hangulat! Ezek az átkozott ujságok. Rémes hangulat! (Fejcsóválva el jobbra.)

Josefine (bemegy a közepső öltözőbe).

Chansonette: Ez a két fekete, ez mind a kettő a személyzetéhez tartozik?

2. lány: Reklám.

1. lány: Pszt, nézzétek csak! A Brunhilda bárója. (Mind odafigyelnek.)

A báró (egészen bokáig érő bő köpenyegben, begombolva, be akar jönni jobbról).

A szolga (utját állja): Pardon, hova tetszik?

A báró: Be.

A szolga: Hova?

A báró: A társalgóba.

A szolga: Kérem a passepartout.

A báró (türelmetlenül): Én ide tartozom.

A szolga: Bocsánat, ide csak a művészek tartoznak.

A báró (mosolyog): Nohát, én is soidisant művész vagyok. (Szétnyitja a kabátját, alatta testszinű birkózó dressz van csak.)

A szolga (meghökkenve hátralép és fejszóvalva leül).

A báró (elmege a kördivány előtt, balra leül egy fotelba és rágyújt).

2. lány (kacagva halkán): Láttátok, micsoda komikus figura!

3. lány: No, erről sem hiszem ám el, hogy eleven báró.

1. lány: Pedig az. Igazi báró. És gazdag báró.

Mind (egyszerre): Gazdag?

1. lány: Van olyan gazdag, mint amilyen bolond.

Chansonette (türelmetlenül): De ki ez a figura? Mondjátok már.

1. lány: A híres báró... a Brunhilda bárója...

2. lány: Már két éve követi...

3. lány: Vele utazik, mintha a cselédje volna...

4. lány: Minden két hétben birkózik vele...
5. lány: Külön birkozómestert tart magának...
1. lány: Minden három hétben azt hiszi, hogy most erősebb, mint volt két héttel előbb...
2. lány: Én láttam: az igazgató irodájában öltözik át...
3. lány: És miss Brunhilda minden két hétben földhöz vágja...
4. lány: Valósággal hozzátartozik a Brunhilda-nummerhez...
- Chansonette: És biztos... biztos, hogy ez nem humbug?
2. lány: Hát nem olvas ujságot? Ezerszer megírták. Igazi báró.
- Chansonette: Akkor a szeretője a missnek!
1. lány: Hahaha! A szeretője!
3. lány: Még a cipője orrát se csókolta meg soha.
2. lány: Soha bizony!
- Chansonette: Ugyan-ugyan? És ti honnan tudjátok ezt olyan szörnyű bizonyosan?
1. lány: Az ujságban olvastuk.
- Chansonette: No? És akkor már igaz?
2. lány (teljes meggyőződéssel): Buta beszéd! Nyomtatva volt! (A csengő röviden berreg).
- Ügyelő (megjelenik fönt a bal lépcsőn, kiáltva): Kinai csoport!
- A kinaiak (egyszerre fölkelnek, libasorban fölтиpegnek a lépcsőn, eltűnnek).
1. lány: Gyerünk a kulisszák mögé. Nézzük meg őket. Azt mondják, a levegőben lógnak a copfjuknál fogva...
- Ördög (fekete-vörös kivágott ruhás ballet-lány, kis lebernyeg-szárnyakkal, jön futva balról, odamegy hozzájuk): Oriási! Oriási!
- Többen: Mi az? Mit láttál?
- Ördög (zihálva a futástól): Bobbyt, a jongleurt! Hallatlan! Valóságos csoda!

Chansonette (fitymálva): Mit csinált, no? Labdákat dobált... tányérokat hajigált...

Ördög: Micsoda?! Égő szivarokat..., 16 égő szivart, gyerekek... ekkorák ni, ilyen aprók, mint az ujjam... úgy szállnak a levegőben, mint egy tüzes kerék... egy mindig a szájába esik... akkor szí rajta, hogy el ne aludjék... soha se hibázza el... 16 szivart...

Chansonette: Hiszen ez egy trafik!

2. lány: Holnap megnézzük!

Ördög: És amit a pávatollakkal csinál... olyan könnyűek, mint a pehely... és úgy táncolnak a testen... közben meg egy éles kést kerínges és lemetél a pávatollakból... (összeborzongva) a feje fölött... oda se néz... az orra hegyén suhintja el a kést és lenémsz egy centit a pávatoll szárából... brr! — ennek lehet ám nyugodt a szive... mindig mosolyog... mekkora sikere volt... (lelkesen) olyan kedves, gyerekek... olyan bájos... csakugy ragyog az arca... az ember szeretné megölelni...

Chansonette (csipősen): Vagy fölhajítani a levegőbe...

Ördög (ingerülten akar felelni, de megpillantja Bobbyt és egyszerre elolvad): Ah! ott jön, a drága!

II. JELENET.

Ördög. Chansonette. Bobby. A lányok.

Bobby (szédítően elegánsan, karcsu frakkban, gomblyukában krizantém, lejön a lépcsőn, körülnéz, megpillantja a bárót, feléje akar menni, de a Chansonette szavára odamegy hozzájuk.)

Chansonette (ahogy látja, hogy Bobby a báró felé tart, kihívó mosollyal): Monsieur Bobby!

Bobby (odafordul).

Chansonette: Gratulálni akarunk önnek. Ugy halljuk, tüneményes sikere volt.

Bobby (odamegy, az arca valósággal sugárzik a kedvességtől, mindenkre rámosolyog, szinte körülsimogat a tekintetével, a mozgása gyors, elegáns, könnyed és harmonikus, mint egy asszonyé): A közönség olyan elragadó volt, mint maga kedvesem!

Chansonette: Ön nagyon udvarias, mr. Bobby.

Bobby (hirtelen): Bocsánat, engedje meg, viszonzásul csak egy pillanatra... én nagyon értékes az ilyesmihez... (Megragad egy feltűzött virágdiszt a Chansonette hajában és egy kisélelőbbre igazítja, gyönyörködve.) Így! Most nézze meg! A virágnak egy kisélelőbb le kell hajolnia a fehér homlokra... ez valami gyermekes bájt ad az ön sugárzó fiatal arcának...

Chansonette (boldogan): Köszönöm mr. Bobby, nagyon köszönöm... Az öltöztetőnő oly ügyetlen...

Bobby: Az öltöztetőnő? (Legyint a kezével.) Az öltöztetőnők drágám, csak arra jók, hogy ne engedjék öltözni az embert. Ne mondja vissza szegényeknek, nem tehetnek róla. Nézze, nézze csak, mit csináltak ennek a drága kis bébinek a hajszalagjával... (Igazítja az l. lányt.) Így, drágám, most olyan mint egy kis amorett...

A lányok (mind körülveszik Bobbyt): Hát én? Hát én? Rajtam mi a hiba? Nézzen meg engem is?

Bobby (teljes nyugalommal dolgozik, igazgat, mindenhova néz és mindenhova nyúl): Látja, édesem, így, egy csepp följebb a vállszalagot, egyszerre ezerszer jobban kiemelkedik ez a gyönyörű nyak... magánál meg, kedves gyermekem, éppen ellenkezőleg, lejjebb a szalagot, csak minél lejjebb, napvilágra ezekkel a rózsaszín, gödrös vállakkal... így, picikém... sok a puder... kár fehéríteni ezt a rózsás kis arcot... magának, édes, vékonyabb szemöldököt, hogy jobban ragyogjon a szeme... (A zsebkendőjével törli.)

A lányok (amint egyet megigazitott, az fut

a tükörhöz, megnézi magát és azután boldogan tér vissza).

B o b b y (az utolsót igazítva): ... Így, cukroskám, magának egy kissé sűrűbbre kell fésülködnié máskor ... több haját — több haját ...

A l á n y (pityeregve): Hullik a hajam ...

B o b b y: Oh-oh. Holnapra hozok magának, drágám egy receptet ... csodatevő hajkenőcs ... orosz javasasszony titka ...

A l á n y: Oh köszönöm ... Köszönöm ...

2. l á n y: Nekem is ... én is akarok belőle ...

3. l á n y: Én is ... én is ...

B o b b y: Megkapják mind. Majd csináltatok tiz adagot!

Ö r d ö g (szomoruan): És engem ... észre se vesz ... velem nem is törődik?

B o b b y: Ő n ? (Végignézi.) Hibátlan! Tökéletes!

Ö r d ö g (tulboldogan): Drága Bobby ...

1. l á n y:	{	Édes Bobby!	{	(Mind
2. l á n y:		Aranyos Bobby!		cirógatják
3. l á n y:		Cukros Bobby!		és ölelik,
4. l á n y:		Gyönyörű Bobby!		simogat-
5. l á n y:		Legkedvesebb Bobby!		ják.)

B o b b y: Hölgyeim ... ez sok ... ennyit nem érdelek ... Szívesen állok a rendelkezésükre minden este.

Egy balletleány (befut balról, kacagva kiabál le a lépcsőről): Gyerekek ... Gyerekek! Akarjátok látni a tűzoltót ... az Else öltözőjében? Gyertek hamar ... csókolóznak ... hamar ...

A z ö s s z e s l á n y o k (a Chansonettel együtt egyszerre elfeledkeznek Bobbyról és egy tömegben kacagva felrohannak a lépcsőn, eltűnnek a függöny mögött).

A z a t l é t a (aki a diványon pihent, szintén fölkel és nyugodt, ringó atlétaléptekkel utánuk megy).

III. JELENET.

Bobby. A báró.

A báró (cigarettaázva szemlélte az előbbi jelenetet, most, hogy egyedül maradtak, gunyosan megszólítja Bobbyt): Gratulálok, mr. Bobby.

Bobby (leül vele szemben): Oh, köszönöm.

A báró (irigyen): Csupa diadal.

Bobby (könnyedén): Jongleur vagyok.

A báró: A szinpadon.

Bobby: Csak szinpad van. Más semmi.

A báró: És itt? — Az előbb?

Bobby (komolyan): Szinpad. Tárgyak vagy emberek, szinpad vagy élet . . . (Vállat von.) Mindegy!

A báró: Mindegy? Az embereket csak nem lehet a levegőbe hajigálni és azután elkapni újra, mint a tárgyakat? A tárgyak egyformák!

Bobby: A tárgyak? Pávatoll és sulyos kés, tyuktojás és ezüstitálca, mindegyiknek más a sulya, más a formája, másképpen kell megfogni, másképpen kell feldobni mindegyiket és mégis mindnek pontosan, hajszára a helyére kell érkeznie. Az emberek? (Fitymálva.) Sokkal egyszerűbbek. Az egyik sulyosabb egy kicsit, a másik könnyebb, de olyan különbségek, mint egy hajtű és egy égő lámpa között, az embereknél nincsenek. És a tárgyakat meg kell fogni, hogy megtudjam, milyen nehezek. Az embereket? Az emberekkel csak beszélni kell, nem, még azt sem, csak rájuk kell nézni.

A báró (rejtett gunnyal): Hány éves ön, mr. Bobby.

Bobby: Huszonhat.

A báró (ujabb gunnyal): Igazi csodagyermek. Ilyen fiatal és már mindent elért.

Bobby (hetykén): Mindent!

A báró (kétkedve): Mindent?

Bobby: Még többet: Brunhilda az enyém! A feleségem!

A báró: A világ előtt soha! (Rejtelmesen.)
És azontul is . . . ki tudja . . . meddig . . . ?

Bobby (meghökkenve): Hogy érti ezt?

A báró: Miss Brunhildának férje nincs.
Miss Brunhilda miss Brunhilda marad! Elmondhatja ön valaha, hogy az egyetlen, a csodálatos asszony, akit szeret, az öné?

Bobby (csöndesen): Nem mondhatom el soha senkinek.

A báró: Más a színpad, monsieur Bobby és más az élet. Yongleurködjék ön csak a színpadon. A felesége? Hát aztán? Azért ön is csak egy bolondos rajongó marad, aki követi majd éveken át, városról-városra, az uszályához fog tartozni, mint annyian és távol kell tőle maradnia, mint a többinek, sőt még távolabb, hogy a közönség sohase sejtessen semmit . . . Elbirhatatlan kinok várakoznak önre: a féltékenység kinjai! (Diadalal.) Miss Brunhilda miss Brunhilda marad! És én ezentul is birkózom vele: az övért!

Bobby (kezet nyújt neki, melegen): Köszönöm!

A báró (kiejti szájából a szivart): Mi?

Bobby: Én értem önt. Hiszen ön is szereti! És ez nekem olyan jól esik. Szereti őszintén, melegen és rajongva, úgy ahogyan én. Két éve követi hűséges imádással, két éve van mellette, nem törődve a világgal, rangjával, önmagával, nem törődve semmivel, csak nemes, nagy szíve szavára hallgatva, két éve nem távozik mellőle, óvja mindentől, vigyáz rá . . . (Megragadja a báró kezét.) Köszönöm önnek . . . (Könnyekkel a szemében és a hangjában.) Köszönöm.

A báró (azt se tudja mit tegyen, hebegve).
De . . . de, de mit köszön . . . az istenért . . .

Bobby (mélyen, igazán): Hogy vigyázott rá, amíg én nem vigyázhattam, hogy mellette volt, amíg én nem lehettem ott . . . köszönöm önnek, hogy szerette őt, hűségesen, tisztán és erősen, úgy ahogyan csak egy igazi férfi szeret . . . hogy szerette őt olyan szerelemmel, amelyre rágondolva engem

mélységes meghatottság fog el . . . valami nagy, sugárzó melegséget érzek a szívem körül . . . ellágyulok . . . nagy . . . nagy szeretetet érzek ön iránt és . . . ha nem szégyelném . . . és ha ön nem szégyelné . . . szeretném megcsókolni a kezét . . . ezt a jóságos, hűséges, becsületes kezét . . .

A báró (meghatottságával küzdve): Bobby . . . de Bobby . . . (Kiszabadítja a kezét).

Bobby (utána kap): Nem . . . ne vonja el tőlem a kezét . . . kérem . . . nagyon kérem, legyen jó hozzám . . . ne zárja el a szívét előlem . . . legyen a barátom.

A báró (ránéz, nagyon komolyan): A barátja . . . ?

Bobby (hévvel, csillogó szemekkel): A barátom. Hiszen kell . . . kell, hogy valaki igazán jó szívvel legyen irántam, kell, hogy legyen valaki, egyetlen ember, akinek őszintén elmondhatok mindig mindent, aki előtt teljesen feltárhatom a lelkemet . . . kérem, könyörgök önnek, ne hagyjon el, ne utasítson vissza, legyen jó hozzám, szánjon meg . . . (Egész csüggedten.) hiszen olyan egyedül vagyok . . .

A báró: És . . . és ön . . . nem . . . nem féltékeny rám . . . ? !

Bobby (gyorsan): Nem, önre nem! Soha! Ismerem önt, egészen. Ön olyan, mint én: A barátaival szemben nyílt és becsületes. (Lágyan.) Barátom — ugy-e szólithatok így? — a szeméből látom, hogy nincs ellene kifogása, a szeméből, a jóságos tiszta szeméből látom, hogy velem érez, hogy megért, hogy a barátom . . . én őszintén akarok beszélni önnel . . . elmondani mindent, ami a lelkemet nyomja . . . amitől félek . . . és kérni önt . . . megkérni valamire . . . a legnagyobb barátságra . . . kérem, szólhatok? beszélhetek? . . . nem felel?

A báró (csöndesen és tompán): Beszéljen.

Bobby (ujra megragadja a kezét): Köszönöm, köszönöm önnek. Nem csalódtam. Ön olyan jó, nemes és nagylelkű, olyan igazi férfi, amilyenek hittem.

A báró: Hallgatom, beszéljen.

Bobby (mély sóhajjal, bájos naivsággal):
Ön tudja, mi az, szeretni őt!

A báró: (még mélyebb sóhajjal): Hogy tudom-e?

Bobby: Ön tudja, milyen emésztő a láng, amit a szív belül érez, amikor a szeme felgyújt bennünket, ön tudja, milyen az az áhitatos templomi érzés, amikor a ruhája mellettünk suhog el...

A báró (belemenve a hangnembe, ábrándosan):... Amikor a karja birkózás közben a karomhoz ér... olyan, mint a forró márvány...

Bobby (még ábrándosabban):... A dereka hajlik, mint a párducé... A lépése, mintha macskatalpon járna...

A báró:... Nesztelenül siklik párduc suhanással...

Bobby:... De a párducnak veszedelmes karmai vannak...

A báró: Oh, te nem tudod, ezek a párduc-karmok simogatni is tudnak... hogy fektet le engem a porondra... milyen gyöngéden, lágyan, simogatva...

Bobby: Én csak begörcsülni láttam eddig ezeket a karmokat és félek a karmolásuktól.

A báró: Félsz?

Bobby (nagyon komolyan): Félek. Attól, hogy még nem is az enyém és már megcsal.

A báró: Hát vedd meg. A feleséged. Vigyázz rá.

Bobby: Nem tudok. Nem lehet. Barátom ha egy asszony egyszer csalni akar...?

A báró: De hát honnét... honnét veszed te ezt a gondolatot...

Bobby: Hallgass rám. Őszintén beszélek. Nézd, én ismerem ezt a lányt úgy, ahogy talán még te sem ismered. Rettenetes dac és féktelen szenvedély izzik a lelkében. Megtudná ölni az egész világot, amiért tegnap én le tudtam győzni. Gyűlöl mindenkit, a legjobban engem. A feleségem

lett, mert állja a szavát, úgy, ahogyan az csak egy férfitől telik. De boszut akar állni.

A báró: Boszut?

Bobby: Rajtam és az egész férfinemen. Barátom, fogadj el tőlem egy jó tanácsot: Ne birkózzál meg ma Brunhildával.

A báró: Ne birkózzam? Miért?

Bobby: Mert jaj ma minden férfinak, aki szembe kerül vele. Ma nem ismer kiméletet, ma nem fektet le gyöngéden senkit, ma törni és zuzni fog mindent, ami a kezébe kerül. Hallgass rám, ne birkózz ma vele. Én mondom neked, Brunhilda ma keményen megcsufol minden férfit, aki a keze közé jut.

A báró: És te... te... ha ez igazán így volna... ha ez lenne a terve... és te ezt tudod... te ezt megmondod nekem...?

Bobby (a legteljesebb ártatlan bámulással): A barátom vagy! Nem engedlek megcsufolni. Te sem engednéd, ha engem meg akarna csufolni. Aminthogy nem is fogod engedni!

A báró (nagy izgalommal): Nem fogom engedni?

Bobby: Nem, mert férfi vagy és mert a barátom vagy. Te segíteni fogsz nekem, hogy ez az asszony engem meg ne csufolhasson. Mert engem akar a legirtózatosabban csuffá tenni!

A báró: Téged? De hogyan?

Bobby: Kacérkodni akar, játszani minden-kivel, biztatni mindenkit, aki körülötte van, mosolyogni rájuk, integetni nekik, randevukat adni... mindezt egyért, mert tudja, hogy féltékeny vagyok... hogy megőrülök a kintől, ha csak véletlenül rá néz valakire... mert meghalnék, abban a pillanatban, amikor megcsalna, amikor másé lenne. (mélyen). És meg fog csálni, hogy megöljön vele.

A báró (zihálva): Te... te... miért mondd el ezt mind nekem? Éppen nekem!

Bobby: Mert a barátom vagy. És mert te fogod utját állni, hogy a feleségem engem felszarvazzon...

A báró: Én? ... Én ...! segítsek neked...

Bobby: Te! Nézd, kérlek, könnyörgök neked, összekulcsolt kezekkel, mélyen, igazán és kétségbeesetten, úgy, ahogy egy férfi csak halálveszedelemben könnyöröghet egy másik férfihoz: légy velem, légy a segítségemre. Tartsunk össze, hiszen te is szereted őt. Én egyedül gyöngének érzem magam, hiszen olyan fiatal vagyok, olyan tapasztalatlan. Te erős vagy, férfi vagy. Nézd, én örületesen féltékeny vagyok, a féltékenység a betegségem, ilyenkor elvesztem az eszemet, vér borítja a szemeimet, a szívem gyáván ver a félelemtől, hogy megcsalhat. Nem látok tisztán a féltékenységtől, a kezem reszket ... a tekintetem révedezik ... ilyenkor nem tudok késekkel dobálózni ... elhibázom ... belém hull a kés ... egyenesen a szívembe ... ha csak te föl nem fogod.

A báró (ingadozva): Mit tehetek én ... én nem vagyok jongleur ...

Bobby (erősen, szuggerálóan): Az vagy! Nagyobb és ügyesebb, mint én! Tapasztaltabb vagy, jobban ismered őt. Én egy napja ismerem, te vele vagy két esztendő óta. Te ismered egészen. Engem elkábíthat, elbolondíthat egy tekintetével, te, a te éles emberlátásoddal, keresztüllátasz rajta, mintha üvegből lenne a lelke. Te velünk maradsz, segíteni fogsz nekem, vigyázni fogsz rá, nézni fogod, te megmondod nekem, mikor tréfál csak egy férfival és mikor komoly a dolog. Te megmondod nekem most is, komoly-e a veszély, amelyet én ma este érzek. Én rémeket látok mindenütt, a te szemed tisztá és nyugodt. (Csönd.) Most ismersz hát egészen. Tudod mi van a jongleur álarca alatt. Aki játszik mindennel és mindenkivel, kétségbeesetten fél és reszket mindentől és mindenkitől. Ha te nem segítesz, elvesztem.

A báró (zihálva): És ... ha én ... én nem a barátod volnék ... ha éppen én akarnálak megcsalni ...

Bobby: Te? Soha! Téged ismerlek. Te tisztá vagy és erős, mint az acél. Te asszonydolgokban sem vagy olyan, mint a többiek, te

egész férfi vagy akkor is. Te olyan vagy, mint én. Velem is hányszor megesett, hogy tetszett egy asszony, akinek férje volt. Erővel, az ura tudtával, elvettem volna. Ugy az asszony nem akart soha. Csalni meg én nem tudtam! soha! És te ebben éppen olyan vagy mint én. Végtére is: mi férfiak vagyunk. Akármennyire örvöngünk is értük, ha egymásról van szó: mi nekünk egy asszony? Mennyivel nagyobb a mi barátságunk! Egy igazi férfi sohasem hagyja csuffá tenni a másikat! Minden szerelemnél többet ér a férfibüszkeség! Sokszor, amikor az utcán egy asszony férfival megy, hozzásimultan és összeborulva és mégis rám kacsint a szempillája alól, miközben édes szavakat sug a szerencsétlen férfinak, szeretnék odarohanni és ököllel az arcába vágni a bestiának, ott, rögtön, a megcsufolt férfi előtt! Te! Én láttam egyszer egy asszonyt, akinek vak volt az ura és megcsalta a vakot! El tudsz-e képzelni ennél valami iszonyatosabb ocsmányságot! Ez az egy asszony megérdemelné, hogy miatta összefogjunk mi férfiak, valamennyien, valamennyi asszony ellen. Oh, te nem ismered igazán ezeket az alattomos macskákat.

A báró (komoran): Ismerem.

Bobby: Megcsaltak már?

A báró (lemondóan legyint): Feleségem volt!

Bobby: Akkor ismered ezt az érzést, ezt a gyűlöletes érzést, egész kínzó mélységében, mert te igazi férfi vagy. És segíteni fogsz nekem.

A báró (hirtelen): De hát ha én mégis jobban szeretem a feleségedet mint tégedet?

Bobby: Akkor megmondanád azt nekem, egyenesen, nyíltan, a szemembe. Azt mondanád: én szeretem a feleségedet és akarom. A te feleséged artista, az a kenyere, hogy minden este birkózik az övéért. Én kiállok a te feleségeddel és ha leverem, ha elveszem róla az övet, elveszem azt is, ami az övvel jár. És ha ez neked nem tetszik, állj ki velem, elveszem én azt az asszonyt, akit szeretek, tőled is. Nyíltan! Bujkálás nélkül! Így tennél te, ha jobban szeretnéd őt, mint engemet.

A báró: És így is teszek! (Benyul a kabátja zsebébe, kivesz egy kulcsot és odanyújtja Bobby-nak.) Nesze.

Bobby (elsápad és igazi, mély megdöbbenéssel kérdi): Mi ez?

A báró (szárazon): A feleséged hálósobájának a kulcsa. Máskor vigyázz rá jobban!

Bobby (indulatosan, szikrázó szemekkel): Ő adta ezt neked?

A báró (ridegen): Azt tőle kérdezd meg, ha a férje vagy. (Megfordul és indul balra).

Bobby (megragadja a karját): Hová mégy?

A báró: Ahova a szerelem szólít. (Karjait kinyújtva.) Ma este elveszem tőle az övet. Azután leszámolok veled. Ha félre nem állsz, elveszem tőled nyílt erővel az asszonyt, akit szeretek!

Bobby: Te szerencsétlen. Hallgass rám. Ne birkózz! Lepedőben fognak ma a szinpadról kivinni!

A báró (hidegen): Nem kérek a tanácsaidból. A vicceidből még kevésbbé! (Kiszabadítja a karját, fölmegy balra a lépcsőn és eltűnik a függöny mögött.)

Bobby (egyedül, egy pillanatig utána néz, azután elneveti magát és vállat von. Rámered a tenyerében tartott kulcsra, hirtelen ökölbe szorul a keze a kulccsal és erős lépéssel indul a Brunhilda öltözője felé. De csak egy lépést. Megáll, az arca kisimul, mosolyogva nézi a kulcsot, azután zsebre teszi): Ez csak egy. Ahogy én ismerem, a többi sincs már nála! (Körülnéz.)

IV. JELENET.

Vernet. A szolga. Bobby.

Vernet (frakkban, jön jobbról, a szolgának már előre mutatja a passepartout).

A szolga (tiszteletteljesen köszön).

Vernet (kérdően): Miss Brunhilda?

A szolga (a középső öltözőre mutat): Az az öltözője, nagyságos uram.

Vernet (az öltöző felé megy).

Bobby (megszólítja): Pardon, uram . . .

Vernet (visszafordul).

Bobby: Pardon, miss Brunhildával óhaj-
tana . . . ?

Vernet (röviden): Igen.

Bobby: Pardon, ezerszer bocsánatot kérek,
miss Brunhilda most nem fogad senkit, szigorúan
tilos hozzá bemenni. (Közelebb hajol, bizalmasan.)
De ha a kulcs miatt akar vele . . . ?

Vernet: Micsoda kulcs miatt ?

Bobby (még bizalmasabban): Sose tessék
én előttem titkolózni. (Hunyorítva.) Mindenről tudok.
Ön rossz kulcsot kapott . . . tessék . . . (Előveszi.)
Itt a jó . . . ugyanolyan ércrózsa fejjel . . . megkértek,
hogy átadjam önnek . . . kérem vissza a rosszat . . .

Vernet (ingerülten): Hagyjon nekem békét.
Nem kaptam én semmiféle kulcsot.

Bobby (erősen ránéz, azután megnyugodva
zsebreszti a kulcsot): Bocsánat, uram, akkor én
tévedek. (Szeretetre méltóan.) Nem csoda. Ugy irták
le előttem az illetőt, mint tökéletes gentlemant,
kifogástalan eleganciával, férfiasan szép arcvoná-
sokkal és szellemtől ragyogó szemekkel. (Hízelgő
gesztussal). A tévedést lehetetlen volt elkerülnöm.

Vernet (roppant barátságosan): Ön rend-
kívül kedves . . . örülök, hogy volt szerencsém . . .
kedves . . . kedves . . . (Várakozóan néz rá).

Bobby (meghajlik): Bobby, a jongleur.

Vernet (megragadja a kezét, melegen):
Gratulálok! Vernet vagyok, a Petite Gazette ripor-
tere . . . és ha én gratulálok, az ér valamit . . .

Bobby: Szerkesztő ur, ön igazán boldoggá
tesz, ha megnyerhettem egy ilyen kiváló szakértő
tetszését . . .

Vernet: Olvassa csak el, mit ír holnap
önről a Petit Gazette.

Bobby: Végtelenül lekötelez . . .

Vernet: Szót sem érdemel. Ha bármikor
bármit tehetek önnek, fáradjon fel a szerkesz-

tőségbe. És miss Brunhildával nem lehet most beszélni?

Bobby: Éppen öltözik . . . nemsokára ő következik . . .

Vernet: Helyes. Majd rálesek a színpadon. A viszontlátásra, kedves Bobby.

Bobby: A viszontlátásra, kedves szerkesztő ur.

Vernet (felmegy balra).

Bobby (utána néz, azután megvakarja a fejét): No, ha mindenkit sorba fogok vallasni a kulcsokért, az nehéz munka lesz.

A gimnazista (megjelenik jobbra az ajtónál).

A szolga (utját állja): Pardon, hova tetszik?

A gimnazista: Miss Brunhildával akarok beszélni.

A szolga: Szabad kérem az igazolványát, uram.

A gimnazista: Miféle igazolványt?

A szolga: A társalgóba csak igazgatói engedéllyel szabad bemenni.

A gimnazista: A kis ajtón is beengedtek.

A szolga: Ott mindenkit beengednek, uram. De itt, sajnálom, nem mehet tovább.

A gimnazista: De nekem beszélnem kell miss Brunhildával. Okvetlenül beszélnem kell!

Bobby (odafigyelt, most odamegy a szolgálához): Engedje csak be.

A szolga: Bocsanat, mr. Bobby, de az én utasításom . . .

Bobby: Csak egy pillanatra. Az én felelősségemre. Lépjen be uram.

A szolga (morogva és vállatvonva félreáll).

A gimnazista (bejön): Köszönöm uram.

Bobby: Ön beszélni akar miss Brunhildával?

A gimnazista (büszkén): Igen. Okvetlenül beszélnem kell vele. Fontos dologban.

Bobby: Sajnos, miss Brunhilda e percben nem fogadhat senkit, de én meg vagyok bizva...

A gimnazista: Én csak magával miss Brunhildával intézhetem el, amit akarok. Senki mással.

Bobby (közelebb hajol, hirtelen): A kulcsról van szó?

A gimnazista (visszahökken): Hogyan, Ön tudja?

Bobby: Persze, hogy tudom. Hiszen éppen önre várok.

A gimnazista: No hála Istennek. Akkor hát ön meg fogja magyarázni...

Bobby: Természetesen. Miss Brunhilda megbízott vele.

A gimnazista: Nekem egyszerűen oda nyomta a kulcsot a kezembe és azt mondta, hogy tizenkettőkor vár. De hogy hol vár, hogy hova szól ez a kulcs, arról nekem halavány fogalmam sincsen. Persze ez már csak az utcán jutott eszembe. Visszamentem, de már nem volt otthon.

Bobby (bámulva): Hogyan? Hát a cédula nem volt rákötve a kulcsra?

A gimnazista: Miféle cédula?

Bobby: A magyarázó cédula.

A gimnazista: Nem volt azon semmi.

Bobby: De az lehetetlen. Hiszen én magam kötöttem rá. Rajta kell lennie.

A gimnazista (kiveszi a zsebéből a kulcsot): Nincs azon semmi, ha mondom. Nem is volt. Tessék, nézze meg! (Elébe tartja a kulcsot).

Bobby (villámgyors mozdulattal elkapja és mielőtt a másik csak meg is mozdulhatna, a kulcs már a zsebében van).

A gimnazista: Mi... mi... mi...?

Bobby (borzasztó szigorúan): Elvetemült fiatalember! Nem szégyeli magát?!

A gimnazista (még mindig hebegve): De... de... de... mi...

Bobby: Csönd, fiatal ember, csönd, vagy baj lesz! Éjnek idején! Orfeumba járni! Randevura menni! Ahelyett, hogy odahaza ülne a könyve mellett...

A gimnazista (hirtelen észretérve): Kikérem magamnak ezt a hangot! Rögtön adja vissza a kulcsomat, vagy lármát ütök.

Bobby (fenyegetően): Ön? Ön mer itt lármáról beszélni! (suttogva). Ha egyetlen hangos szót mer kiejteni a száján, rögtön lefogatom, összekötöztetem kezén-lábán és úgy viszem vissza kocsin az édes apjához!

A gimnazista (rémülten, suttogva): A papához?... hát ismeri ön a papát?

Bobby: Az ő megbízásából vagyok itt. (Gyöngéden.) No, nem szeretnék az ön bőrén lenni! Ami otthon várja... ha megkerül...!

A gimnazista: Hiszen ha legalább megérdemelném... (összekulcsolt kezekkel) kérem szépen, tessék visszaadni a kulcsomat... azután nem bánom, ha elver is a papa... kérem, adja vissza...

Chansonette (megjelenik balra a lépcsőn fent).

Bobby: Hallgasson, romlott csecsemő! Ha nem hallgat, azonnal viszem a papájához! (megpillantja a Chansonettet). Ha azonban szép csöndesen lemond a kulcsról, bemutatom ott annak a hölgynek. Válasszon, gyorsan!

A gimnazista (ránéz a Chansonettere, gyorsan és mohón): Kérem, mutasson be annak a gyönyörű hölgynek!

Bobby: Látja, ez okosan volt! Hisz önnek igazán mindegy! (Chansonettehez.) Kedvesem, engedje meg, hogy bemutassam önnek az én fiatal barátomat, aki már egy esztendeje rajong titokban önért és aki esedezik, hogy ma egy kisé az ön társaságában maradhasson. Kérem, fogadja szívesen, az én kedvemért. (Diszkréten hátramegy.)

Chansonette (végignézi az ifjút, ábrándosan): Istenem, ön olyan fiatal!

A gimnazista (tüzesen): Ugy szöktem el hazulról... az ön kedvéért!

Chansonette: Milyen kedves! És ah! milyen fiatal! (gyorsan, sugva) Várjon rám. A kis ajtónál. Mindjárt jövök. Pá!

A gimnazista (rajongva kezét csókol).

Chansonette (bemeget az öltözőjébe).

Bobby (megfordul, nevetve): Gratulálok, ifju nőhódító! (a csengő erősen berregni kezd).

A gimnazista (dühösen néz rá, azután fejébe vágja a kalapját és gyors léptekkel elmegy jobbra).

V. JELENET.*

A csengő még mindig berreg.

Bobby: Hát ez az átkozott csengő meddig berreg még? (a színpadra vezető függöny félrecsapódik, jönnek a balletlányok, Bobby odafordul). Mi van most? (a csengő elhallgat).

I. lány: Ötperc szünet. (a balletlányok mind lejöttek, mögöttük jönnek a kinaiak, akik újra leülnek előbbi helyükre, bejön a fekete dresszes atléta, a jobboldali öltözőből kijön két primaballerina, a baloldali 3 matrózruhás fiúnak öltözött angol lány. Jobbfelől 2 excentrikus angol tornász, óriási kráglikkal, vörös hajjal stb. Még egy-két színes artista alak és egy egész orfeum-ballet obligát személyzete. Egyuttal jobbról néhány frakkos ur jön, a nézőtérről jönnek, elkeverednek az artisták közé, udvarolnak a lányoknak).

Thomson (szintén jobbról jön, sietve fölmeget miss Brunhilda öltözőjéhez, félrevonja a függönyt, kopog).

Josefine (hangja belülről): Ki az?

Thomson: Thomson (az ajtó kinyílik, Thomson bemeget, a függöny összeomlik mögötte).

Bobby (utána lesett Thomsonnak, be akart nézni az ajtón, de az becsapódott. Bosszusan előre jön és balra tart).

* Ez a jelenet a budapesti Nemzeti Színház előadásában kimarad.

l. lány (rászól): Hova megy kedves Bobby?
Bobby: Menekülök ebből a keveredésből.
(Föl akar menni a lépcsőn).

Bill (öreg zenebohóc, ezerszinű tarka bohóc-ruhában, a fején csörgősipka, a ruhája végig szegélyezve zeneileg hangolt apró fémcsengőkkel, megjelenik a lépcsőn, a szinpad felől jövet. Amikor egyszerűen lép, vagy mozog, a csengők némák, de amint egy erősebb mozdulatot tesz, például meg rázza a lábát vagy legyint a kezével, stb. a csengők azonnal megcsendülnek, kellemes, lágy csilingelő hangon. A bohóc lejön a lépcsőn és jobbfelé tart).

Bobby (ahogy a bohóc elment mellette, rábámult, azután meglepetve utána fordul, lejön mögötte a lépcsőn és amikor az éppen a szinpad közepére ért, hátulról megragadja a vállát): Vilibaldó!

Bill (megfordul, kezét nyújt neki): Rám ismertél?

Bobby: Te vagy? Öreg cimbora, hát csakugyan te vagy?! (Végig néz rajta.) Vilibaldó, a trapézművész, a repülő ember...

Bill: Nem, fiam. Csak Bill, a zenebohóc.

Bobby: De hát mi ez... ez a ruha... mi történt veled? Hiszen két esztendeje se lehet, nem, várj csak, másfél esztendeje éppen, hogy utólszor láttalak. De akkor még testszinű trikó feszült az izmaidon, a neved Vilibaldó volt, a trapézkirály, erős, gyönyörű tested úgy repült estenként egyik trapézzról a másikra, mintha szárnyai lettek volna... és most... most, hogy újra találkozom veled...

Bill (rezignáltan): A... a büszke Vilibaldó helyett a bohóc Billt látod magad előtt és a ragyogó rózsaszín trikó helyett ezt az ezerszinű rongyot.

Bobby: De hát mi történt veled, hogy esett ez? Megrokkantál?

Bill: Ép és friss ma is valamennyi izmom.

Bobby (karjába ölti a karját, odaviszi a kördíványhoz): El kell nekem mondanod, mi történt veled. Megöl a kíváncsiság. Gyere, öreg fiu, ülj ide le. (Leülteti két lány közé.) És beszélj. (A lányokra néz.) Vagy titok? Zavarnak?

Bill: Oh, egy csöppet sem. Minél többen

hallják, annál szivesebben beszél az ilyen magam-fajta hiu vén komédiás. (Körülnéz.)

Bobby (mosolyogva): Publikumot akarsz, öreg komédiás? (Harsányan.) Hölgyeim és uraim! (Csönd lesz, mindenki odafigyel.)

Mind: Halljuk! Halljuk! (Mély csend lesz.)

Bill: Egy évvel ezelőtt történt, Budapesten. Akkor még én esténként selyemtrikóban állottam harmadmagammal a publikum elé. A nevünk az volt: „A 3 Vilibaldó, a repülő emberek.”

Egy férfi hang: Én ismertem őket.

Egy női hang: Én is láttam Bécsben.

A férfi hang: Trapézon dolgoztak...

A női hang: Fönn a levegőben...

Többen: Ah! Emlékszem! — Én is! Én is! — A repülő emberek! — Gyönyörűen dolgoztak. — Széditő mutatványaik voltak!

Bill (könnyedén bókol a kezével): Köszönöm, hogy még emlékeznek reánk. (Ujra csönd lesz.) Bizony, híresek voltak a repülő emberek. Nincs is annál szebb a világon, mint érezni, ott fönn a magasban, ahogy ez a sulyos test, amely a földhöz tartozik, egyszerre csak nekilendül és a lengő trapéizról kicsapódik a levegőbe. Lent égnek a lámpák, elmosódó emberarcok visszafojtott lélegzete liheg a magasba és fönt, halálos csöndességben, szálló ivalakban röpül a gyönyörű emberi test. Röpül — szárnyak nélkül! Röpül — mert én úgy akarom! Az én szívem diadalmasan vert belül mindig, amikor a szinpad tulsó oldalán elértem a másik trapézt és játszva kulcsolódtam bele a társam elibém tartott tenyerébe. Csak egy másodpercnyi késés, csak egy hajszálnyi hibás mozdulat: lezuhanok és lent vár a halál! Mámorosan éreztem, hogy minden este egyenesen a szemébe kacagok a leskelődő halálnak. És ez a legcsodálatosabb, legdiadalmasabb, legmámorosabb emberi érzés!

Bobby: Vilibaldó, hogyan lett hát belőled, a repülő emberből, földönjáró otromba zenebohóc?

Bill: Budapesten voltunk. A publikum jó volt, tetszettünk neki, szeretett bennünket. De talán

még nálunk is jobban szeretett két angol excentrikust, akik utánunk következtek esténként a műsoron. Bolondos két gyerek volt ez a két angol, ütötték, verték, rugták és csépeltek egymást, csetlettek, botlottak folyton, de egy-egy kómikus pofon és rugás nyomán vérfagyasztó halálugrásokat produkáltak. Az ember kacagott, ahogy az egyik megbotlott egy létrán és tizméteres magasból zuhant fejjel lefelé egyenesen a másiknak a fejére, csak amikor a két koponya összekoccant és még se törött széjjel, hanem két vigyorgó arc nevetett egymáson a publikumra, akkor ért rá az ember megjedni. Ördögös fickók voltak, sohase láttam jobbakat náluk. Én többre tartottam őket saját magunknál. Mi csak kacérkodtunk a halállal, ők dobálóztak vele. Nos hát, egy este, a két fickó tolnboló tapsok közt fejezte be a mutatványát. Tul voltak már minden veszélyen, csak egy kis tréfa következett még. Az egyik mindig elejtette a keztyűjét, lehajolt érte és ekkor a másik gonosz nevetéssel beleillesztett a nadrágjába egy érchorgot, amelyik egy kötélről függött alá. A tréfa az volt, hogy abban a pillanatban a kötel a magasba rántotta a fejjel lefelé lógó, kalimpáló, orditozó artistát. Százszor csinálták már. Gyerekjáték az egész, bármelyik kezdő artista megcsinálja. Nem kell hozzá semmi ügyesség, csak a kapcsot kell jól beleakasztania a nadrágba. Azon az estén, amelyikről beszélek, szintén jól be volt akasztva a kapocs. De amint a kötel indult, az erős bőrnadrág kiszakadt és a bohóc lepottyant. Értekek meg, nem valami magasból, másfél méterről csak. Egy gyerek kibírhajja. És a bohóc, akinek a nyakszirtje tiz méteres fejtetőre zuhanásokat bírt ki, ott maradt szépen elterülve a földön. Másfél méter magasságból kitörte a nyakát. (Csönd.) A torz mosoly még holta után is ott maradt az arcán. Pedig most az egyszer a halál nevetett az ő szemei közé. (Csönd.) A temetés másnap délután volt. Persze az egész orfeum kikiérte az utolsó utra. Mi hárman, a 3 Vilibaldó, szépen feketébe öltöztünk és — tél volt — beültünk hárman egy csukott kocsiba. Kövér, piros poszgas, ragyogó kedvü ember ült a bakon.

Fütyörészett, pattogatott az ostorával és vigasztalólag szólt oda hozzám, ahogy szomorúan utolsó-nak léptem a kocsiba: „Nem kell busulni, nagyságos ur, megesik ám az mással is.” Döcögve haladt a szomorú menet, sokszor meg kellett állnunk, amikor villanyosok vagy társzekerek zárták el az utat. Lehorgasztott fejjel, szótlanul ültünk a kocsiban, ólmos hangulat nehezedett a lelkünkre. A kocsi ablakon túl köd volt és kísérteties, vörös lánggal lobbant fel néha egy-egy lámpa. Ahogy ülünk, egyszerre azt vesszük észre, hogy a kocsink nem megy. Jó — gondoltuk — megint megálltunk. De már nagyon sokáig álltunk, egyikünk órát vesz elő — már negyedórája állunk. Nyomjuk a csengőgombot, a csengő szól, a kocsis nem felel. Kiabálunk az üvegen át, a kocsis nem felel. Olyan volt az a fekete zárt kocsi körülöttünk, mint valami fekete koporsó. Fejvesztetten ugráltunk ki a néma kocsiból. A temetési menetet már nem is láttuk, olyan messze volt. A kocsisunk bizonyosan elaludt. Szólunk hozzá, nem felel. Megfogjuk, rázni kezdjük: a kövér kocsis halottan ült ott a bakon. Szélütés érte. (Mélységes csönd.) Mi aztán rohantunk haza, csomagoltunk, fütyöltünk a szerződésünkre, még egyszer utoljára kezét szoritottunk és még aznap este elutaztunk, el Budapestről, az egyik erre, a másik arra. (Csönd.) Mi lett a két másik Vilibaldóból, nem tudom. Nem is akarom megtudni soha. A harmadik itt van, a neve: Bill, a zenebohóc! (Csönd.)

B o b b y (halkan): És azóta... azóta nem próbáltad meg, hogy újra...

Bill: Soha. (Mély sóhajjal.) Én többé nem fogok trapézzról-trapézra suhanni.

1. l á n y (kiváncsian): De hát miért?

Bill (nagyon komolyan): Félek. (Csönd.)

2. l á n y: De hát miért nem mentél el egészen? Miért nem hagytad el végleg a variétét?

Bill (rábámul): Miért nem hagytam ott?

2. l á n y: Persze. Ha én vagyok a te helyedben, én még csak a színpadra sem mertem volna lépni soha. Neked is el kellett volna menned más mesterségre.

Bill (nagyon komolyan): Azt csak ti tudjátok megtenni, gyermekeim. Ti, akik az artista-világnak csak az uszályai vagytok. Nem sértésképen mondom, vidám lepkék vagytok, karcsu, szikrázó szitakötők. Ragyogtok, villogtok, szökdeltek, de a célotok: a férfi. A férfit vonzza, kábitja a fény, a színpad, a varieté, a hamis cigányvér. Tinektek, kis lányom, mindegy. Ma a varieté, holnap az operaballet, holnapután pedig a nyugalmas élet, házassággal vagy házasság nélkül. De mi? Az igazi artisták? Mit csinálhatunk mi mást, minthogy a brettin maradunk. Hiszen, ha nektek csak sejtelmetek is volna arról, mi az igazi artistaélet! Látod, kis lány, az a rengeteg ember, aki minden este megtölti a Coloradot, nem mind azért jön ám ide, hogy a te szép lábacskaidat nézze és gyönyörköd-jék a te fehér, villogó fogaidban. Szép lányok vagytok, de még sem ti vagytok azok, könnyű pil-langók, akik olyan lázassá, olyan ellenállhatatlanul vonzóvá teszitek az artistavilágot azok előtt, akik kívül vannak ezen a különös, ezen a furcsa, ezen a rendkívüli világon. Hanem látod, az emberek érzik azt, amit mi, igazi artisták tudunk, hogy a mi életünk tökéletesebb, mint az övék. A nagy, felnőtt embereknek is vannak álmaik, kis lányom, a nagy emberek is szeretik a mesét. A varieté, látod, a nagyok mesevilága. Aki mit nálunk csinál, az abban tökéletes kell, hogy legyen, olyan tökéletes, amilyen ember nem lehet soha, csak egy mesebeli lény. Aki nálunk erős, az mindennél erősebb, aki ügyes, az mindennél ügyesebb, aki vakmerő, az a vakmerőség netovábbja. Látod, az emberek álmodoznak férfias, erős amazonokról: nézd, miss Brunhilda góliátokat hajigál a földhöz. Az emberek arról álmodoznak, hogy az életük ne legyen kusza össze-visszaság, hogy minden úgy menjen, simán, gyorsan és tökéletesen, ahogyan ők akarják: nézd, mi a teremtés rendje ahhoz a csodához mérten, ahogy a Bobby keze lehetetlen földatok elvégzésére kényszeríti a tárgyakat. Ami vakmerőt és szépet csak álmodik a nagy gyermekek fantáziája, mind eleven valósággá varázsolja elébük a varieté. A varieté a nagyok mesevilága! És mi, gyerme-

kem, mi artisták, mi tudjuk ezt! Mi nem vagyunk emberek, mi mesében élünk. A mi életünk lázasabb, gyorsabb, lüktetőbb és csodálatosabb, mint akárki másé. Ma Moszkvában vagyunk, holnap Londonban ugrálunk, holnapután Buenosz Ayresben kápráztatjuk el az emberek szemeit. A mi életünkben éveket jelentenek a napok. Hónapok alatt keresünk annyit, amennyit az emberek egy életút alatt és napok alatt költjük el mind, amit keresünk. Nincs sehöl hazánk és otthon vagyunk mindenütt. Az emberi élet szegényes, lassu, egyhangu és nyomott, a mienk vágató iramu, szikrázó és eseményekkel teli.

l. lány: A szinpadon . .

Bill (erősen): . . és a szinpadon kívül. Vagy úgy élünk, úgy szeretünk és úgy halunk mi meg, mint az emberek? Nézz körül, hányféle ember van itt, ennek az egy varietének egyetlen társalgójában. Az ott angol, az kínai, az néger és ki tudja miféle vér az enyém! Együtt vagyunk itt, rendkívüli produkciókból élő rendkívüli emberek, most együtt vagyunk és egy hó mulva szétfutunk, hogy még exotikusabb társakkal kerüljünk össze. Minden, amiért érdemes élni, minden, ami a világban exotikus, minden, ami színes, szikrázó, rendkívüli és különös, minden, ami az életben izgató fűszer: a mienk! Sűrített életet élünk és események, amelyek a mindennapi életben, az emberek közt meg nem történhetnek soha, nálunk, a mi életünkben megszokottak és mindennapiak. (Az utolsó szót erős, erőyes gesztussal mondta, utána gyorsan visszakapja a kezét: a csengők vidáman, élesen fölcsendülnek. Bill ránéz a kezére, kis szünetet tart, körülhordozza tekintetét a hallgatókon, azután az ujjával megpendit egy csengőt, vidáman.) Az egész világ táncot jár, gyermekeim, bolondos táncot, mi artisták vagyunk a tetejébe ennek a táncnak, mi vagyunk a bolond világ fején a csörgősipka. (Megrázza a karját.) Halljátok, hogy csilingelnek a csengők? A bolondsipka csengői! Lágyan csengenek, mintha gyermekek születésére szólnának, vagy mintha temetésre. Mert a vége mindig egy: amikor az ember már megadja magát a sorsának, amikor

beletörődik mindenbe, amikor már kezd örülni annak a kevés örömnék, amit a világ nyújt, egy szóval: amikor az ember már jól ül a bakon, akkor, éppen a legkedvesebb pillanatban, amikor legmelegebben érzi magát és legszívesebben maradna: hívják és el kell menni. (A csengő berregni kezd).

Az ügyelő (megjelenik fönt a lépcsőn, kiáltva): Bill, a zenebohóc.

Bill (lassan fölkel, széles félkörmozdulatot tesz, rezignált mosollyal): Látják? (Gyorsan fölmegy a lépcsőn és eltűnik a függöny mögött. Csönd.)

VI. JELENET.

Az ügyelő. Josefin. Brunhilda. Mind. Dr. Havelock. Thomson. Vernet. Bobby.

Az ügyelő (Brunhilda öltözőjéhez megy, félrehuzza a függönyt és bekopog).

Josefin (hangja): Ki az?

Az ügyelő: Az ügyelő.

Josefine: Mi tetszik?

Az ügyelő: Azonnal miss Brunhilda következik. A zenebohócnak csak egy száma van.

Josefine (kinyitja az ajtót): Készen vagyunk. (Kijön és félrehuzza a függönyt. Várakozásteljes csönd, mindenki arrafelé fordul.)

Brunhilda (megjelenik az ajtóban, úgy öltözve, ahogy a plakát mutatja, Brunhilda jelmezben, meztelen karokkal, művészi munkáju mellvérttel és lábpáncéllal, szárnyas sisakkal a fején, a kezében hosszú, villogó dárda. Az egész fegyverzet villog és ragyog, mintha vert aranyból lenne. Ami most következik, az persze mind szinte egyszerre megy egész addig, amíg a tömeg a színpadról el nem távozik).

Mind (két oldalról feléje tolonganak, lázas, izgatott suttogással): Ah! — Ah — Nézd csak — Brunhilda! — Arany rajta minden — Csupa arany, Vert arany! Arany — Arany — Ah! — Milyen szép, Csodaszép — Arany!

Dr. Havelock (megjelenik jobbról az ajtóban, a szolga szintén befelé fordult Brunhildát nézni, észre sem veszi az ügyvédet, aki így zavartalanul bejut, átmegy a szin elején és egyenesen odakerül miss Brunhilda elé. Ellentétben I. felvonásbeli rendetlenségével, gyönyörűen kiöltözött, megborotválkozott, a haja lesimitva, a szakála kifésülve, a gomblyukában izléstelen óriási virág).

Brunhilda (ahogy a függöny összeomlik mögötte, egy pillanatig ott áll, mint valami szobor a bíbor háttér előtt, azután merev, közönyös arccal, gögösen, nem nézve sem jobbra, sem balra, erős, nehéz léptekkel lejön és megindul a szinpad felé).

Thomson (sietve kijött mögötte, követi és igyekszik távol tartani azokat, akik miss Brunhilda köré tolonganak).

Vernet (jegyzőkönyvvél a kezében elébe áll): Miss Brunhilda engedje meg...

Brunhilda (rá sem nézve tovább halad, ahogy erősen kilép, valósággal félreugrásra kényszerítve Vernetet).

Bobby (odalép Brunhilda elé): Miss Brunhilda engedje meg...

Brunhilda (rá sem néz, tovább akar menni és ahogy Bobby nem megy el előle, mielőtt Thomson segíthetné, valósággal félrelöki Bobbyt és tovább megy).

Dr. Havelock (mély kalaplengetéssel köszön): Miss Brunhilda, engedje meg...

Brunhilda (észre sem veszi, fölmeleg a lépcsőn, bemegy a szinpadra).

Thomson (utána).

Dr. Havelock (ugy marad a bámulattól hogy Brunhilda nem vette észre, mereven, széttárt kezében a kalap).

Mind (az egész szinpadi tömeg Brunhilda után tolong, sietve, kiabálva: Milyen büszke! — Hadd lássam én is! — Én is! — Meg sem áll. Haragszik? — Jaj, de szép! — A szinpadra! —

Gyerünk a szinpadra! — Mind bemennek, magukkal sodorva a kétségbeesetten kapálózó ügyelőt. A színen csak dr. Havelock és Bobby marad).

Josefin (bemegey vissza az öltözőbe).

VII. JELENET.

Bobby. Dr. Havelock.

Bobby (egy pillanatig Brunhilda után néz, azután halkán, maga-magának): Nála lenne tényleg az öv... (legyint a kezével). Eh, bolondság... az az öv messze van, ez pedig (a zsebébe nyul) itt az én zsebemben. Két kulccsal együtt. És a harmadik kulcs... (megfordul, körülnéz, megpillantja a szoborként álló dr. Havelockot, végignézi rajta figyelmesen)... itt van! (odamegy hozzá, jókedvűen). Ah, kedves doktorkám, csakhogy végre itt van! (a vállra üt).

Dr. Havelock (összerezzen, elejti a cilinderét, fölkapja, zavartan): Jó estét, mr. Bobby.

Bobby: Igazán köszönöm, hogy amint megkapta az izenetemet, azonnal idejött. Nincs egy negyedórája, hogy a boy elment.

Dr. Havelock (rábámul): Ön... ön... izent értem...

Bobby: Nem kapta meg az izenetet? Akkor mit keres itt, dr. Havelock?

Dr. Havelock (gyorsan): Dehogy nem... persze, hogy megkaptam... hiszen azért jöttem... (Erőt vesz magán.) Bocsásson meg, mr. Bobby, ebben a zürzavarban az ember egészen elveszti a fejét,

Bobby: Ugy-e nem haragszik, kedves jó dr. Havelock, hogy ilyen későn és ide magamhoz kérttem. De az ügy, amelyről szó van, rendkívül sürgős és nem tűr halasztást. Ön majd szépen beírja a költségjegyzékbe: éjjeli tanácskozás, dupla tarifa.

Dr. Havelock (kiváncsian): Rendelkezzék velem, mr. Bobby. Miről van szó?

Bobby: Kedves doktor, ön kitűnően intézte

el ezt a mi kis ügyünket ma és én úgy tudom, hogy kriminális ügyekben ön még bámulatosabb eredményeket ér el. Hiszen én is egy híres gyilkos védelmét olvastam öntől az orosz lapokban, azért fordultam önhöz. Csodálatos védelem volt, gratulálok.

Dr. H a v e l o c k : Ön hizeleg, mr. Bobby. Kérem miről van szó? (A csengő berreg röviden.)

B o b b y : Egy kriminális ügyben akarok öntől tanácsot kérni.

Dr. H a v e l o c k : Egy kriminális ügyben?

B o b b y : Igen. Ön ugyebár ismeri az önök törvényeit...

Dr. H a v e l o c k (türelmetlenül) : Persze, hogy ismerem.

B o b b y (szeretetre méltóan) : Mondja meg hát nekem, kedves dr. Havelock, mi a büntetése itt önöknek, ebben az országban, ha valaki embert ölt?

Dr. H a v e l o c k (meghökkenve néz rá) : Az... Az... a körülményektől függ... mr. Bobby... teljességgel a körülményektől... ha például előre elhatározott szándékkal történt a gyilkosság...

B o b b y (nyugodtan) : Előre elhatározott szándékkal történt!

Dr. H a v e l o c k : Akkor a gyilkost felakasztják.

B o b b y : És ha véletlenül ölt meg valaki valakit?

Dr. H a v e l o c k : Akkor minden ettől a véletlentől és a védelemtől függ.

B o b b y : És ha ön a védő, akkor természetesen...

Dr. H a v e l o c k (büszkén) : Fölmentik az illetőt. Ha csak egy parányi véletlen volt a dologban...

B o b b y : Parányi? Nagy véletlen! Előre megfontolt, pontosan kiszámított, óriási véletlen. (Megragadja a kezét.) Ön lesz a védő!

Dr. Havelock (idegesen): De hát komolyan beszél ön? Mi történt? Kit védjek? Ki a gyilkos?

Bobby (nyugodtan): Én.

Dr. Havelock (végignézi, hogy nem tréfál-e, de Bobby nagyon komoly, visszahökken): Ön? (Csönd, halkán.) És kit ölt meg?

Bobby (teljes nyugalommal): Azt még nem tudom.

Dr. Havelock: Még... nem... tudja...

Bobby: Nem. Mert még nem ismerem az illetőt. (Vadul.) De hogy megölöm, akárki lesz is, az bizonyos. Esküszöm, hogy megölöm!

Dr. Havelock (reszketve): De hát... miről... kiről beszél ön... kedves aranyos mr Bobby... magyarázza meg...

Bobby: Persze, hogy megmagyarázom. Mindent meg kell tudnia előre, hiszen ön lesz a védőm. Elmondok önnek mindent pontosan, úgy ahogyan történni fog, ön azután rögtön hazamehet és már az éjjel gondoskodhatik a védelmem felől. (Dr. Havelock közbe akar szólni, Bobby erőlesen). Ha minden baj nélkül kihuz ebből a dologból, akkora összeget fizetek önnek, amekkorát kíván. Aláírok önnek egy üres lapot. — Hallgasson ide, dr. Havelock! Ön tudja, hogy pár órával ezelőtt én házasságra léptem miss Brunhildával. Amint hazamentünk és egyedül maradtunk, ingerült szóváltás keletkezett köztünk. Hiszen tudja, hogy történik az ilyesmi. Egyik szó követi a másikat, az ember indulatos lesz, egyszóval: összevesztünk.

Dr. Havelock (sunyin összedörzsöli örmében a kezét): És hogy... hogy történt ez... miért veszték össze és... ki az, akit ön...

Bobby (figyelmét nem kerüli el a mozdulat): Én, m. Havelock, egy kissé féltékeny természetű vagyok és Brunhilda tudja ezt. Brunhilda gyűlöl engem, amiért legyőztem és úgy akar rajtam boszút állni, hogy: megcsal!

Dr. Havelock (lassan): De hát ki az, akit ön...

Bobby (mintha nem is hallaná): Meg is mondta nekem, ő maga, mélységes gunnyal és szikrázó gyűlölettel, hogy meg fog csalni. Az én válaszom persze nyugodt volt és egyszerű: aki önhöz közelíteni mer, azt én megölöm. (Dr. Havelock összerezzen.) Kacagva vágta a szemem közé: annál ön sokkal gyávább! (Szünet.)

Dr. Havelock: Nos... és...

Bobby: Haraggal váltunk el. De egy fél-órával ezelőtt a szobalányával azt izente nekem, hogy vegyem tudomásul: ma éjjel, pontban éjfélkor, egy idegen urat fogad a hálósobájában. Tudjak róla, ha olyan igen bátor vagyok. (Csönd.) Dr. Havelock, ez az ördögi asszony, ez a vérivó Bruphilda emhert akar öletni velem. (Keményen.) És én állom a szavam: megölöm!

Dr. Havelock (leheletszerűen): És... ki... az... a...?

Bobby: Nem tudom. Ez a démon kikeresett magának valami szerencsétlen alakot és odaadta neki a hálósobája kulcsát. Még azt is tudom, hogy vacsorára terítettett a hálósobájában. Pontban éjfélkor az az ember ott lesz nála. De éjfél után egy perccel ott leszek én is. A szobalány az én hívem, be sem kell törnöm az ajtót, beereszt. Én bemegyek, ott talállok egy idegen embert, éjjel, kettesben, a feleségem hálósobájában és akkor...

Dr. Havelock: Rárohan és megöli!

Bobby: Hogyne! Hogy felakasszanak! Talán bolond vagyok!

Dr. Havelock: Hát mit csinál?

Bobby: Mosolygok, dr. Havelock. Nézze, így. Ilyen szeliden. Jó estét kívánok, bemutatkozom, nagyon örülök a szerencsének. Azután odaülök én is az asztalhoz és kényszeritem őket, hogy jókedvűen vacsorázni kezdjünk. És, tudja kedves dr. Havelock, vacsora közben nekem mindig kedvem támad arra, hogy egy kicsit játszadozzak. Elkezdem dobálni egy kicsit a tányérokat, legyen nyugodt egy sem fog eltörni, azután egy villát is földobok, elkapom újra, néhány asztali kést is... biztosítom róla,

nagyon mulatságos lesz . . . az illető bámulni fog és hátra fog egy kissé dűlni a széken, hogy jobban nézhessen fölfelé. És akkor, dr. Havelock, én kihuzom a zsebemből ezt a kést . . . (A frakktárcazsebből előveszi.) Ezt a hosszú keskeny kést, amellyel a szinpadon a pávatollakat metszem el és amelyet sohasem hagyok el magamtól a színháznál, hogy baja ne essék; egy kis csorba az életembe vagy legalább is az orromba kerülhetne . . . nézze, csodálatos jószág, hajlékony és törhetetlen, damaszkuszi penge, borotvaélés mind a két oldalán . . . fogja csak meg . . .

Dr. H a v e l o c k: Tegye . . . tegye el . . . nem szeretem az ilyesmit . . .

B o b b y (játszadozik a késsel, élesen tagoltan minden szót): Nos hát kedves dr. Havelock, én ezt a kést is fölhajítom ma este, és — csodálatos véletlen! — éppen ezt az egy kést fogom elejteni, pontosan oda, ahol a szív dobog annak a hátrahajolt embernek a mellében. És ahogy utána kapok a késnek, dr. Havelock, hogy visszarántsam, nézze, attól a kis taszitástól ez a kés markolatig szalad annak az embernek a szívébe . . . véletlenül! . . . ahogy én ezt az én ügyetlen kezemet ismerem!

Dr. H a v e l o c k (egy szempillantásig lélektelenül bámul Bobbyra, azután egyszerre, hirtelen megpördül a sarkán és szó nélkül futásnak ered).

B o b b y (utánaugrik, megkapja a frakkja szárnyát, maga felé fordítja, nekiszegzi a kést, fenyegetően): Hohó! dr. Havelock: a kulcsot!

Dr. H a v e l o c k (reszkető kézzel benyul a mellénye zsebébe, sietve, kapkodva előkotorja, remegve átadja).

B o b b y (nagy flegmával elteszi a kulcsot, elteszi a kést, az arca egyszerre a régi mosolygós lesz, nagyon kedvesen): Köszönöm, kedves, jó doktor Havelock. Csak ezt akartam. (Megragadja a kezét, nevetve megrázza.) Köszönöm. (Ujra megrázza a kezét.)

Dr. H a v e l o c k (ott áll, rábámul, egyszerre világosság támad benne, előveszi a zsebkendőjét,

megtörli a homlokát, végignéz Bobbyn, furcsa mozdulatot tesz a fejével és mélyen, szinte hódolattal megemelve a kalapját, indulni akar).

Bobby: A vizontlátásra, kedves doktor Havelock, a vizontlátásra! Most hova megy?

Dr. Havelock (megfordul): Megyek vissza kérem az igazi gyilkosok közé. Ott én sokkal jobban érzem magam! (Még egyszer udvariasan köszön, azután kitépi a gomblyukából a virágot, dühösen a földhöz vágja és sietve kimegy jobbra.)

VIII. JELENET.

Az egész lázas izgatottsággal roppant gyorsan.

Bobby (egy pillanatig nevetve néz utána, azután elkomolyodik az arca és balfelé fordul).

Thomson (megjelenik fönn a lépcsőn és félrevonja a függőnyt Brunhilda előtt).

Brunhilda (jön, egészen kikelve magából, reszketve a visszafojtott indulattól. Dübörgő léptekkel lerobog a lépcsőn, szenvedélyes mozdulattal a földhöz sújtja a kezében tartott dárdát, azután siet az öltözőjéhez, félrevágja a függőnyt, berohan),

Thomson (lejön a lépcsőn).

Vernet (sietve jön a szinpadról).

Bobby (bámulva néz Brunhilda után): Mi az? Mi történt?

Thomson (nem tud szólni, csak kétségbeesett mozdulatot tesz).

Vernet (gunyosan): Miss Brunhilda megbukott!

Thomson (dühösen): Még nem! A birkózás még hátra van.

Vernet (diadalmasan): A publikum hideg... A publikum olvasta az esti lapokat...

Bobby (izgatottan): De hát mi történt?...

Vernet: A publikum nem tapsolt!

Thomson (nyögve): Egyetlen taps nélkül fejezte be a nibelungjátékokat, De a birkózás még hátra van!

Vernet: No, ha valami jól megtermett legények jelentkeznek ...

1. lány (lejön a lépcsőn, izgatottan): Menyien vannak a szinpadon ...!

2. lány: Mennyien akarnak birkózni ...!

Thomson: Sorsolnak már? (Izgatottan a lépcső felé akar).

3. lány (futva jön): Gyerekek. Egy ekkora embert sorsoltak ki ... (Lábujjhegyre ágaskodva, nagyon magasat akar mutatni) ... Oriás! ...

4. lány (jön, ujjongva): A kövér Szepi is birkózik ...

Thomson: Ki az?

4. lány: A híres fiakkeres ... a híres verekedő ...

5. lány (lefut a lépcsőn): Ujjé! Miss Brunhildának vége ...

Mind: Mi az? Mi az?

5. lány: Tudjátok ki a harmadik ...?

Mind: Ki? Ki?

5. lány: Zacsevecs ... A dijbirkózó!

Bobby (egyedül nyugodt az egész jelenet alatt): Tehát ez a három. (Egy artista jön).

Thomson: És negyediknek persze a báró.

Bobby (nyugodtan): Szegények.

Vernet: Hogyan? Ön azt hiszi, hogy ezekkel ... ezeket ... ezeket a híres erejű férfiakat ... (Egy-két artista jön a lépcsőn.)

Bobby (nyugodtan): Menjen be, mr. Vernet, nézze meg! Mert olyan verést még nem látott, mint amelyet ezek a híres erejű férfiak fognak kapni.

Vernet: Nonono! Ebben egy kissé kételkedem. Miss Brunhildát tegnap is legyőzték.

Thomson: Nem!

Bobby (erősen): Nem győzték le!

Vernet: De legyőzték!

Többen: Legyőzték ... Benn van az ujságban ...

Bobby (emelten): Nézze mr. Vernet, a dolog nagyon egyszerű. Aki miss Brunhildát tegnap este legyőzte, az föltétlenül elvette tőle az övet is.

Vernet: Persze, hogy elvette.

Bobby: Várjuk be tehát, amíg miss Brunhilda kijön. (Az öltözőre mutat.) Ha nincs rajta az öv, akkor tegnap este legyőzték és akkor ma vége... az öv nélkül még csak nem is birkózhat... De ha rajta az öv, akkor nem győzte le tegnap senki és akkor — én mondom önnek, jaj a mai birkózóknak!

Ügyelő (megjelenik a lépcsőn, izgatottan): Miss Brunhilda még nincs készen? Rögtön jönnie kell! A birkózók már várják.

Thomson: Azonnal... (Az öltöző felé akar).

Josefine (ebben a pillanatban kijön az öltözőből, sietve előre jön Bobbyhoz, a többiektől külön állnak, sugva): Mr. Bobby, miss Brunhilda kéreti öntől az övet.

Bobby (nyugodtan): A kulcsok önnél vannak?

Josefine: Miss Brunhilda nem adott nekem semmiféle kulcsot.

Bobby (hidegen): Mondja meg miss Brunhildának, hogy az övet csak a kulcsokért adom.

Josefine (megvetően néz Bobbyra, megfordul, az öltözőhöz fut, be se megy, csak kinyitja az ajtót és félrevonja a függönyt).

Brunhilda (kijön, jéghideg arccal, tetőtől talpig egy gyönyörű, arannyal átszőtt, haragoszöld belépőbe burkolva. Gyorsan előre jön, megáll Bobby mellett): Mr. Bobby, nekem a szinpadra kell mennem...

Bobby: Hát menjen.

Brunhilda: Mr. Bobby, itt az utolsó, a legeslegutolsó pillanat: ne okozzon botrányt, ne tegyen tönkre, adja ide az övemet, különben nem birkózhatom — és akkor végem.

Bobby (hidegen): Adja ide a négy kulcsot és én odaadom az övet. Csak a négy kulcsért, semmi

másért! (hirtelen indulattal). És ha csak egy kulcs is hiányzik (fojtott szenvedélyvel) nem adom!

Vernet (odalép, gunyosan): Nos, miss Brunhilda, ön nem megy a színpadra...?

Ügyelő (újra megjelenik fönt, kiáltva): Miss Brunhilda, a publikum türelmetlenkedik, a birkózók várják! (várakozásteljes csönd).

Brunhilda (az arca kigyullad, kiáltva): Megyek! (szétcsapja a belépőt és lelöki, egyet rázva magán, mintha ki akarna törni belőle a forrongó indulat. Magasan karcsuan kiegyenesedik. Ott áll, csodaszépen, szikrázó, fenyegető szemekkel, egy szál áttetsző fehér lepelben, amely alól mindenütt kivillog gyönyörű testének rózsaszín körvonala. A derekán, villogva és villámokat szórva a fehérség közepette, az arany öv! Szétnéz még egyszer, egyetlen megsemmisítő pillantással valamennyiükre, azután hátraszegi a fejét, a dereka egy kissé előrehajol, a kezei ökölbe szorulnak, előre csapódnak a levegőben, mintha máris ütni vagy valamit megragadni akarna, azután zihálva gyors rohanással felfut a lépcsőn, mint egy támadni készülő párduc és eltűnik).

Josefine (felveszi a köpenyt és gyorsan utána megy).

Vernet (lelkendezve) Ez... ez... gyönyörű... gyönyörű... (rohan utána).

Mind (izgatottan kitódulnak, kiabálva: Az öv! Az aranyöv! Rajta az öv! — Innét kezdve emelkedő, lázas izgalommal az egész jelenet).

Thomson (ragyogva az örömtől, Bobby felé fordulva): Ah! Ilyennek még sohasem láttam! Remegek az izgalomtól. (Meginog.) Oh, a lábaim! (Leül és a térdeit simogatja.) Ezek az öreg lábak!

Bobby (mereven áll, ahogy az övet meglátta, le nem vette róla a szemét, fojtott szenvedéllyel): Ez az öv vagy hamis, vagy csak egy ember adhatta neki!

Thomson (diadalmasan): Az az egy embe

adta! (Csönd, halkan.) Még most sem utazik, mister Bobby?

Bobby: Most legkevésebbé! (A szinpad felől nagyon tompán valami erős zaj hallatszik, mintha valami hatalmas láрма szűrődne át a falakon.)

Thomson: Mi ez? Mi történhetik? (Föl akar állani, a térdéhez kap, leül.) Nem merek kimenni!... Sohasem féltem... mister Bobby... sohasem féltem... és most... most dől el odakint minden!... (Ujabb láрма a szinpad felől.) Ah... nem bírom... látnom kell...

Josefine (megjelenik fönt a függönynél, két kezével tartja a köpeny gallérját, mintha rá akarná adni valakire; szinte fuldokolva, extázissal): Thomson... Thomson... soha ilyet! egy óriás!!... (Elragadtatással széttárja a karjait — a köpeny szétnyílik — azután összecsupkja és valósággal megöleli a köpenyt. Megfordul és visszaroohan.)

Thomson (fölugrik): Josefine... várjon!... beszéljen!... (Utána akar rohanni.)

Bobby (nyugodtan megfogja a kabátja gombját): Egyet mondjon meg nekem, Jimmy. (A szinpadfelől tomboló láрма, egy éles hang erősen, biztatva kiáltja: Zacsevecs! Zacsevecs!!)

Thomson (összerebben és reszketve ismétli): Za-cse-vics...

Bobby (legyint a szinpad felé, fitymálva): Zacsevecs! — Mondja meg nekem, Jimmy, ki mondta magának, hogy figyelmeztessen engem a moszkvai vonatra?

Thomson: Senki. Én magamtól...

Bobby (meleg kézszorítással): Akkor minden jól van, öregem. (Ebben a pillanatban, most már egészen fölharsanva, erős zaj. Egy szempillantásnyi szünet, azután még erősebben, most már közelelről is kiáltások, dobogás, láрма, zürzavar, hangok, amelyekből egyszerre csak tisztán és érthetően alakul ki a mennydörgő kiáltás: Brunhilda! Brunhilda!! Brunhilda!!!)

Egy artista (futva jön a lépcsőn, kiáltva): Hurráh, Brunhilda, hurráh!

Balletlány (ujjongva jön): Zacsevecs! ...
ujjé Zacsevecs ... a híres Zacsevecs ...!

Artista (ujjongva): És a gombóc Szepi ...
ujjé! ...

Másik balletlány (kacagva jön): Ah ...
a báró ... haha ... a báró ... (egészen közelről
dörög a kiáltás: Brunhilda! Bravó Brunhilda! Hurráh
Brunhilda!)

Brunhilda (szétomlott hajjal, diadalmasan
ragyogó arccal, megjelenik a lépcsőn, derekán az
öv. Lefut, nem néz se jobbra, se balra, berohan az
öltözőjébe. Utána lármázó, ujjongó artistatömeg
tódul a színpadról, utól szeretné érni, a kezeiket
nyujtogatják felé, a nők csókokat dobálnak utána).

Josefine (futva jön Brunhilda után a köpeny-
nyel, besiet az öltözőbe).

Thomson: Mi történt?

Bobby: Mi történt?

Kiáltó hangok: Győzött! — Győzött!
— Micsoda taps! — A publikum örjög! Brunhilda!
— Diadalmas Brunhilda!!

1. lány: Legyőzte valamennyit!

2. lány: Valamennyit odavágta!

Bobby (diadalmasan): Megmondtam előre!

Thomson (megragadja Vernetet): Beszél-
jen, mr. Vernet, szóljon ... beszéljen ...

Vernet (lelkendezve): Soha ... soha ilyet! ...
egy pillanatig tartott ... csak egy szempillantásig ...
előbb kerülgette őket ... játszott velük, mint a
macska ... mereven a szemükbe nézett ... hogy
álltak ott mind a hárman ... és aztán ... egy!
kettő!! három!!! — hogy repültek ... hogy zuhan-
tak ... soha ilyet ... (Nevetve.) és utolsónak ...
a báró ... hogy kalimpált!! most is ott hevernek ...

Thomson: Micsoda ... ott hevernek? ...

Bobby (sugárzón, diadalmasan): Előre meg-
mondtam!

Vernet: ... Az egyik föl se kelhetett, már
mellette volt a másik ...

Ördög (jön a színpadról, nevetve): Mosdat-

ják őket ... A híres Zacsevics még most se tért magához ...

Mind (az öltöző felé fordulva): Brunhilda! Éljen miss Brunhilda!

Josefine (kijön az öltözőből, csönd lesz, hangosan): Mr. Thomson.

Thomson (odatörtet): Hivat ... miss Brunhilda hivat?

Josefine: Nem. Autót! Azonnal! Miss Brunhilda azonnal távozik!

Thomson: De ...

Josefine (fenyegetően): Jimmy, jót mondok! Autót! Azonnal!

Thomson (megfordul és elrohan jobbra).

Az ügyelő (jön, kiáltva): Miss Brunhilda! ... Miss Brunhilda!

Josefine (bement, most újra kinyitja az ajtót).

Brunhilda (kijön, ugyanugy beburkolva a zöld köpenybe, mint az előbb).

Az ügyelő (lelkendezve): Miss Brunhilda! A publikum! Tapsol, őrvölgy, ordít! Önt követeli! Jöjjön! Azonnal! A függöny elé! A függöny elé!

Brunhilda (nem felel, lejön, jobbra tart).

Az ügyelő (kétségbeesve): Miss Brunhilda! Szétszedik a színházat! A függöny elé!

Thomson (futva jön jobbról).

Brunhilda: Az autó?

Thomson (meghajol): Várja miss Brunhildát.

Az ügyelő: De a publikum ... tapsol! ...

Brunhilda (visszafordul): Mondja meg neki, hogy máskor korábban kezdje!

Az ügyelő (kétségbeesve visszaroohan balra).

Bobby (a baloldalon állt, most miss Brunhildához akar, de megáll, mert ebben a pillanatban leér a lépcsőn egy furcsa menet. Két színpadi munkás hozza a bárót lepedőben).

A báró (a lepedő szélébe kapaszkodik, fel-
dugja a fejét, nyögve): Mr. Bobby! Mr. Bobby!

Bobby (odasiet hozzá, lehetetlen megállani,
hogyan nevetni ne kezdjen, a báró láttára nagy nevetés).

Brunhilda (ebben a pillanatban távozik
jobbra. Thomson és Josefine utána).

A báró: Mr. Bobby... csak azt akarom...
ön előre megmondta... Köszönöm... (Kézet
nyujt, a két ember kiviszi.) (A csengő erősen
berregni kezd.)

Ügyelő (megjelenik, kiáltva): Utolsó szám.
Ballet! Mindenki a színpadra. (A tömeg gyorsfu-
tással távozik a színpadra.) (Ügyelő a szolgálhoz.)
Itt félig elolthat. (Kimegy.) (Eddig kapkodó, lázas,
gyors, zűrzavaros összevisszasággal ment minden.
Most egyszerre csend lesz és nyugalom.)

Thomson (visszajön jobbról).

A szolgál (elhagyja a kis fülkét és lecsa-
varja a villanyt. Csak egy kis lámpa marad égve).

Thomson (a szolgálhoz): Barátom... ugye
maga még itt marad...

Szolgál: Egészen legvégig...

Thomson: Akkor kérem, figyeljen csak
ide. (Pénzt ad neki.) Lehet, hogy még egy ur jön
ide... aki miss Brunhildát keresi — meg fogja
ismerni arról, hogy nagyon goromba... (Emeltek-
ben, Bobby felé.) Ennek az urnak miss Brunhilda
azt izeni, hogy már nem győzte bevárni... jöjjön
utána azonnal!

Szolgál: Igenis. Meg fogom mondani. (A
helyére megy.)

Bobby (a távozni akaró Thomsonhoz): Miss
Brunhilda mondta önnek, hogy ezt az izenetet
hagyja itt a szolgálánál...?

Thomson (csöndesen): Ő. Lent az autónál.

Bobby: És hangosan kellett átadnia?

Thomson: Ugy kellett átadnom, hogy ön
is hallja!

Bobby (nyugodtan): Köszönöm, Jimmy.
(Kézet nyujt neki.) A viszontlátásra.

Thomson (szomorúan megrázza a kezét): Szerencsés utat, kedves mr. Bobby! (Kimegy).

Bobby (a szolgálához): Kérem...

Szolga: Parancsol, mr. Bobby?

Bobby: Azt az üzenetet, amit önre bízta, majd én fogom átadni annak az urnak.

Szolga: De...

Bobby (pénzt ad neki): Én fogom átadni. Ön csak küldje be, ha jön.

Szolga (megnézi a pénzt, gyorsan): Igenis, m. Bobby. (Visszamegy a helyére.)

Bobby (leül egy székre a félhomályban).

Chansonette (köpenyben, kalappal kijön az öltözőjéből, indul): Ej, de sötét van! De spórolnak!

Bobby (rászól): Jó éjt, kedvesem.

Chansonette (halkan felsikolt): Ah! — Megijedtem! — Jó éjt kedves Bobby.

Bobby: Jó éjt és jó mulatást.

Chansonette: Önnek is. (Kimegy jobbra.)

Bobby (egyedül marad, rágyújt egy cigarettára és várakozik. Pillanatnyi szünet).

IX. JELENET.

Bobby. Bogumil.

Bogumil (jön jobbról, frakkban, rettenetes esetlen, a frakk szűk neki, folyton izeg-mozog, huzogatja a kabát ujját és főleg egyre a gallérjához nyúl, tekergeti a nyakát, sehogys sem izlik neki a magas gallér).

A szolgál (utját állja): Pardon, hova tetszik?

Bogumil: Mi közöd hozzá?!

A szolgál (meghökkenve): Kérem, ez nekem kötelességem.

Bogumil: Eredj a fenébe, vagy fölruglak. — Erre van a Brunhilda?

A szolgál: Persze, ön az az ur. Gondolhattam volna.

Bogumil: Mit locsogsz? Micsoda ur.

A szolga: (befele mutat): Méltóztassék befáradni. Az ott középen a miss Brunhilda öltözője.

Bogumil (bejön, egyenesen az öltözőnek tart, föllép az első lépcsőre).

Bobby: Jó estét, bátyuskám, Ivanovics Bogumil! Hát már észre sem veszed a szegény embert?

Bogumil (megfordul egy pillanatig szótlanul áll a bámulattól, aztán mind a kezét ökölbe szorítva magasra emeli): Te! Te!

Bobby (nyugodtan, kedvesen): Én bátyuskám, persze hogy én. Ki lenne más. (Összecsapja a kezét a bámulattól.) Hanem hogy vagy te öltözve, bátyuskám!

Bogumil (szilajon néz rá és egy lépést tesz felé, még mindig fölemelt ököllel).

Bobby (mintha észre sem venné a fenyegető veszedelmet): Iszonyatos! Brrr! A nyakkendőd!!!

Bogumil (meghökkenve megáll, mogorván): Mi?

Bobby: A nyakkendőd!

Bogumil (egyik kezét leereszti és a nyakkendőhöz nyúl): Mi van a nyakkendőmmel, no?

Bobby: Fekete nyakkendő van rajtad. Frakkhoz! Az isten szerelmére! Ki volt az az ökör, aki ezt rád adta?

Bogumil (dörmögve): Valami nyápic kereskedőlegény. Jól oldalba is vágтам.

Bobby: Bizonyosan azért adta rád. (Szigoruan.) Ez többet meg ne történjék, bátyuskám! Ha nem akarsz többet úgy járni, mint egy paraszt, ha ezentul úgy akarsz öltözködni, mint egy ur, akkor meg is kell tanulnod az uri öltözködés szabályait.

Bogumil (a vállát vonja): Tanulja ám a fene! Bobby: De bizony megtanulod! Csak nem lehetek mindig melletted, hogy vigyázzak rád?! Most az egyszer... Gyere ide no...

Bogumil (engedelmesen közel megy hozzá).

Bobby: Így nem jelenhetsz itt meg, itt csupa uri ember van jelen. Gyere, majd én odaadom az

enyémét. (Leveszi a saját nyakkendőjét.) Látod, milyen színű ez?

Bogumil (megnézi): Fehér.

Bobby: Tedd föl a magadé helyett. Nekem van az öltözőmbe másik.

Bogumil (megpróbálja levenni a saját nyakkendőjét, sehogyse megy, dühösen ránt egyet rajta elől).

Bobby: Még a nyakkendődet se tudod levenni! Gyere ide no, te medve, majd én rád adom. Ül ide le.

Bogumil (leül, odatartja a nyakát).

Bobby (a háta mögé áll, lekapcsolja a fekete nyakkendőt és ráadja a fehérét, közben): Különben örülök, hogy látlak, bátyuskám. Jól utaztál?

Bogumil (felhördülve): Te! Ne csufolódj velem, mert agyonváglak! (hátra akar fordulni).

Bobby: No — no — no, bátyuskám, nem vagy te olyan rossz ember. (Erősen tartja és szigorúan rászól.) Ne mozgolódj, mert elszakítod a nyakkendőt és másikat nem adok.

Bogumil (idegesen): Add hát már rám, mert még megbolondulok ettől a sok öltözködéstől.

Bobby (ráadta a nyakkendőt): Így ni. (Előre jön.) Most jól vagy, most elegáns vagy, most olyan vagy, mint egy igazi ur. Nézd meg magad.

Bogumil (föláll, odamegy a tükörhöz és esetlenül forgolódik): No, nekem jobban tetszik az én ruhám.

Bobby (gyorsan): Hát akkor mért vetetted le, te bolond!

Bogumil (gorombán): Semmi közöd hozzá, tudod!

Bobby: Jó — jó, azért meg ne egyél. Hanem, hallod-e bátyuska, te ugyan furcsán bánzol a barátaiddal.

Bogumil: Én-e! Még te mersz szóllani nekem?!

Bobby (bámulva): Merek? (szigorúan)

Ivanovics Bogumil! Micsoda hang ez? A barátod vagyok, vagy nem vagyok a barátod?

Bogumil: Te?! Az én barátom?!

Bobby: Tegnap még az voltam. Vétettem valamit ellened tegnap óta?

Bogumil: Még kérdeni mered?! Hát nem megcsaltál-e?

Bobby (a legártatlanabb tiltakozással): Én? Téged?! Soha!

Bogumil: Micsoda?! Még letagadod? Hát nem elszöktetted előlem az asszonyt, akit én nyertem meg?!

Bobby (fölháborodva): Én?! Ivanovics Bogumil, akárki mondta ezt neked, hazudott.

Bogumil: Hazudott? No, majd mingyárt megkérdezzük! Ő tőle magától! (az öltözőhöz megy).

Bobby: Hova mégy, bátyuskám?

Bogumil: Kihivom. Neki mondd a szemébe, hogy hazudott.

Bobby: Nincs ott. Elment már.

Bogumil: Nem mersz elébe állani, ugy-e! (kinyitja az ajtót).

Bobby: De ha mondom, hogy elment.

Bogumil: Nem hiszek én neked. (Benéz, becsapja az ajtót, lejön.) No most az egyszer igazat mondtál. Nincs ott.

Bobby: Nem mondtam én neked inég életemben se mást, csak szintisza igazságot.

Bogumil: Én nékem beszélhetsz.

Bobby (vállat von): Persze, ha te az asszony hazugságára többet adsz, mint a barátod igaz szavára... ha te azt se tudod, hogy asszony-szó szélfuvás...

Bogumil: Te megcsaltál engem, megszöktél előlem, az asszonynak azt mondtad, hogy te győzted őt le...

Bobby (erősen): Hazugság, én mondom, az utolsó szóig! Be fogod te még majd látni az én igazamat, keservesen be fogod te látni, de már akkor késő lesz.

Bogumil: Feleljél hát arra: mért szöktél meg én előlem.

Bobby (kedvesen): Én nem szöktem, engem úgy szöktettek.

Bogumil (bámulva): Micsoda?

Bobby: Bátyuskám, én még tegnap este elmondtam ennek az asszonynak mindent, hogy te voltál, aki legyőzted és hogy másnap reggel érte jössz. És akkor ez az asszony rámvetette a szemét, megtetszettem neki. Megszöktetett. (Lehajtott fővel.) Bátyuskám, bevallom, vétettem ellened. Ez az asszony rám mosolygott: én megtántorodtam. Az vessen rám követ, aki még sohasé vétett a barátja ellen annak az asszonya kedvéért. Bátyuskám, otthon, Ukrániában te még soha se csaltál meg senkit a feleségével? Nem lehet az! Ilyen gyönyörű legény, mint te, biztos bomlanak az asszonyok utánad.

Bogumil (tetszelegve pödör egyet a bajszán): Hát iszen nem mondom...

Bobby: No látod.

Bogumil (elkomorodva): De az mégis csak más. Én magam csalog, ahol csalog. Ezt az asszonyt én győztem le, mégis te akartad hasznát látni az én győzelmemnek.

Bobby: Az asszony vett rá, mondom.

Bogumil: Csakhogy én abból, amit te itt elmondottál, el nem hiszek ám egy árva fél szócskát is. Nagy selma vagy te.

Bobby: Ha nem hiszed, győződjél meg. Én te előtted a szemébe mondom!

Bogumil: A szemébe mernéd ezt mondani mindet?

Bobby: Hogy merném-e? (Sietve.) Gyerünk! Menjünk oda menten: a szemébe mondom. Gyerünk no, bátyuskám, a szemébe mondom.

Bogumil (meghökkenve): Ha ez igaz lenne... Hiszen akkor ez az asszony...

Bobby: Ez az asszony? (Sóhajtva.) Nem ismered ezt még te, bátyuskám.

Bogumil (ráz egyet magán): Nem lehet ez igaz. (Diadalmasan.) Mert ha igaz lenne, ha téged szeretne, mért mondott volna én nekem mást. (Pödri a bajszát.) Pedig nekem mást mondott, egészen mást.

Bobby: Mert téged is meg akar bolondítani.

Bogumil: Aztán már miért akarna?

Bobby: Hogy a kutyája légy!

Bogumil (kevélyen): En-e?! A kutyája?

Bobby: Hej, bátyuskám, megmondottam én azt jóelőre néked: boszorkány ez!

Bogumil (visszahökken): Boszorkány-e?

Bobby: Hej, szép erős orosz komondor vagy még most bátyuskám, micsoda pincsikutya lesz majd te belőled!

Bogumil: Soha én belőlem!

Bobby: Soha? Hát mondd csak, bátyuskám, mit akarsz te most cselekedni?

Bogumil: Hogy én mit akarok?

Bobby: Ezzel az asszonynyal? Mit csinálsz hát vele?

Bogumil (kis szünet után): Elviszem magammal, haza a pusztára, ott él majd mellettem...

Bobby (hangosan nevetni kezd).

Bogumil (dühösen): Mit nevensz?

Bobby: Nézz csak a tükörbe, bátyuskám! Te viszed haza, ezt az asszonyt? Haza? A pusztára? Ebben a gunyában? Te?! Bátyuskám, ne hazudj, magadnak se, nekem se. Pincsikutya vagy te máris, selyemszőrű, apró kis ölbeli kutya.

Bogumil (zihálva): Te, én annyit mondok, hagyj te engem békén! Eridj az utamból!

Bobby (egészen közel lép hozzá, szinte az arcába beszél): Megérkeztél ide, Ivanovics Bogumil, nincsen 6 órája, szépen, daliásan, hozzádilló, orosz ruhában! Rengett a föld, ahogy léptél, gyönyörűség volt rád nézni, olyan férfi voltál! Odanézz most. (Erővel a tükörhöz fordítja.) Nézz oda csak. Látod ott magadat?! A ruhád szűk, nem rád szabták, egész tested csupa kín benn — és nézz le a lábodra, szép fényes a cipőd, de csak cipő! Toppants benne, lépj úgy benne, hogy a föld is megrendüljön... nem csizma ez, bátyuska, jól látod-e?

Bogumil (kinnal): Látom! (Kiköp).

Bobby: Ezt tette veled ez az asszony, mindjárt előszörre, egy félóra alatt, talán 10 perc alatt. Ő mondotta úgy-e, hogy így öltözködjél?

Bogumil: Ó.

Bobby: Tudod-e mér monda?

Bogumil (tétován): Azt monda, hogy így ki ne nevesse nek...

Bobby (nevet): Csak így nevetnek ki! Amugy, szőrösen, csizmásan, jobban fél tétőled akárki, semhogy kinevetne. Mondtad-e neki, hogy magaddal akarod őt vinni?

Bogumil: Persze, hogy mondtam.

Bobby: Akkor hát már azt is tudod, mért adta rád ezt a ruhát. Így ülj lóra, ha tudsz! Így vidd el magaddal! Hej, bátyuskám, jó Ivanovics Bogumil, bucsuzz te csak szépen el a lovaidtól!

Bogumil (felhőrdülve): Micsoda?!

Bobby: Nem ülsz te már többet lóra, sohase ülsz, jó bátyuskám, nem nyargalod te már többet soha be a pusztát, ahol szem nem éri a láthatár szélét, falak közt fogsz te már csak ezentul élni, addig látsz csak, ameddig az orrod hegye, vagy tán még addig se! Itt maradsz te mindörökre!

Bogumil (a gallérjához nyul, mintha fojtogatnák): Nem maradok! Elmegyek én innét!

Bobby (gyorsan): Elmehetsz, de csak az asszony nélkül.

Bogumil (vadul): Elviszem magammal...!

Bobby: Örülsz, ha magadra elereszt!

Bogumil: Én legyőztem, ura vagyok néki!

Bobby: Legyőzted ám, mert én rád hallgat-tál! Amint magadra maradtál, megfogott a rontás!

Bogumil: A rontás...

Bobby: Megmondtam előre: Boszorkány! Mégis hozzáméntél, mégis a szemébe néztél. Rád nézett: Véged volt. Odanézz, bátyuskám, a tükörbe nézzél, ezt tette belőled egy szemvillanással.

Bogumil (eltakarja a kezével az arcát).

Bobby (megilletődve): Mit csinálsz, bátyus-kám?

Bogumil (mélyen): Szégyenlem magamat!

Bobby (erőt vesz magán): Sohse szégyeld bátyuskám, Ivanovics Bogumil. Semmi ez még... Ezután jön majd a többi...

Bogumil (kétségbeesve): Mi lehet még?

Bobby: Nem tudsz te már ellentállni, azt tesz veled a boszorkány, amit akar. Nincs teneked akaratod. Rab vagy te már. Járomban a nyakad. Tüzes paripának, becsületes büszkeségnek, végtelen nagy pusztaságnak, férfilegényszabadságnak, a gyönyörű szabadságnak: Mindörökre vége!

Bogumil (lehajtott fejjel, zihálva lélegzik).

Bobby (erősen figyel): Odaadod te az egész életedet, többet még annál is. A boszorkány megragadott, többet nem ereszt el. Amig vér van benned, egy cseppig kiszívja.

Bogumil (összeborzadt).

Bobby: De legalább meglesz mindezért a díjad. A szabadságodért, gyönyörű magadért, testedért, lelkedért, jövődöd üdvödért: Tudod-e, mi lesz a díj!

Bogumil (fölveti a fejét, lázasan dacosan): Az asszony!

Bobby (fölkacag): Az asszony?! Jó bolond bátyuskám! (Nyersen, erősen.) A díjad az lesz, hogy az asszony: Megcsal!

Bogumil (hátraveti a nyakát, teljes sullyal): Engem-e?

Bobby: Téged!

Bogumil (kiáltva): Engemet csal meg egy asszony?!

Bobby: Téged! (A szeme közé néz.) Én mondom, hogy téged.

Bogumil: Aztán... kivel... csal... meg?

Bobby (egészen közel hozzá): Velem! (Csönd).

Bogumil (hátrahúzódik tőle, fujva, mint egy bika): Te, ezt nékem bebizonyítsd... (Ordítva.) Azt mondom, hogy bebizonyítsd...!

Bobby: És ha be nem bizonyítom...?

Bogumil: Akkor meghalsz!

Bobby (kiveszi a zsebéből a kést, odanyújtja neki): Ölj meg majd, bátyuskám, ezzel ölj meg itt ni!

Bogumil (balkezevel megmarkolja a kést a szemei villognak).

Bobby (nyugodtan): De hogyha bebizonyítom?

Bogumil: Hogy ha ezt bebizonyítod . . .
Bobby (gyorsan): Megadod, én tőled akármit is kérek. (Csönd.)

Bogumil: Jó, legyen, megadom. Pedig tudom, mit fogsz kérni.

Bobby (kezet nyujt): Kezet rá, bátyuskám! Férfiparoládat!

Bogumil (belecsap a jobbkezeivel, komolyan, erősen): Férfiparolámat!

Bobby (vidáman): Ide figyelj jól, bátyuska. A Brunhilda hálósobájához egy titkos ut visz föl.

Bogumil (megtántorodik).

Bobby (ugy tesz, mintha észre sem venné): A kulcs, amit itt mutatok (Mutatja) a Brunhilda hálósobájában egy titkos ajtó kulcsa! Éjfél után 2 órakor Brunhilda ma vár rám. Gyere nézd meg, ez a kulcs a zárba illik.

Bogumil (kivesz a zsebéből egy másik kulcsot, megsemmisülten): Olyan éppen . . . egyforma kis rózsza van itt mindeniken . . .

Bobby (iszonyu meglepetéssel): Neked is van! . . . (Hirtelen.) Te vagy hát az, aki éjfélkor lesz nála . . . te miattad . . . ezért kell hát nekem 2 óráig várni . . .

Bogumil (felhőrdülve): Még ezt is megmondta ez a fehér cseléd . . . ez a . . .

Bobby: Bátyuska, Ivanovics Bogumil, hiszed-e, amit mondtam, Vagy akarsz-e várni éjjel 2 óráig, hogy egészen bizonyítsam?

Bogumil: Már bizonyítottad.

Bobby: Mit adsz hát énnekem, bátyuska, úgy, ahogy ígérted. Férfiparolásra! Kell-e kérnem tőled?

Bogumil (szó nélkül, kemény mozdulattal odanyujtja mind a két kulcsot).

Bobby (elveszi, megnézi mind a kettőt, hirtelen meglepetve): Bátyuska!

Bogumil (mogorván): Mi kell még?

Bobby: Ezt a kulcsot én ám, ha akarod, visszaadom néked.

Bogumil (meghökkenve): Visszaadod?

Bobby (vidáman): Ez a kulcs bátyuskám, valahová máshova szól.

Bogumil: Nem lehet az, olyan éppen, mint a tied!

Bobby: A feje, bátyuskám, rajta az érc-rózsa: egyforma egészen. De a tolla, nézd meg, ami forgatja a závárt, ezé más egészen! Hibás kulcs ez, vagy máshova illik, de azt az ajtót te sohse nyitottad volna ki ezzel.

Bogumil (indulatosan): Én nekem ő adta! Talán a tied rossz! (Egyet lép előre, föl villanó szemmel.) Hátha engem meg sem akart csalni, csak tégedet fölültetni...

Bobby (nevet): Engem? Az én kulcsom a jó, bátya, mert én megpróbáltam. Meg aztán van is nálam még egy, ha ezt elvesziteném, még egy akad rája... (Elébe tartja őket.)

Bogumil: Neked... hármát adott...

Bobby: Hármát. Egyforma is mind a három. Ezek a jó kulcsok. A tied rossz, bátya. (Nevet.) Akár akarattból adta, akár tévedésből...

Bogumil: Elmegyek én innét... megfúlladok itten! (Letépi a gallérját.)

Bobby (zsebreteszi a 4 kulcsot, gyöngéden): Gyere no, bátyuskám, majd én elvezetlek.

Bogumil: Te?

Bobby: Én hát. Ki, ha én nem? Nincs itt neked rajtam kívül senki más barátod. Én most szépen elviszlek innét, ledobod magadról ezt a fura rongyot...

Bogumil (boldogan): De le ám...

Bobby: Nem leszel te pincsi kutya senki asszonyáért. Fölveszed a te kényelmes, daliás ruhádat, csizmát húzol újra, én segíték neked, aztán szépen kiviszlek kocsin a vonathoz, nemsokára indul éppen, lefekszel aludni, amire fölébredszen otthon vagy a magad földjén járhatsz, ahogy neked tetszik. nem fenyeget boszorkány rontása. Jó lesz-e így, bátyuskám, Bogumil.

Bogumil (egész nekividámultan): Jó lesz, Bobby pajtás! (Indulnak jobbra.)

Bobby (átöleli Bogumil vállát, úgy megy vele. Ahogy az ajtófüggönyhöz érnek): Csak utánad, bátyuskám, csakis te utánad!

Függöny.

HARMADIK FELVONÁS.

Miss Brunhilda hálószo­bája a Grand Hotel­ben. Jobbra ajtó, általános bejárat, ez az ajtó, amely az első felvonásban a baloldalon vezetett a háló­szobába, baloldalon ablak, színes függönyökkel. A háttérben, balfelé színes, dus függönyök omla­nak alá és éppen csak hogy látni engedik az ágyat. A hátsó falon kandalló. A kandalló mellett, egy kicsit jobbfelé a sokat emlegetett tapétaajtó. Ahogy a fal plasztikus arany vonalakkal mezőkre van osztva, az egyik ilyen vonal mentén, mint diszítés áll ki a falból az a bizonyos ércrózsa, amely a zárat rejtí. Az egész hálószo­ba csupa ragyogó szín és csupa melegség. Az előtérben csak egy gyönyörű kerevet áll, egy hatalmas vörös karosszék és egy nagy színes állólámpa, amelynek selyme harmo­nizál a függönyökkel. Ezeken kívül csak egy kis asztal van a szobában, amely láthatólag nem oda való: egészen kicsi, egy személyes étkezőasztal, megterítve vacsorához, csillogó kristály üveggel és ragyogó ezü­sttel.

I. JELENET.

Első pincér, második pincér.

Első pincér (az utolsó simítást végzi az étkező asztalon.): Egy szál virág még...

Második pincér (jön jobbról, karcsu üvegben egy szál virágot hoz).

Első pincér (oda­fordul): Adja csak... (Kiveszi a kezéből, rábámul): Maga az, Jacques? Mit keres maga ide­fönn?

Második pincér: Fölszolgálok a vacso­ránál.

Első pincér: Pardon. A vacsoránál én szolgállok föl.

Második pincér: Tudom. Ketten szolgálunk föl.

Első pincér: Igen. De a második a Paul.

Második pincér: Nem, a második maga. És az első én vagyok.

Első pincér: A maga helye lent van az alsó étteremben. Nekem a Paul segít ma este.

Második pincér: A Paul lent van az alsó étteremben. Ma estére cserélt velem.

Első pincér: Cserélt?

Második pincér: Cserélt. Az alsó étteremben bankett van. Az két aranyat jelent.

Első pincér: És maga engedi a két aranyat?

Második pincér: Engedem. Legyen a Paulé. De Miss Brunhilda elé én tartom az ételt!

Első pincér: Miss Brunhilda elé én tartom az ételt. Maga legfeljebb csak nekem nyújtja a tálat.

Második pincér: Nekem két aranyamban van ez a gyönyörűség!

Első pincér: És nekem tizben!

Második pincér: Micsoda?

Első pincér: Tiz csillogó aranyat dobtam ki, hogy itt lehessenek Miss Brunhilda körül.

Második pincér: Van is magának tiz aranya.

Első pincér: Nincs, de lehetett volna.

Második pincér: Mese.

Első pincér (megvetően): Menjen át a kékterembe, kérdezze meg. Montenancy herceg még ott van.

Második pincér (kiváncsian): Nos és?

Első pincér (tekintéllyel): A herceg tiz aranyat akart nekem adni.

Második pincér: De miért?

Első pincér: Hogy adjam át neki titkon a helyemet és ma este ő lehessen a pincér Miss Brunhilda asztalánál.

Második pincér (tisztelettel): Tiz aranyat! És maga visszatámasztotta?

Első pincér: Montenancy herceg nem fog

többé az én asztalomhoz ülni. De Miss Brunhilda körül én leszek ma este.

Második pincér (lemondással sóhajt): Maga fogja odanyújtani neki sz ételt.

Első pincér: No látja. (Pillanatnyi szünet után): Önthet a poharába.

Második pincér (örömmel): Köszönöm!...

II. JELENET.

A két pincér. Thomson.

Thomson (nagyon sietve jön jobbról. Megpillantja a két pincért, meghökkenve megáll): Mi az? Mit keresnek maguk itt?

Első pincér: Jó estét, monsieur Thomson. Mi fogunk fölszolgálni miss Brunhildának a vacsoránál. (A megterített asztalkára mutat.)

Thomson: De hogy jutott eszükbe...

Első pincér (bámulva): Pardon, Monsieur Thomson, de hiszen tíz perccel ezelőtt kaptuk a parancsot.

Thomson: Micsoda parancsot?

Első pincér: A telefonon!

Thomson: De ki telefonált?

Első pincér (még jobban bámulva): Ön, monsieur Thomson!

Thomson: Én? (Megsimitja a homlokát): Ugy? És mit telefonáltam?

Első pincér (bámulva néz rá): Hogy miss Brunhilda számára ma idefönt terítsünk meg a hálószozában. (Kis elefántcsont táblát vesz föl az asztalról): Pontos?

Thomson (megnézi): Miss Brunhilda kedvenc ételei. Ezt is én diktáltam?

Első pincér: Természetesen, monsieur Thomson — vagy talán nem monsieur Thomson rendelkezett így?

Thomson: Mondtam, hogy én vagyok?

Első pincér: Én magam voltam a telefonnál. „Thomson beszél:” mondta a telefon.

Thomson (nyugodtan): Akkor hát bizonyosan én voltam az. Minden rendben?

Első pincér (az asztalra mutat).

Thomson: Jó. (Az óráját nézi odavetve):
Miss Brunhilda még nincs itthon?
Első pincér: Tudtommal nincs.
Thomson: Jó. Azt hittem, a portás téved.

III. JELENET.

A két pincér. Thomson. Josefine.

Josefine (nagyon gyorsan, szinte futva jön jobbról): Miss Brunhilda . . . (Észreveszi a két pincért, elhallgat, csöndesen Thomsonhoz.) Nincs még idehaza?

Thomson: Tölem kérdi? Hiszen maga volt vele!

Josefine (körülnézett, észreveszi az asztalt): Itt bent? (Thomsonra néz.) Na, éppen jókor!

Thomson: Mi?

Josefine: Csak juttassa eszébe miss Brunhildának a vacsorát. Még csak az hiányzik.

Thomson: Josefine . . . (A két pincérre pillant.) Rendben van minden? (Az asztalra mutat.)

Első pincér: Minden?

Thomson: Jó. Köszönöm.

A két pincér (meghajol és kimennek jobbra.)

Thomson (vár, míg az ajtó becsukódik, azután gyorsan): Josefine, maga telefonált az előbb az én nevemben?

Josefin: Én? Minek?

Thomson: Maga telefonált?

Josefin: Én egyáltalán nem telefonáltam.

Thomson: Talán Miss Brunhilda . . .

Josefin: Miss Brunhilda? A maga nevében?
Soha!

Thomson: De ki az ördög mert hát . . .
(Egy kis asztalhoz lép és ingerülten csönget.)

A két pincér (bejön).

Thomson (a terített asztalra mutat):
Vigyék ki!

Első pincér: Hova?

Thomson (jobbra mutat): Ott kinn . . .
várjanak vele.

A két pincér (kiviszi az asztalt, az ajtó becsukódik.)

Josefina: Ez a legokosabb!
 Thomson: Hol van miss Brunhilda?
 Josefina: Az autóval száguld valamerre?
 Thomson: Egyedül?
 Josefina (vállat von): A soffőr vele van.
 Thomson: És maga hogy kerül ide?
 Josefina: A vacsora miatt.
 Thomson: Hogy megrendelje?
 Josefina (ránéz): Mert kidobott miatta az autóból.
 Thomson (ijedten): A száguldó autóból?
 Josefina: Nem. Előbb megállította.
 Thomson: De mi történt hát?
 Josefina: Mikor magát visszaküldte a szolgálóhoz a társalgóba...
 Thomson: Mire leértem már nem voltak ott.
 Josefina: Rohanva indultunk rögtön a színháztól. A soffőrnek azt mondta: kifelé menjen, amerre szabad az út,
 Thomson: Én pedig azalatt összevissza kocsikáztam maguk után. Hatszor is hazarohantam: nem jöttek-e meg.
 Josefina: Valahol a város szélén jártunk, fák közt, teljes sebességgel. Miss Brunhilda leeresztette a karusszériát.
 Thomson (ijedten): Ebben a hűvös éjszakában.
 Josefina: És nincs rajta más, mint a köpeny a tunika fölött...
 Thomson: Nem lett volna szabad ezt megengednie! Ha én ott vagyok...
 Josefina: Nem tehetett volna semmit. Figyelmeztettem rá, hogy hideg van. (Elhallgat.)
 Thomson: És?
 Josefina (mutatja az arcát): Nem látja?
 Thomson (megnézi): Látom!
 Josefina: Azután megpróbáltam haza csalni. Azt mondtam, át kell még öltöznie, hogy lemelessen az étterembe. Nem felelt. Azt mondtam: menjünk haza vacsorázni, mert én éhes vagyok. Megnyomta a gombot, az autó megállt, és én kirepültem. „Ha éhes vagy eredj!” — kiáltotta és az autó már eltűnt. Jó, hogy találtam egy kóbor kocsit,

különben ott veszttem volna azon az elátkozott helyen.

Thomson: Ugy kell magának. Ilyenkor nem szabad vele ellenkezni.

Josefin: Ilyenkor? Miss Brunhilda ilyen még nem volt soha!

IV. JELENET.

Thomson. Josefine. Brunhilda.

Brunhilda (a zöld köpenybe burkolva, gyors léptekkel jön jobbról): Az előszobában mért nincs senki?

Josefine: Az inas ott van.

Brunhilda: Máskor ott légy te is. (Thomsonra néz.) Meg te is!

Thomson (meghajol): Parancsára miss Brunhilda.

Brunhilda: Meleg van itt! (Josefinehez.) Nyisd ki az ablakot.

Josefine: Bocsanat, miss Brunhilda, az éj hűvös, talán inkább a köpenyt...

Brunhilda (egy párna után kap, a kereveten, hogy hozzáhajítsa).

Josefine (eszeveszetten rohan az ablakhoz és kinyitja az egyik szárnyát).

Thomson (nyugodtan): Nyissa ki a másik szárnyat is, Josefine. Miss Brunhildának igaza van: rettentő idebenn a hőség.

Josefine (kinyitja a másik ablakszárnyat is).

Brunhilda (ránéz Thomsonra, végig megy a szobán, mogorván Josefinehez): Csukd be az ablakot.

Josefine (becsukja): Nem parancsolja, miss Brunhilda, hogy...

Brunhilda: Ne beszélj annyit. — Kimehettek.

Josefine (meg sem mozdul).

Thomson (szó nélkül meghajol, megfordul és menni akar).

Brunhilda: Várj. Mit szaladsz úgy?

Thomson (visszafordul, csönd).

Brunhilda: Most meg itt álltok mind a ketten... és bámultok rám, mint a... Eh! Vigyen el benneteket az... (Mérgesen hátat fordít nekik.)

Thomson } (nyugodtan, szó nélkül
Josefine } várakoznak).

Brunhilda (kis szünet után, odavetve):
A szolgával beszéltem?

Thomson: Igenis. Mister Bobby jelenlétében.

Brunhilda: Jó. Nem vagyok rá kíváncsi.
— Hallotta?

Thomson: Mister Bobby?

Brunhilda (ingerülten): Nem! A szolgál!

Thomson: Mister Bobby minden szót hallott, amit a szolgával beszéltem.

Brunhilda: Mit mondott?

Thomson: Semmit.

Brunhilda (toppant): Mit mondott?

Thomson: Csak azt kérdezte: miss Brunhilda parancsára kellett-e úgy átadnom az üzenetet, hogy ő is hallja?

Brunhilda: Mit mondtál?

Thomson: Az igazat.

Brunhilda: Mit mondott?

Thomson: Semmit.

Brunhilda: Ott maradt?

Thomson: Ott. (Szünet.) Azt hiszem, miss Brunhilda, az éjféli vonattal utazik Moszkvába vissza.

Brunhilda (rákiált): Nem vagyok kíváncsi semmire! — Hány óra?

Thomson (az óráját nézi): Tíz perc múlva tizenkettő.

Brunhilda (végig megy a szobán, ránéz Josefinére): Eredj vacsorázni.

Thomson: Miss Brunhilda természetesen nem vacsorázik.

Brunhilda: Micsoda ostobaság ez! Persze, hogy vacsorázom!

Thomson: Akkor lesz szives, miss Brunhilda, átöltözni és átfáradni az étterembe.

Brunhilda: Nem öltözöm át. Itt fönny akarok vacsorázni!

Thomson: Parancsára. (Csönget, a két pincér behozza az asztalt).

Brunhilda (meglepetve nézi a megterített asztalt): Kedves jó öregem, te mindenre gondolsz. (Kezét nyújtja.)

Thomson (hódolattal kezét csókol).

A két pincér (mereven állnak az asztal mögött, parancsra várva. A szemeikkel majd elnyelik miss Brunhildát).

Brunhilda (rájuk pillant, Thomsonhoz): Ezek mit akarnak?

Thomson: Pincérek... a vacsorát...

Brunhilda (röviden): Josefine szolgál föl.

Thomson (a két pincérhez): A vacsorát miss Brunhilda szobalánya szolgálja föl (A két pincér mereven áll.) Mi az? Nem értik?

A két pincér (megfordul és egyforma léptekkel, vontatva, szomoruan kimennek).

Brunhilda: Hány óra?

Thomson: Nyolc perc múlva tizenkettő.

Brunhilda (leül a kis asztal mellé): Menjetelek ki.

Josefine: Hozzam a vacsorát?

Brunhilda: Majd csöngetek.

Thomson \ (egyszerre megfordulnak és
Josefine / távoznak).

V. JELENET.

Brunhilda. Josefin. Thomson.

Brunhilda (Egyedül, fölkel, végigmegy a szobán, hirtelen megfordul, a háttérbe megy, egy kicsit keresgél, azután ráakad a rózsára és megpróbálja huzni. Az ajtó enged, nagyot csattanva befelé nyílik: az ajtó nyitva van.) Mi ez?! (az asztalhoz siet és dühösen csönget).

Josefin (azonnal megjelenik, karján nagy ezüst tálcával).

Brunhilda (tovább csönget).

Thomson (sietve bejön).

Brunhilda (a tárva álló ajtóra mutat): Mi ez? Jimmy, felelj, mi ez?!

Thomson (csodálkozva): Az ajtó, miss Brunhilda, a tapétaajtó.

Brunhilda: Hát vak vagyok én? Persze, hogy az ajtó! (toporzékolva). De ez az ajtó nyitva van!

Thomson (nyugodtan): Ugy látszik: nyitva.
 Brunhilda: Hogy merted nyitva hagyni!
 Thomson: Én?
 Brunhilda: Csak te hagyhattad nyitva!
 Thomson (engedelmesen): Bizonyosan csak én hagyhattam nyitva.
 Brunhilda: De hogy merted... és mikor?
 Thomson: Azt már én nem tudhatom, miss Brunhilda. Amikor én az ön parancsára mister Bobbyt itt kieresztettem, bezártam utána az ajtót. Azóta itt nem járt senki.
 Brunhilda: Akkor talán magától nyílt ki!
 Thomson (odament az ajtóhoz): Miss Brunhilda, az ajtó be van zárva!
 Brunhilda: Most? Ez a nyitott ajtó?
 Thomson: Az ajtó nyitva. De itt a zár zárva. A zár nyelvét elfordította a kulcs. (Lehajol.) És itt a földön van valami. Ezt valaki elejtette, odaszorult az ajtó közé, a zár fordult, de nem zárta az ajtót. (Odanyújtja Brunhildának, amit a földről fölvelt.)
 Brunhilda: Egy pénzdarab.
 Thomson: Igen. (szünet, az ajtóra mutat, amelyet behajtott.) Parancsolja, hogy bezárjam?
 Brunhilda: Hát van még kulcsod?
 Thomson: Nincs. De önnek, négy darab.
 Brunhilda: Igen... majd... mehetsz. Majd én becsukom. Hány óra?
 Thomson: Mindjárt tizenkettő. (Pillanatnyi szünet, előre lép, mintha szólni akarna.)
 Brunhilda (ingerülten): Akarsz még valamit?
 Thomson: Nem, semmit. (Meghajol, azután lassu léptekkel az ajtó felé tart, de az ajtónál állva marad és nem megy ki.)
 Brunhilda (utána néz, azután Josefínere pillant): Mehetsz te is.
 Josefina (karján a tálcával): A vacsorát...
 Brunhilda: Nem kell. Lefekszem.
 Josefina: Ne segítsek a toalette...
 Brunhilda: Mars ki!
 Josefina: De kérem miss Brunhilda, hiszen egyedül nem tud...
 Brunhilda (fölkapja a diványpárnát és nagy erővel utána zuditja).

Josefine (félreugrik és gyorsan kifut, az ajtót becsapja maga után).

Brunhilda (az ablak felé fordul és kinéz).

Thomson (Lassu léptekkel visszajön és megáll Brunhilda előtt): Miss Brunhilda...

Brunhilda (visszafordul és ránéz).

Thomson (nyugodtan, lassan ejtve a szavakat): Miss Brunhilda, nálunk, odahaza Floridában, az én szülőföldemen az a szokás, hogy a hajadon leánnyal nem az anyja beszél, hanem az apja. Amikor a lányok éjjelente kiszöknek a házból, amikor keresik a magányt és hajnalig dalolnak siró dalokat a kertben, amikor a helyüket sehol sem találják, fölfortyannak minden szóra, haragusznak, megsértődnek, törnek-zuznak edényt és üveget, akkor odaáll elébük az apjuk és azt mondja: „Lányom, lányom, ajtóm előtt vár az öszvérfogat. Elmenjek-e, elhozzam-e a te szived titkos kívánságát?” Ha a lány igent mond, az apja elmegy és kérővel tér vissza. (Szünet.) Miss Brunhilda... nekem ősz a hajam... az autó lent vár... azzal pár perc alatt messze lehet jutni... a moszkvai pályaudvar nincs is olyan messze... és nekem most nem muszáj még lefeküdnöm... (Szünet).

Brunhilda (nem felel).

Thomson (halkan): Miss Brunhilda, menjek?

Brunhilda: Mehetsz!

Thomson (örömmel): Hová?

Brunhilda: Floridába!

Thomson (pillanatnyi szünet után): Miss Brunhilda, jó éjszakát. (Gyorsan kimegy.)

Brunhilda (egyedül, egy pillanatig csönd, azután a tapétaajtóhoz megy, hallgatózik): Végre! (Hirtelen visszasiet, lelöki magáról a köpenyt és ott áll tunikában, az övvel a derekán, úgy, ahogyan a színháznál birkózik. A szemei tűzben égnek, egy kicsit előrehajlik, átadásra készen.) Melyik lesz az első? (Mereven néz az ajtóra. Az ajtó mögött léptek nesze, azután csönd, az ajtó egyszerre kilöködik és a küszöbön, a sötétből az erős fényre lépve, megjelenik: a kámzsás!)

VI. JELENET.

A kámzsás. Brunhilda.

A k á m z s á s (tetőtől talpig feketében, úgy, ahogyan mindig szó volt róla, a csuklya elől teljesen elfödi az arcát. Lassan, bizonytalanul jön be, az ajtót hátralöki maga után és előrefordulva, mereven kiegyenesedve állva marad).

Brunhilda (az első pillanatban meghökkenve hátrált egy lépést, most dobbantva előrelép és felcsattanó, fenyegető szóval kérdi): Ki vagy?

A k á m z s á s (fölismerhetetlen hangon, mélyen, tompán): Akit te vársz.

Brunhilda (gunyosan föl kacag): Akit... én... várok?!...

A k á m z s á s (tompán): Az igazi, akit te szivedből vársz.

Brunhilda: Az igazi... (Ingerülten.) Elég volt a komédiából! Ostoba ötlet, Ivanovics Bogumil. Le az álarccal! Parancsolom! (Dobbant.)

A k á m z s á s (szó nélkül hátradobja a csuklyát, ott áll: Bobby):

Brunhilda: Te?!

Bobby (mosolyogva): Én.

Brunhilda (zihálva ismétli): Te?!!

Bobby (még nyájasabban): Én. Én magam. És igazán örülök, hogy ekkora hatással.

Brunhilda (fölcsattanva): Hogy mertél te idejönni?

Bobby (mintha nem is hallaná, nyugodtan szétnyitja a kámzsát, amely mint valami könnyű köpeny csüng most rajta, sima léptekkel a kis asztalhoz megy): Vacsoráztál? (Megnézi az asztalt.) Nem? Kár. Csupa kedvenc ételed. Én magam állítottam össze.

Brunhilda (kiesve a hangból, bámulva): Ön?

Bobby: Maradjunk csak a tegezésnél. Ugy sokkal kedvesebb. (Kedélyesen leül a nagy karosszékbe.)

Brunhilda (fogai között morzsolva a szavakat): Hogy... jött... ön... ide?...

Bobby (hátra mutat): Megvesztegettem az ajtót.

Brunhilda (elbámulva): Meg...

Bobby (kedvesen bólint): Pénzzel. Amikor Thomson be akarta zárni, odacsusztattam a zárhoz. Elfogadta, nem csukódott be.

Brunhilda (zihálva a haragtól): Csalt... újra... mint mindig... de nem bánom... Mert most megfizet... mindenért... mindenért...!

Bobby (roppant kedvesen): Miss Brunhilda, mért gyűlöl ön engem?

Brunhilda (kitörve): Rászedett!... hazudott!... csalt!...

Bobby (mintha nem is neki szólna az egész nagy harag): Miss Brunhilda, én ma már nyertem egy fogadást. És nagy kedvem van a másodikhoz is. Mit ad ön nekem, ha én tíz percen belül bebizonyítom, hogy kettőnk közül a csaló nem én vagyok?

Brunhilda (fölkiált): Hanem én?!

Bobby: Miss Brunhilda, ön az előbb rám kiáltott: le az álarccal! Most én mondom: elég a komédiából! Elöttem nincs titka!

Brunhilda: Nekem nincs senki előtt!

Bobby: És győzelmei... a férfiakon?

Brunhilda: Mit... mit... mond?

Bobby: Miss Brunhilda, önnek van tükre. Nézzen bele.

Brunhilda (önkéntelenül a tükör felé pillant, azután mérgesen visszafordul).

Bobby: Nézze meg ezt a karcsu, leányos termetet! Nézze meg ezeket a sima, gyöngéd karokat! Itt, ezekben lenne az a híres erő?

Brunhilda (kinyújtja a karjait, megvetően): A pakkhálóba már feldobtam önt egyszer. Akarja, hogy most kihajítsam az ablakon?

Bobby (nyugodtan): Hatvanöt kilót? (Fitymálva.) Megcselekszi akármelyik vasuti málházó.

Brunhilda: Én malomkövet hajítok!

Bobby: Igen, ha a malomkő egy kicsit kasirozott.

Brunhilda (fölkiált): Kasirozott?!

Bobby: Nem tudta? Kérdezze meg az öreg Jimmyt. Én megkopogtattam jól ezt a malomkövet. Kívül működő, belül üres!

Brunhilda (révedezve): Üres...

Bobby: Üres! Mert különben ön el nem bírná! Mert ön nem erősebb, egy csöppet sem erősebb, mint azok a női birkózók, akrobata táncosnők, harmadrangu artistaleányok, amilyenek százával szaladgálnak szerte a világban és legfeljebb, ha husz frankot kapnak egy estére fellépti díjul.

Brunhilda (kiáltva): Én világhírű birkózó bajnokokat hajítottam a földhöz! Én előttem férfi meg nem állott!

Bobby (nyájasan): Természetesen. Mert nem az erejével győzte le őket.

Brunhilda (kiáltva): Én a férfiakat ezzel az én két erős karommal sujtottam eddig a földhöz és ezzel sujtom oda most önt is!

Bobby (erősen, gyorsan): Hát a kámzsást miért nem sujtotta a földhöz tegnap este?

Brunhilda: A kámzsást?...

Bobby: A kámzsást. Miért nem verte le tegnap őt is, mint eddig mindenkit? Miért győzte le önt éppen ez az egyetlen férfi és ez is csak akkor, amikor kámzsában volt? Megmondjam önnek? (Csönd.) Megmondjam önnek?

Brunhilda (nem felel, mereven néz maga elé).

Bobby: Hallgat. Mert nem tud mit felelni. Mert ön maga számára is csak most keresi a választ. Hát egy pillanatra sem döbbsentette meg önt tegnap óta, hogy miért győzte le önt éppen ez a kámzsás ember? És ha tegnap nem csodálkozott el rajta... ha nem jutott eszébe... de ma... ma!... amikor látta, a saját szemeivel látta, hogy az az egyetlen ember, aki legyőzte, az is csak olyan önnel szemben, mint a többi: gyöngé, erőtlen, remegő férfi, mihelyt nem borítja testét ez a durva kámzsa, mihelyt nem fődí szemét a sűrű szövetű csuklya. (Erősen.) Feleljen, követelem, hogy őszintén feleljen: nem gondolt erre egy pillanatig sem?

Brunhilda (szaggatatottan): Nem...nem...soha...

Bobby: Látta, hogy a legény, aki játszva röpitette a földhöz tegnap, ma engedelmes kutyája

lett, aki nyösörögve hallgat minden fűtyülésére. És arra sem gondolt, miért kellett nekem ehhez a birkózáshoz egy másik ember, egy beburkolt ember? Feleljen... minderre nem gondolt?

Brunhilda (csüggedten, révedezve): Nem... gon... doltam... soha...

Bobby: Két év óta arat győzelmeket a férfiakon, ön, aki nem erősebb...

Brunhilda (közbe akar szólni).

Bobby (erősen): Nem erősebb, bármely közepes férfi atlétánál! És ön mégis lever minden férfit! tegnap estig önnel szemben mégis semmivé lett mindig minden férfierő! És ez nem volt furcsa, érthetetlen, különös, saját maga előtt is, mint az egész világ előtt? Nem volt ön rejtély ön maga számára?

Brunhilda (kezd összeroskadni, apránként, alig észrevehetően mindig hátrál egy kicsit Bobby elöl, aki szorongatva, a kérdéseivel szinte üzve követi): Nem... e pillanatig nem... soha... (Nagy erőlködéssel.) Én hittem az erőmben!

Bobby: És hisz benne most is? Hiszi, hogy birkózás nélkül tud ledönteni férfiakat, önnel tizszer, százszor erősebb birkózókat, egy pillanat alatt, a pusztá erejével? Nem, nem! ezt ön nem hiheti és ha eddig vak volt, ha eddig hitte, ha eddig nem ismerte önmagát, ezentul már nem hiheti többé! Vagy hiszi még mindig?

Brunhilda (védekező mozdulatot tesz a kezével): De hát hogy... hogy győzöm le őket akkor...?

Bobby (forró, izzó suttogással): A szépségével! Ezzel a csodálatos, ragyogó varázssal, amely ur minden férfi fölött:

Brunhilda (egészen a pamlag előtt áll már).

Bobby (mindig közelebb áll hozzá és rettetes, zúgó szóáradattal borítja el az asszonyt. Brunhilda néha szólni akar, néha csak egy taglejtéssel akar megkísérelni valami ellenállást, de mindannyiszor csak még erősebben, megzavarhatatlanul, kábító zuhatagban ömlik a Bobby szava): Amikor én először hallottam önről, amikor az arcképét először láttam, épen olyan rejtély volt előttem is,

mint az egész világ előtt. De amikor megpillantottam önt magát, amikor először birkózni láttam: egyszerre világos lett előttem minden. Megértettem, hogy lehet az, hogy egy karcsu nő, aki nem lehet erősebb egy erős férfinál, hogy győzhet le mégis világhíres erejű férfiakat. Így! (Teszi is, amit mond.) Kiáll a szinpadra, ebben a szemkápráztató fehér tunikában, amelyen áttetszenek csodálatos testének villogó körvonalai. Odaáll, szemben a férfival és mereven a szemébe néz. Mint az állatszelistító a vadállatnak. A férfi, akin furcsa melegség fut végig, már amint meglátta önt, egyszerre fogva van, rabja a tekintetének. Az ön egész titka az, ami az oroszlánszelidítőnké: férfiszelidítés! Ön nézi a férfit, látja, így ahogy most én nézem önt, jární kezd előtte, mintha keresné, hol fogja meg, a férfi szeme halálos vágyódással követi azt a bűvölő sugarat, amely az ön szeméből ragyog. Elfeled minden, hogy szinpadon áll, hogy ezer ember látja, hogy birkózni van itt, hogy győzni akar, csak egyre gondol, csak egyet lát: az ön szemét, ezt a csodálatos színű mély szemet, amely leigáz mindenkit, aki egyszer belenéz. Atléták, birkózó kolosszusok, akiknek számára nem létezik a nő, akik megvetik a szerelmet, akik ridegek és közönyösek minden asszonyi bájjal szemben, remegni kezdenek az ön egyetlen tekintetére és izzani, mint az olvadó érc. És akkor, ebben a pillanatban, amikor a férfinak csak egyetlen vágya van, amelyért szívesen meghalna: érezni önt, ebben a pillanatban ön hozzájuk ér! (Megragadja Brunhildát, az remegve türi.) Hozzájuk érsz és a férfival forogni kezd a világ, tulvilági fényességet érez, a pokol tűzét és mennyei boldogságot egyszerre, úgy érzi, hogy ez már elég, hogy ennek a boldogságnak nincs is fokozása... és akkor te egyszerre átfogod a férfi derekát... (átfogja)... hozzásimulsz egész testeddel (hozzásimul)... és a férfi összeomlik.

Brunhilda (leomlik a pamlagra).

Bobby (átölelve tartja a derekát és elébe térdel): Mert ekkor, ekkor már nincs erő és nincs férfi, csak egy nagy remegő tüzes szív van, aki így szól

hozzád : Brunhilda, szeretlek ! Megláttalak és tudtam : nem lehetsz az enyém soha, erővel én nem bírok veled. Ha elég erős volnék is hozzá, végem, mert már egyszer a szemedbe néztem. Erő itt nem segít ! És én csaltam ! Készültem a csalásra, hónapokon át néztem az övedet, magamba szívtam minden kis szemét, minden kis kövét, minden kis figurát rajta, napról-napra, mindig többet és többet, végre meg volt az egész, lerajzoltam, megcsináltattam minden részét másik ékszerészszel, hamis kövekkel, a részeket én magam fűztem össze. Az öv már meg volt s én még nem tudtam, hogyan fogom hasznát venni. El akartam lopni az igazit, vagy leleplezni téged, törbe csalni, tönkretenni, mit tudom én, mit akartam. Örjöngve járkáltam az utcán és akkor elém került egy legény, aki erős volt, buta volt és téged még nem látott soha ! Csaltam, mert csaltál te is ! Egyforma fegyverekkel küzdöttünk ! És én : győztem ! (A kezei erősen fogják Brunhilda derekát és hátul babrálnak az öv csatján ; most lekapcsolja az övet és odatartja a szeme elé.) Az öved itt van ! A kezemben ! Most másodszor és most igazán !

Brunhilda (leheletszerűen) : Te megöltél engem. Brunhilda halott.

Bobby : Brunhilda holnapra újra élni fog. Most csak a másik van itt, aki eddig rejtve volt benne.

Brunhilda : A másik ?

Bobby : Te nem vagy Brunhilda ! Belül nem vagy az ! Hiszen még a neved se az !

Brunhilda (föl akar ugrani) : A nevem...

Bobby (átöleli és leszorítja vissza a pam-lagra) : A neved, az igazi neved ! Brunhilda csak a színpadon van és a világ előtt. De én... (A mellére üt) itt a zsebemben egy házassági szerződés és abban... abban „miss Brunhilda” neve, a családi neve, az igazi neve...

Brunhilda (a szájára tapasztja a kezét) : Ne mondd ki ! Ne mondd ki !

Bobby (megcsókolja a kezét, azután elvonja a szája elől) : Boriska !

Brunhilda (két kezébe temeti az arcát).

Bobby (ölelve): Boriska... kicsi Boriska... szelid, nyárspolgári, családias hangzású Boriska... aki ott vagy minden lányban, a kemény, büszke Brunhilda alatt... ott vagy, te szelid... te jószágos, kedves... lágy és szerelmes, meleg, simogató, hűséges Boriska!... (Erősen magához huzza és meg akarja csókolni a száját.)

Brunhilda (eltaszítja magától, fölugrik, karjait széttárja, végső kétségbeeséssel): Nem... nem! Én Brunhilda vagyok! (Vadul.) Oh, milyen rettenetesen gyűlölöm önt. (Csönd.)

Bobby (kis szünet után): Miss Boriska, nekem ebben az életben még csak egy, egyetlenegy kérdésem van önhöz. (A zsebéből kivessz 3 kulcsot.) Ez! (A nyitott tenyerén elébe nyújtja.)

Brunhilda (rámered a kulcsokra és megragadja őket): A kulcsok!

Bobby (hátra mutat, mintha mi sem volna természetesebb): A kulcsok.

Brunhilda: Három kulcs! Hol... hol vette...

Bobby: Azoktól, akiknek ön adta. És most tudni akarom: azért adta-e nekik, mert szereti mind a hármat, vagy azért, mert engemet szeret?

Brunhilda (nem felel).

Bobby: Nem felel?

Brunhilda (hallgat).

Bobby (lehajtott fővel): Isten önnel! (lassan hátra megy).

Brunhilda (ránéz, de nem tartóztatja).

Bobby (az ajtónál megáll, hirtelen meghökkenve hallgatózik és gyorsan visszasiet Brunhildához): Valaki... jár lent...

Brunhilda (fölkiall): A negyedik kulcs....!

Bobby: Az orosz... jön fel... a lépcsőn...

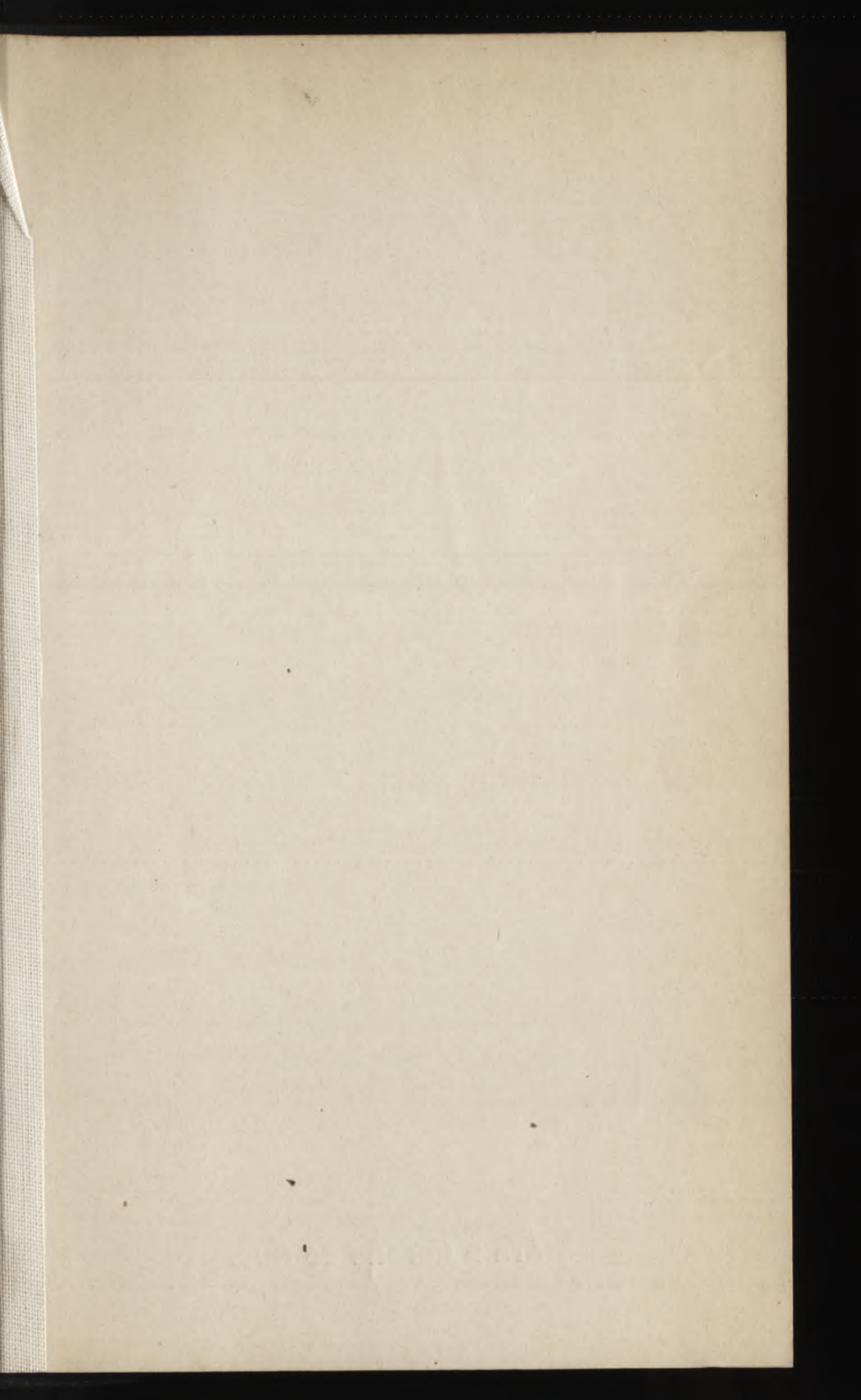
Brunhilda (mindenről elfeledkezve rémülten nyújtja felé a három kulcsot): Zárd be... Bobby... zárd be az ajtót...!

Bobby (átkapja a derekát): És ha az orosz nem jön... ha nálam a negyedik kulcs is... és ha az orosz robog Moszkva felé...?

Brunhilda (odaborul a keblére, leheletszerűen sugva): Akkor is... zárd be az ajtót....

Függöny.

DICK MANÓ KIADÁSÁBAN
MEGJELENT SZINDARABOK

GÁBOR ANDOR — LIPTAI IMRE

A SARKANTYU

DRÁMA 3 FELVONÁSBAN

Ára 3 korona.

FÖLDES IMRE

HALLÓ

VIGJÁTÉK 3 FELVONÁSBAN

Ára 2 korona 50 fillér.

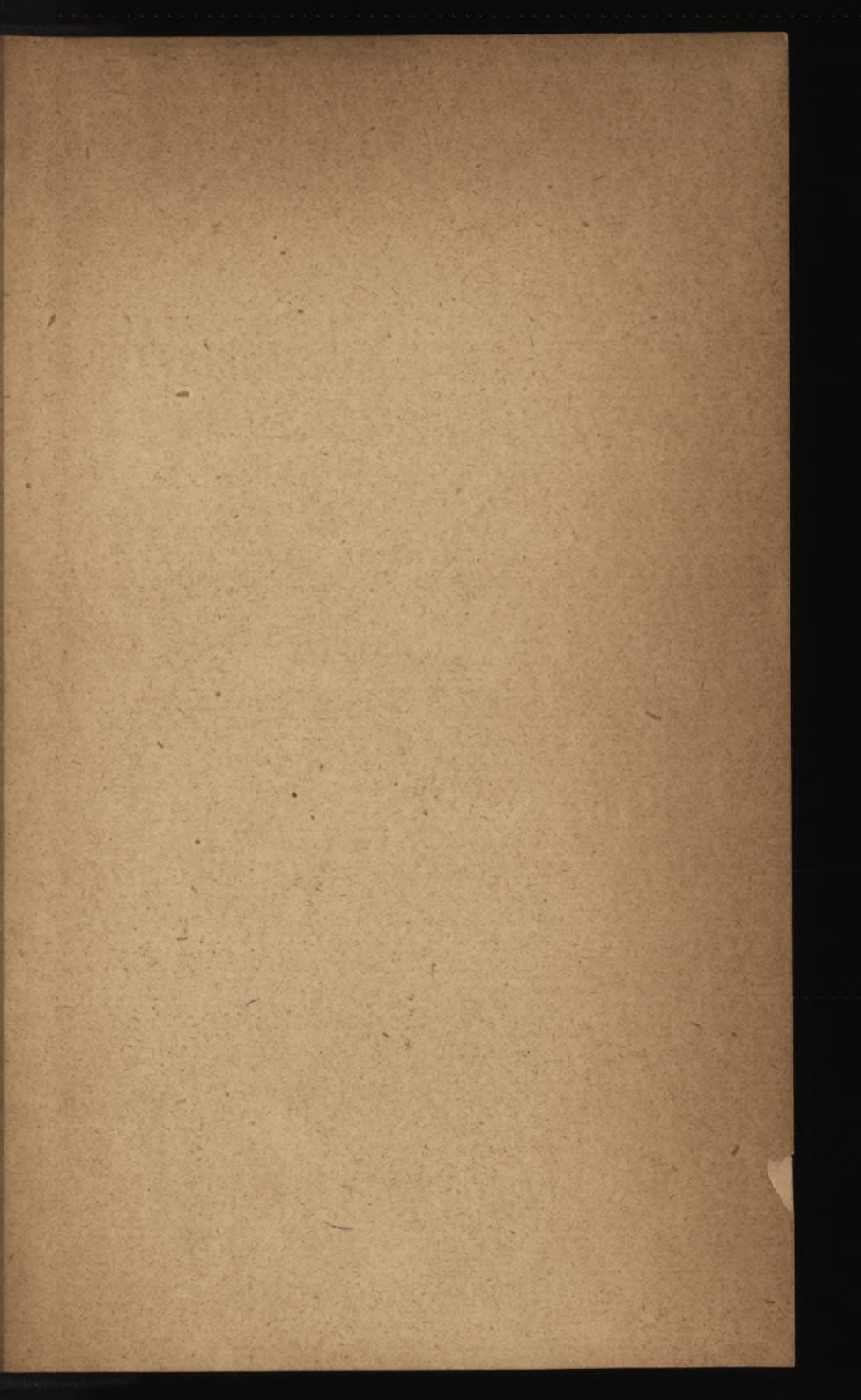
GARAMSZEGHY SÁNDOR

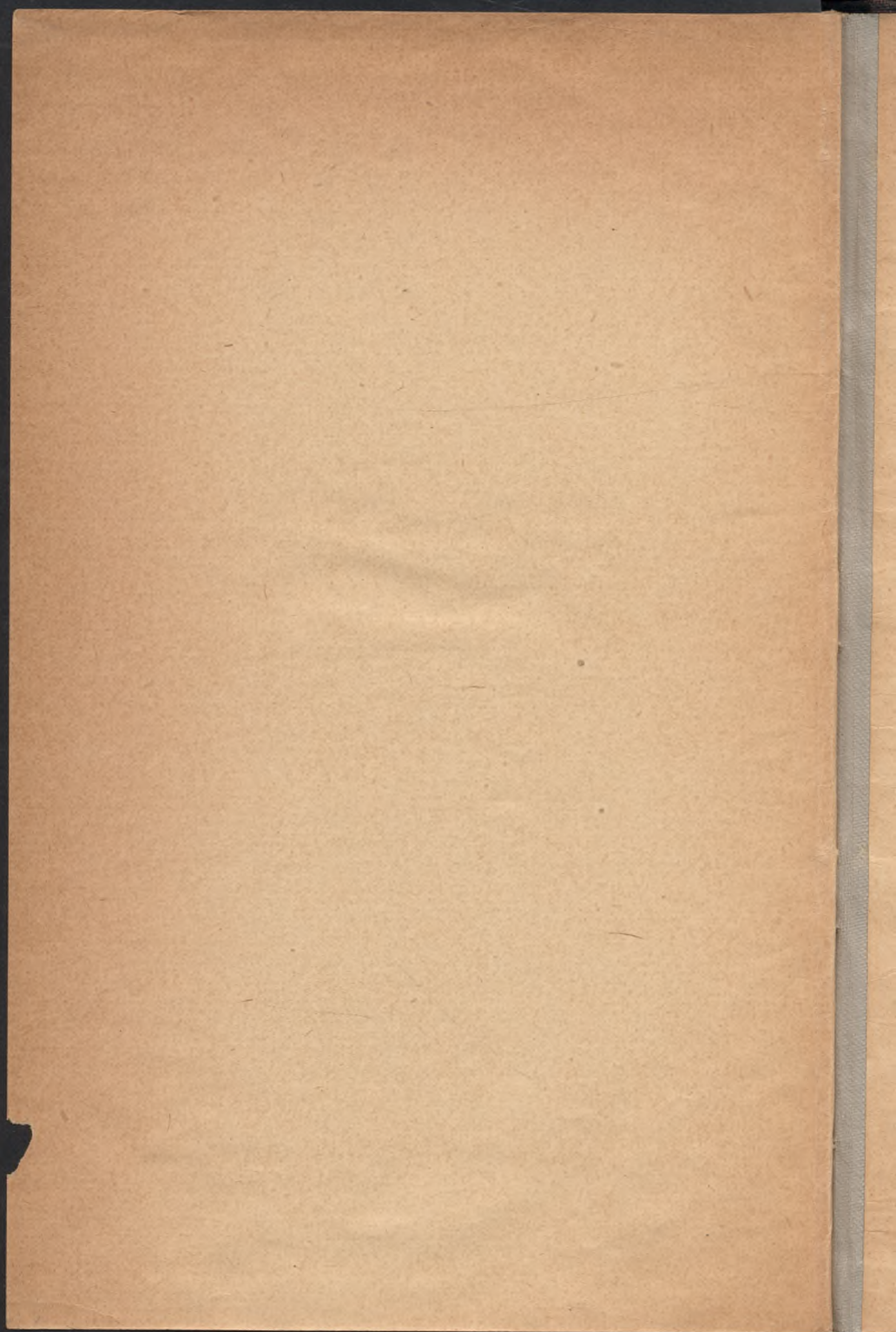
MATYÓ LAKODALOM

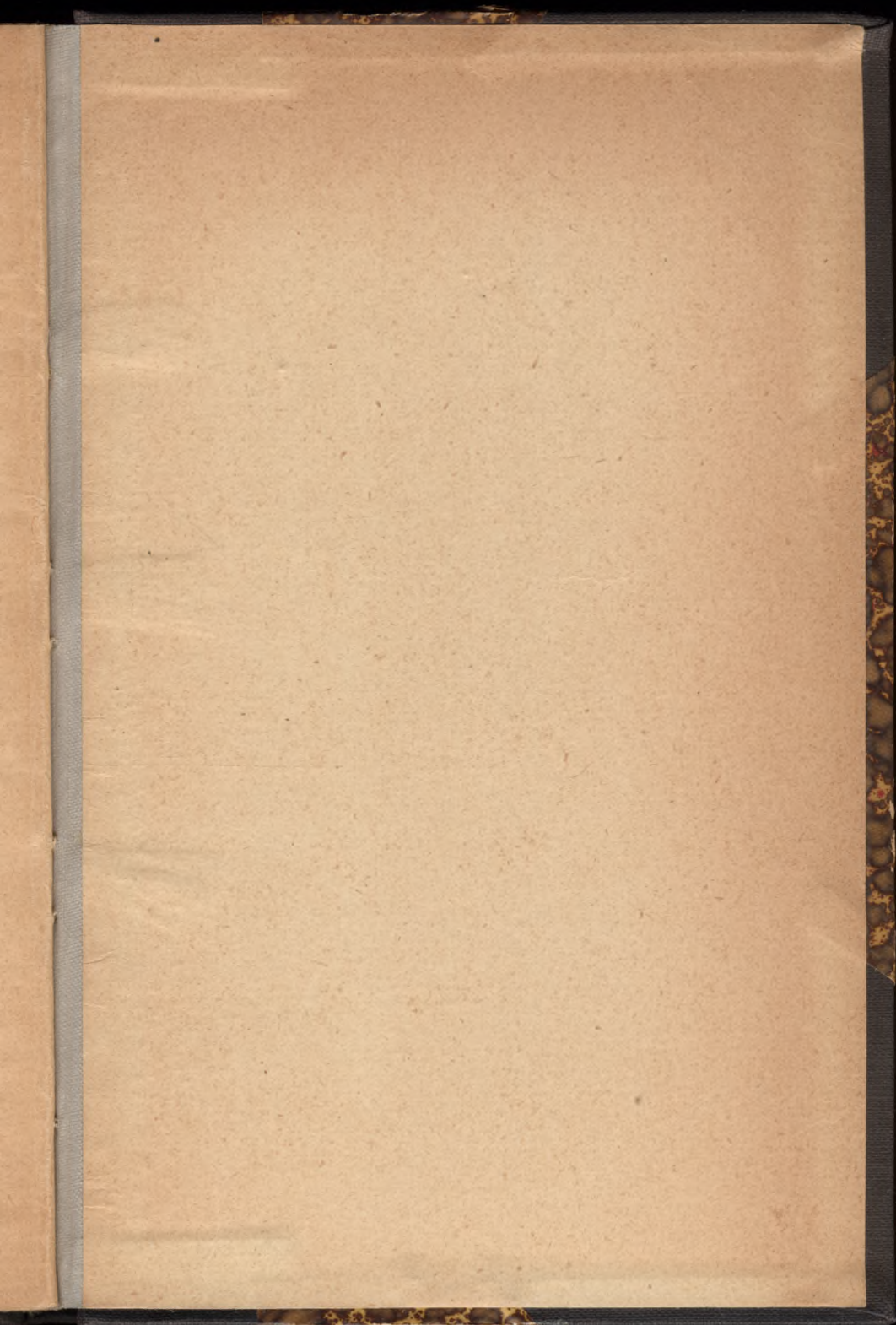
FALUSI TÖRTÉNET 3 FELVONÁSBAN

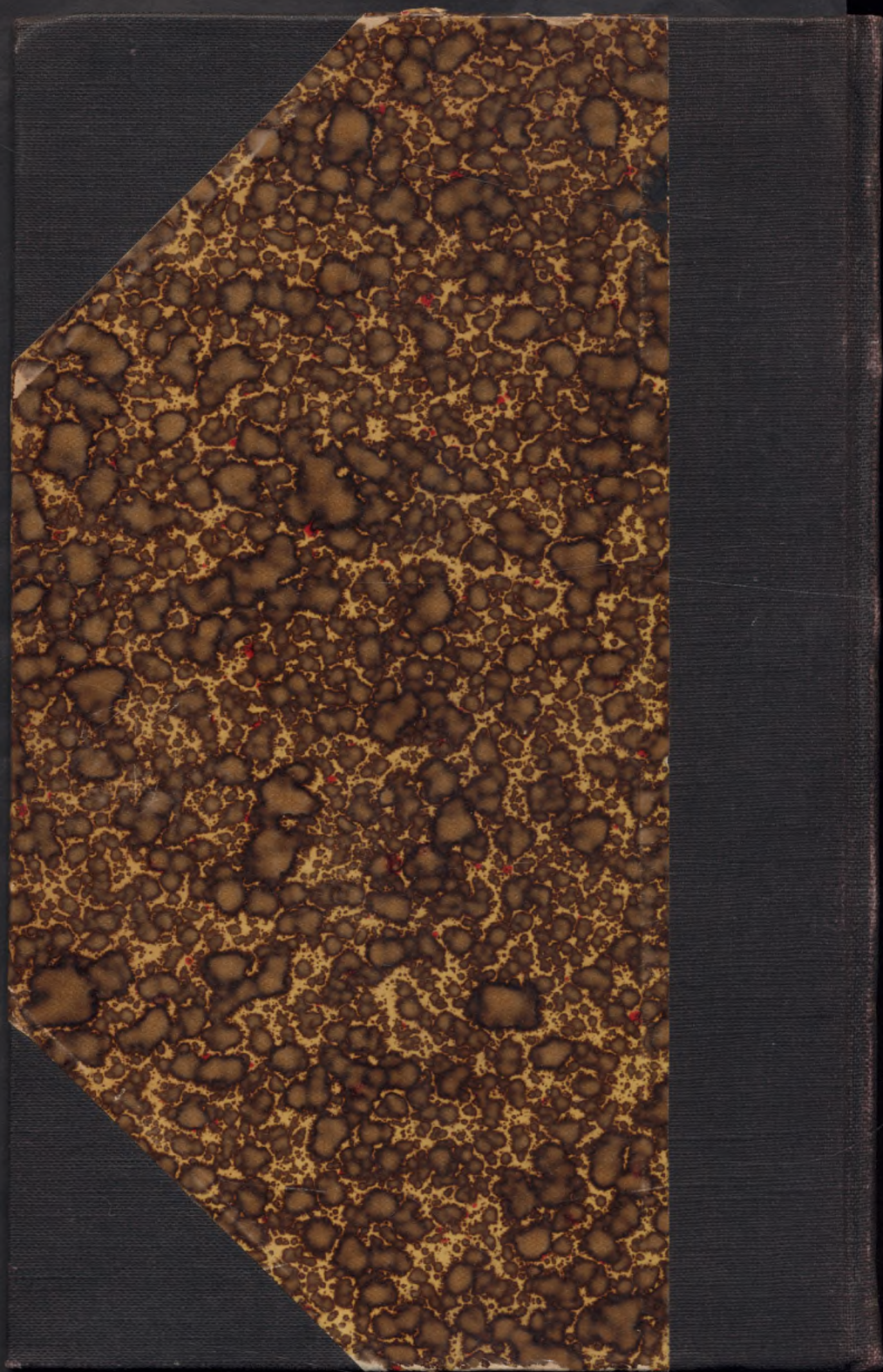
Ára 2 korona.

Ára 2 korona 50 fillér

Vajda

Mr. Bobby

N. M.